TIŠNOVSKÉ NOVINY

číslo 05 2022

zpravodaj města Tišnova a okolí

Petice za odklon těžké dopravy

Jak se rozvíjí dopravní infrastruktura

50. výročí objevu Královy jeskyně

110 let fotbalu v Tišnově

Tišnovská muzejní noc

SAMARA JOY

jazzfestbrno.cz

mekstisnov.cz

3. 5. 2022 Tišnov

19.30 Velký sál MěKS

Vstupné: 350 Kč / 290 Kč

Snížené vstupné senioři 65+, studenti, ZTP a ZTP/P

Prodej online a v TIC Tišnov

město TIŠNOV

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TIŠNOV

JAZZ FEST BRNO ON THE ROAD

OBSAH

Titulní strana:
Prostory nového dómu Královy jeskyně na Květnici
Foto: Michal Beneš

Radnice informuje 4
Podnikatelský servis 10
Na návštěvě 11
Vzdělávání 12
Náš rozhovor 18
Téma 22
Zeptali jsme se zastupitelů 24
MěKS 26
Kultura 31
Králova jeskyně 33
TIC 35
Tišnovsko 36
Spolkový život 38
Sociální péče 40
Historie 44
Příroda 47
Malá encyklopedie Tišnovska 49
Životní styl 50
Sport 53
Kam v Tišnově 56

TIŠNOVSKÉ NOVINY
ročník XXXII.
vyšlo 28. 4. 2022

číslo 05 / květen 2022

Vedoucí střediska: Pavel Hanák
Editor: Vladimír Vecheta
Členové redakce: Jiří Dvořák, Kristýna Pekařová
Inzerce: Lenka Šebečková
Grafika/sazba: Kateřina Válková
Korektura: Bc. Ivana Velecká
Tisk: Tisk Centrum s. r. o.

Příští číslo 06/2022
vyjde 26. 5. 2022
uzávěrka textů 11. 5. 2022
uzávěrka inzerce 9. 5. 2022

Tišnovské noviny v elektronické verzi:
www.tisnovskenoviny.cz

RADNIČNÍ LISTY 2021

Vladimír Vecheta

Milé čtenářky, milí čtenáři Tišnovských novin, s malou retrospektivou si Vás dovolíme informovat o ocenění naší společné tišnovské práce, kterou si dáváme s obsahem a podobou periodika Tišnovských novin, jež máte pravidelně v rukou.

Společnost Kvalikom, z. s., organizátor soutěží Radniční listy roku, Zlatý lajk a Radniční web roku, **ocenila Tišnovské noviny** již podruhé za sebou. Po loňském 1. místě jsme letos dosáhli v celostátním kole kategorie municipalit od 2 do 10 tisíc obyvatel ze 76 přihlášených radničních zpravodajů na **stříbrné ocenění**. Hodnotitelé vyzdvihli *„jako mimořádně kvalitní veškeré texty po stránce obsahové, stylistické a gramatické. Textové útvary jsou čtivé, poutavé, zajímavé a vyhýbají se typicky ‚úřední' mluvě, tedy působí jako texty běžně publikované v profesionálních komerčních zpravodajských médiích. To samozřejmě napomáhá čtenářské atraktivitě a chuti čtenáře si zpravodaj přečíst celý, vracet se k němu a těšit se na další číslo"*. Ocenění se týkalo rovněž politické objektivity a šíře záběru obsahu, který *„se věnuje všemu dění, tedy neomezuje se pouze na činnost úřadu, ale zahrnuje také aktivitu spolků, sportovních klubů, kulturních a společenských aktivit, vybírá si různá zajímavá témata, která zpracovává více do hloubky"*.

Toto ocenění náleží všem, kdo se na tvorbě obsahu podílejí, tedy nikoliv jen vydavateli, redakci nebo vedení města. Vždyť obsah tvoří mnoho desítek přispěvatelů, jak pravidelných, tak občasných. A ve spolupráci s nimi všemi každé vydání připravujeme.

Aniž by nám však vzletná ocenění zvedala nos nahoru nebo naopak svazovala ruce zodpovědností, rádi Vám představujeme další, již květnové číslo roku 2022. Redakční lampu jsme tentokrát namířili na problematiku tišnovských ulic a silnic, tedy na **dopravní infrastrukturu města**. V myšlenkové vazbě na právě otevíranou petici města za odklon těžké nákladní dopravy z centra, při jejímž řešení se chce radnice opřít právě o názor občanů. A za naším respondentem k rozhovoru jsme se tentokrát netradičně vydali, byť za tišnovským rodákem, až do Prahy. Naším partnerem v rozhovoru byl **prof. Michal Miovský**, a to přímo na Klinice léčby závislostí, tedy adiktologie, kde je přednostou.

Z dalšího obsahu je samozřejmě třeba vyzdvihnout připomínku oslavy **110 let fotbalu v Tišnově** a především klíčové výročí, které se promítlo i na titulku, a to **půl století od objevu Královy jeskyně** na Květnici a tím i vzniku tišnovské speleologie. Je symbolické, že jeskyňáři mohou oslavit jubileum i dalším skvělým objevem dosud neznámého obrovského podzemního dómu, kterým se významně rozšiřuje znalost podzemních prostor naší tajuplné hory.

Mezi řadou pozvánek ke kulturním i společenským akcím a událostem neopomeňte navštívit **Tišnovskou muzejní noc**, připravované koncerty a běžící výstavy, nebo se prostě jen tak radovat z jara, které snad už konečně přichází. Přejeme všem příjemné dny máje, který snad může vnést do všech dní i více jasu a světla.

TIŠNOVSKÉ NOVINY 05/2022. Ev. číslo: MK ČR E 10100. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vychází měsíčně s výjimkou letního dvoučísla. Vydává město Tišnov, nám. Míru 111, 666 19 Tišnov, IČ: 00282707, výrobou je pověřeno Městské kulturní středisko Tišnov – Mlýnská 152. Zpravodaj je distribuován ZDARMA do všech domácností města. Tišnovské noviny lze také zakoupit za jednotnou cenu 20 Kč (včetně 10 % DPH) ve vybraných prodejnách. Za obsah odpovídá Komise pro komunikaci a média, předseda Michal Kadlec. **Příspěvky a podněty** lze podávat v úřední hodiny na **Městském kulturním středisku Tišnov**, Mlýnská 152, **PO a ST 8.00–12.00 a 12.30–15.00** editorovi Vladimíru Vechetovi, **tel. 777 706 714, noviny@kulturatisnov.cz**. **Inzerci** lze objednávat tamtéž ve stejných úředních hodinách u **Lenky Šebečkové, tel. 730 184 022, reklama@kulturatisnov.cz**. **Osobní inzerci (vzpomínky a blahopřání)** lze podávat v **TIC Tišnov**, náměstí Míru 120, v čase otevírací doby. Rozsah příspěvků se řídí technickými parametry pro jejich přípravu. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky podle potřeby zkrátit, případně upravit. Fotografie, u nichž není uveden autor, jsou ilustrační a pocházejí z volně šiřitelného zdroje. Plošná inzerce a jiné grafické prvky jsou přijímány pouze v obrazových formátech (pdf, jpg, png apod.) a dobré tiskové kvalitě dle technických parametrů pro přípravu inzerce – nebudou už redakcí nijak upravovány (možná individuální domluva s grafikem). Platit fakturou lze na základě písemné objednávky. Ceny inzerce se řídí platným ceníkem. Své příspěvky dodávejte včas a ideálně průběžně. V případě zaslání po uzávěrce nebudou přijaty a otištěny. Zájemci o **předplatné Tišnovských novin** se mohou přihlásit na **tel. 777 706 714** nebo na **noviny@kulturatisnov.cz**, případně prostřednictvím klasické pošty směřované na Městské kulturní středisko, Mlýnská 152, 666 01 Tišnov.

ZE ZÁPISNÍKU RADNÍHO
O BEZPEČNOSTI, ÚLOZE A PŘÍNOSU MĚSTSKÉ POLICIE

Štěpán Pilný, radní města

Ve volebním období 2018–2022 se stalo slovo BEZPEČNOST jedním z nejskloňovanějších slov a témat. Již od roku 2019 a v průběhu roků 2020 a 2021 zasedala pravidelně, v souvislosti s řešením pandemie COVID-19, Bezpečnostní rada a Krizový štáb města Tišnova. Ještě jsme se nezvládli s šířením nemoci a jejími dopady na naše zdraví zcela vyrovnat a již jsme konfrontovaní s důsledky války na Ukrajině. Já jsem bývalý voják a policista. V letech 1997–1998 jsem se jako profesionální voják Armády ČR účastnil mírové mise SFOR na území bývalé Jugoslávie a v letech 1999–2008 jsem působil jako policista u Policie ČR v Brně. Ze své profesní praxe vojáka a policisty vím, že jinak se člověku uvažuje o válce a bezpečnosti u televize v teple vlastního obýváku, jinak situaci prožívají lidé, kteří aktuálně přichází z válečného konfliktu, a jinak musí přemýšlet civilisté a vojáci na Ukrajině. Tito se doslova a bez nadsázky stali přes noc obránci vlastního území. Válka v člověku mobilizuje pud sebezáchovy, logicky vyvolává negativní energii a je velmi těžké se s jejími důsledky na lidské zdraví, nejvíce to duševní, vyrovnat.

Vedoucí strážník Městské policie Tišnov Jiří Sokol s radním Štěpánem Pilným. *Foto: Kristýna Pekařová*

Zatímco donedávna se bezpečnost i u nás ve městě pojila především s dopravou, bezpečností chodců, eliminací kriminality a rizikových jevů ve společnosti, jako jsou drogy a alkohol, nyní tento pojem dostává úplně jiný rozměr, a to napříč celou naší společností, českou, evropskou i světovou. Aktuálně se stalo jedním z našich úkolů postarat se o bezpečí osob, zejména žen, dětí a seniorů utíkajících z Ukrajiny před válkou a doposud nepředstavitelnými následky války. Všichni si uvědomujeme, že situace není lehká nejen pro nás, občany České republiky, občany města Tišnova, ale je složitá zejména pro osoby, které na našem území dle aktuální platné legislativy získaly maximálně do konce března 2023 vízum za účelem dočasné ochrany. Rodiny rozdělené válkou, jazyková bariéra, strach a obavy z budoucnosti a vyrovnávání se s minulostí…

Jsem radní města pro bezpečnost, dlouholetý předseda komise pro dopravu a bezpečnost a současně zastupitel pověřený řízením městské policie. Vážím si toho, že v našem městě není slovo bezpečnost, potažmo vnitřní bezpečnost pouze prázdným pojmem. Krokem, kdy v roce 2014 odhlasovalo Zastupitelstvo města Tišnova vznik městské policie, byla vnitřní bezpečnost neoddiskutovatelně a zásadně posílena. Od té doby se ke všem výzvám, které přináší dnešní doba a celospolečenská situace, stavíme čelem a hledáme cesty, jak co nejefektivněji pracovat pro občany. Průběžně vyhodnocujeme situaci ve městě a následně smysluplně rozšiřujeme činnosti a vybavení městské policie. Zaměřujeme se na zkvalitňování našich služeb. Naši strážníci pod vedením Jiřího Sokola se stali neodmyslitelnou součástí života města a na základě veřejnoprávních smluv i některých obcí. Vedle standardní problematiky a úkolů spadajících do běžné práce městské policie, jako je obsluha kamerového systému, parkovacích automatů, pochůzková a pořádková činnost v návaznosti na vyhlášky města, oceňuji i činnost preventivní a osvětovou, zejména směrem k dětem v základních školách a činnost poradní v oblasti dopravní problematiky.

Nemáme žádná specializovaná pracoviště a to znamená, že náš strážník musí v praxi obsáhnout veškerou problematiku, se kterou se setká včetně záchrany lidského života. Naši strážníci jsou bývalí policisté, profesionální vojáci a strážníci se zkušenostmi z větších měst. Preferujeme pěší výkon služby, protože jen „na ulici“ mezi lidmi strážník vidí, slyší a může hned reagovat.

Mottem strážníků v Tišnově je: OCHOTA, VSTŘÍCNOST, PROFESIONALITA.

Z pozice radního se přirozeně podílím a přispívám k zajištění bezpečnosti občanů města.

PETICE
ZA ODKLONĚNÍ TĚŽKÉ NÁKLADNÍ DOPRAVY Z CENTRA TIŠNOVA

Aleš Navrátil, místostarosta města; Jiří Dospíšil, starosta města

Je všeobecně známo, že se doprava z kamenolomu v Lomničce v posledních letech v našem městě neblaze projevuje. Těžká nákladní auta projíždí samotným centrem města – tj. okolo frekventovaných a navštěvovaných institucí (ZŠ nám. 28 října, polikliniky, MěÚ Tišnov, střediska volného času Inspiro, Gymnázia Tišnov, ZŠ ZaHRAda, sokolovny, sportovní haly, rodinného centra Studánka a též nedaleké ZŠ Smíškova a Nemocnice Tišnov) a v neposlední řadě též okolo velké spousty rodinných domů. Když na konci roku 1973 ministerstvo stavebnictví schválilo území lomu jako dobývací prostor, nemohl nikdo předpokládat, k jakému rozvoji zástavby v průběhu let dojde a jak mnohonásobně stoupne objem dopravy. Nákladní auta, která dříve vážila včetně nákladu maximálně do 20 tun, dnes běžně váží 45 až 50 tun.

Začátkem roku 2019 vedení města navštívilo kamenolom v Lomničce, aby získalo informace o dalších plánech ohledně těžby. Situace tehdy byla taková, že lom měl být provozován cca do roku 2035, poté by měla probíhat rekultivace území. Proto nás začátkem roku 2021 nemile zaskočila snaha provozovatele lomu o rozšíření a prohloubení těžby, o což bez vědomí města Tišnova a dotčených obcí (Lomnička a Předklášteří) zažádal na krajském úřadě. Bezprostředně po zjištění této aktivity jsme svolali na tišnovskou radnici několik schůzek s provozovatelem kamenolomu a také vedením obcí Předklášteří a Lomnička. Následně město i obě obce podaly k této žádosti na krajský úřad své připomínky a provozovatel na to zareagoval stažením své žádosti. O tom jsem na stránkách TN informoval již v loňském roce.

Zatím tedy platí poslední rozhodnutí Báňského úřadu z roku 1985 a následně z roku 2004, že hornická činnost je povolena do vydobytí zásob o maximální hloubce na VII. etáži na kótě 245 m n. m. Laicky řečeno – těžit je nyní možné do onoho zmíněného období let 2035–2040.

Všichni chápeme potřebnost kamene z lomu jako základní suroviny ve stavebnictví, ale zároveň je nutné dodat, že bezpečnost našich dětí u škol, místních obyvatel a také komfort bydlení by měly mít vyšší prioritu. Proto se snažíme nalézt jinou alternativu dopravy. Možností není mnoho a každá má svoje specifika a různou časovou náročnost. Jedno však mají společné – jejich realizace bude finančně nákladná. Naším cílem je zahájit jednání s orgány Jihomoravského kraje a nechat zpracovat studii možných řešení. Mělo by být jednoznačně i v zájmu kraje situaci řešit, neboť silnice, po nichž nákladní auta jezdí (vč. aktuálně opravované Riegrovy), jsou v jeho vlastnictví.

Pro jednání s příslušnými orgány Jihomoravského kraje bychom rádi měli co největší podporu veřejnosti. Proto jsme se rozhodli nyní spustit **petici za odklon těžké nákladní dopravy z centra města**.

Petici bude možné podepsat **od 28. 4. 2022 do 10. 6. 2022** na petičních místech, jimiž budou:

- Turistické informační centrum Tišnov
- Podatelna MěÚ Tišnov, nám. Míru 346, Tišnov
- Městská knihovna Tišnov
- Centrum sociálních služeb Tišnov

Budeme rádi, pokud ji podpoříte.

AKTUÁLNĚ Z MĚSTA

Kristýna Pekařová, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

TIŠNOV PŘIVÍTAL VÁLEČNÉ UPRCHLÍKY

Město Tišnov ve spolupráci s MAS Brána Vysočiny uspořádalo v sobotu 9. dubna 2022 setkání pro uprchlíky, kteří své útočiště nalezli na Tišnovsku. Akce se zúčastnilo více než 80 osob.

Na zahájení promluvil starosta města Tišnova Jiří Dospíšil, který přivítal Ukrajince v našem městě a vyjádřil solidaritu s jejich nelehkou situací. Během schůzky byly přítomným předány informace z oblasti sociální problematiky a školství. Představeny jim byly možnosti volnočasových aktivit pro děti i dospělé. Ředitelka Oblastní charity Tišnov informovala Ukrajince o materiální sbírce a dalších možnostech, kterými je jim tato organizace schopna pomoci.

Setkání poskytlo uprchlíkům příležitost, jak se dozvědět praktické informace k životu na Tišnovsku a navázat kontakt mezi sebou navzájem.

DRUHÉ KOLO PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU MÁ VÍTĚZE

Na podzim loňského roku odstartovalo druhé kolo participativního rozpočtu Tvoříme Tišnov (www.tvorime-tisnov.cz). Přihlášeny byly celkem čtyři projekty. Tři z nich byly označeny jako proveditelné, tyto projekty představili navrhovatelé na veřejné prezentaci, která proběhla 2. 3. 2022 a odstartovala hlasování. Svůj hlas mohl přidělit každý občan Tišnova starší patnácti let. Každý hlasující měl k dispozici dva kladné hlasy a jeden záporný. Na účely participativního rozpočtu vyčlenilo město stejně jako v předchozím roce 500 000 Kč.

- Vítězným návrhem se stal projekt **Revitalizace klidové zóny mezi ulicemi Hornická a Jamborova.**

Účelem projektu je úprava stávajícího prostoru s dlážděnou plochou ve dvorní části mezi bytovými domy ulice Hornická č. p. 1525 a 1526 a ulice Jamborova č. p. 1535 v Tišnově. Cílem projektu je vytvoření vícegeneračního relaxačního i aktivizačního prostoru pro obyvatele přilehlých bytových domů, a to nahrazením dlažby novým podkladem, instalací parkových laviček, umístěných proti sobě se stolem, což umožní relaxační posezení s možností stolních her či práce na PC, instalací nádob na rostliny, což umožní aktivní péči o rostliny v nově instalovaných nádobách nebo vyvýšených záhonech.

Umístění projektu
mezi ulicemi Hornická a Jamborova v Tišnově
Předpokládané náklady projektu
219 736 Kč
Jméno a příjmení navrhovatele
Ing. arch. Věra Kellnerová

- Druhý v pořadí se umístil projekt **Vratné kelímky pro Tišnov**.

Cílem projektu je vyměnit jednorázové plastové kelímky za vratné. Navrhovatelé chtějí s projektem začít na místě, kde se jich v Tišnově protočí nejvíce – na tišnovském koupališti.

Na tišnovském koupališti se v nejslunnější dny vyprodukuje až 2 000 jednorázových plastových kelímků. V plánu je pro tišnovské koupaliště pořídit 1 500 ks vratných kelímků o objemu 0,5 l určených na studené nápoje. Kelímky budou mít klip pro pohodlné přenášení. Dále 500 ks vratných kelímků s víčkem o objemu 0,3 l určených na teplé nápoje. Pro nezbytnou obsluhu také myčku, vhodné čisticí prostředky a ruční myčku. Kelímky budou z plastu, budou tedy splňovat požadavky koupaliště na bezpečnost. Budeme nadále vycházet z grafiky spojené s Tišnovskem, aby nám připomínala, že si prostředí, ve kterém žijeme, tvoříme sami.

Umístění projektu
Koupaliště Tišnov, U Střelnice 366, 666 01 Tišnov
Předpokládané náklady projektu
145 000 Kč
Jméno a příjmení navrhovatele
Markéta Horáková Lazarová

Realizace vítězných projektů by měla začít na konci jara letošního roku.

Děkujeme všem, kteří se svým návrhem či hlasem zapojili do participativního rozpočtu a tvořili s námi Tišnov.

LACINOVA STEZKA KVĚTNICÍ OTEVŘENA

První jarní den roku 2022 byla slavnostně otevřena revitalizovaná naučná stezka na hoře Květnici. Pojmenována je po autorovi původního scénáře doc. Ing. Janu Lacinovi, CSc., tišnovském rodákovi, patriotovi a znalci přírody rodného kraje. U této příležitosti promluvili starosta města Tišnova, Bc. Jiří Dospíšil, Ing. Ivo Dostál – přítel Jana Laciny a Ing. Slavomír Vinkler z Přírodovědného klubu Brno. Jejich proslovy a podrobnější fotogalerii naleznete na webu města v Aktualitách.

Při této příležitosti byla zpřístupněna Králova jeskyně. Muzeum města Tišnova připravilo pro děti tvořivé dílničky. Velmi nás potěšila hojná účast veřejnosti. Přejeme Vám mnoho příjemných chvil strávených na procházkách po Květnici.

Symbolického přestřižení pásky při otevření Lacinovy stezky Květnicí se ujali (zleva) zastupitelka města PhDr. Irena Ochrymčuková, Mgr. Josef Flek, poslanec Parlamentu ČR, Ing. Yvona Lacinová, vdova po Janu Lacinovi, poslankyně Parlamentu ČR Lenka Knechtová a Jiří Dospíšil, starosta města Tišnova. *Foto: archiv města*

CO JE KOLOBĚŽKA Z POHLEDU ZÁKONA

Jiří Sokol, Městská policie Tišnov

Jaro je v plném proudu a my přijímáme stále více oznámení od občanů, kteří jsou nespokojeni s jízdou některých řidičů koloběžek. Záměrně píši řidičů, protože jízda na koloběžce rovná se z pohledu zákona jízdě na jízdním kole, tudíž se jedná o řidiče nemotorového vozidla a zde platí stejná pravidla.

Koloběžka, stejně jako jízdní kolo, nepatří na chodník a to je kámen úrazu a současně důvod nejčastějších stížností ze strany chodců. Stejné je to i s jízdou pod vlivem alkoholu. Dovoleno není ani minimum alkoholu, jelikož v České republice platí takzvaná nulová tolerance. I **malé** pivo proto může být při jízdě na koloběžce **velký** problém.

Všechna pravidla jsou stejná jak pro klasické koloběžky, tak pro elektrokoloběžky, bez rozdílu.

U elektrokoloběžek ještě pozor na jednu podstatnou, ale často opomíjenou věc: jde především o výkon elektromotoru do 1 kW a maximální rychlost do 25 km/h. Pokud jsou dané hodnoty překročeny, je nutné vlastnit příslušné řidičské oprávnění, mít koloběžku homologovanou a myslet jak na osazení registrační značkou, tak i na to, že jsou nezbytné i pravidelné kontroly na STK. Jízda na silnější koloběžce nebo elektrokole bez příslušného řidičského oprávnění je přestupkem, u kterého je stanovena pokuta v rozmezí od 25 000 do 50 000 Kč. Také ochranná přilba u osob mladších 18 let je povinností a současně významným a žádoucím bezpečnostním prvkem. Ono se většinou všechno zdá jako sranda, ale pouze do chvíle, než se něco stane nebo dojde ke kontrole ze strany policie, sranda poté většinou končí.

Případná pokuta do 2 000 Kč, např. za jízdu na koloběžce po chodníku, je zanedbatelná proti jízdě pod vlivem alkoholu, kdy při naměřené hodnotě hladiny alkoholu do 1 promile může být uložena pokuta do výše 20 000 Kč. Při naměřené hodnotě alkoholu nad 1 promile pak může být uložena pokuta do výše 50 000 Kč. Ani odmítnutím dechové zkoušky na zjištění alkoholu u řidiče nemotorového vozidla není vyhráno, v tomto případě zákon hovoří o pokutě od 25 000 do 50 000 Kč. A to se pořád pohybujeme v situaci, že nedošlo k žádnému zranění druhé osoby, což při jízdě na chodníku může být dřív než „nové boty“ a ve spojení s alkoholem nebo těžkým zraněním je na světě podezření z trestného činu.

Mým záměrem rozhodně není někoho strašit a vyhrožovat pokutami, nýbrž působit preventivně a všem, kteří vyjedou do ulic, připomenout fakt, že každá jízda po pozemních komunikacích má svá pravidla a přináší nejen radosti, ale také řadu povinností.

Jedna rada na závěr: pojištění odpovědnosti za škody způsobené v běžném občanském životě se může mnohdy hodit, jelikož kolo ani koloběžka nemají povinné ručení jako motorová vozidla... Přeji mnoho spokojených kilometrů bez nehod a pokut.

SENIOR TAXI TIŠNOV

Od 1. 4. 2022 objednání SENIOR TAXI

nové tel. číslo 608 270 390

Před první jízdou je nutné provést novou registraci na tel. 549 439 829, Bc. Lenka Manová.

Taxík jezdí v pracovní dny od 7 do 15 hodin za cenu 30 Kč jízda/senior. Taxi je nutné objednat 1 den předem. Taxíkem se mohou svézt senioři s trvalým pobytem v katastrálním území Tišnov, starší 70 let včetně a držitelé ZTP či ZTP/P bez ohledu na věk.

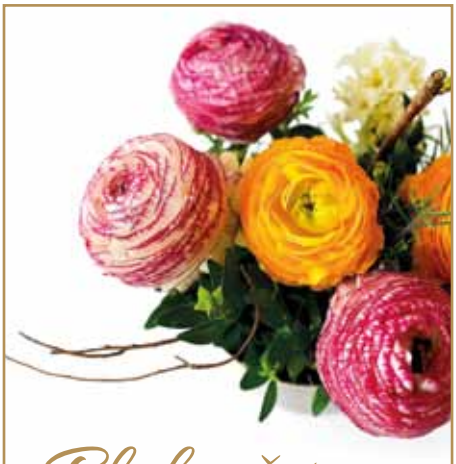

Blahopřejeme

BŘEZEN

Dovolujeme si Vám představit občany města Tišnova, kteří oslavili svá životní jubilea:

80 let
Valerie Pařízková
František Netrefa
Božena Cíková
Josef Gavenda

85 let
Valentina Matulová
Marie Šlachtová
Jaroslava Dvořáková
Anna Rémanová

90 let
Jarmila Valnohová
Josefa Šikulová
Václav Laichman
Josef Hála

91 let
Marie Žďárská

92 let
Vlastimila Rašovská

93 let
František Večeřa

Oslavencům přejeme vše nejlepší, hodně štěstí, zdraví, dobré nálady a optimismu.

Dagmar Dvořáková, tajemnice Komise pro občanské záležitosti Rady města Tišnova

BIOODPADY A JAK NA NĚ?

Ondřej Šindelář, odbor životního prostředí

V souladu s trendem snižování množství odpadů vytvářených našimi domácnostmi je třeba zužitkovat i biologicky rozložitelnou část odpadů, kterou produkujeme při každodenních činnostech. Co do množství i rozmanitosti bioodpadů není málo!

Dle průzkumu prováděného na území České republiky společností EKO-KOM roku 2020 je zastoupení bioodpadu ve směsném komunálním odpadu, jež by bylo možné dále zpracovat, 25,7 % v sídlištní zástavbě a 22,7 % ve venkovské zástavbě.

Co do kompostéru i popelnice na bioodpad patří, a co už ne?

Vhodný je veškerý „zelený“ odpad včetně rostlinného odpadu z kuchyně. Jde o zbytky ovoce a zeleniny včetně citrusových plodů, dále kávové a čajové zbytky, zbytky pečiva, skořápky z vajíček i ořechů, podestýlku domácích býložravých zvířat aj. Ze zahrady pak kompostujeme především posekanou trávu, listí, větvičky, plevele, zbytky zeleniny, piliny, hobliny, kůru, popel ze dřeva, trus býložravých hospodářských zvířat, ale i peří, chlupy či vlasy.

Zcela nevhodné jsou živočišné zbytky (maso, kosti, mléčné výrobky, tuky, oleje apod.), zbytky vařených jídel, rostliny zasažené chorobami, popel z uhlí, exkrementy masožravých zvířat aj. Mnohé z těchto odpadů požadují vyšší teplotní stupeň hygienizace, kterého nelze dosáhnout běžným kompostováním.

Základem pro správné založení kompostu v domácích podmínkách je dodržení tří primárních pravidel. Prvním je velikost (např. větvičky doporučujeme nasekat či nastříhat) a skladba materiálu (vrstvy bioodpadu mísit a prokládat, nedělat vysoké násypy stejnorodého materiálu), druhým je významný přístup vzduchu a třetím je správná vlhkost zakládky. Podrobné instrukce ke způsobu kompostování jsou rozšířené a v případě zájmu snadno dohledatelné. Kupříkladu bych uvedl zdroj www.kompostuj.cz.

Na závěr bych chtěl objasnit častý omyl. Kompost není zemina a není ani hnojivo! Jde pouze o organický podíl půdy s nenahraditelnou funkcí zachování půdní rovnováhy. Půda jako celek se skládá z anorganických a organických složek, vody, plynů a klíčových organismů neboli edafonu. Kompost je organickou nenahraditelnou částí zeminy, kterou lidskými činnostmi, jako např. intenzivní zemědělství, značně snižujeme. Naši předkové věděli, jak důležité je tuto půdní součást obnovovat, ani my na to nesmíme zapomínat.

Třiďme bioodpad či kompostujme. Udělejme z bioodpadů produkt tolik potřebný k zachování půdní rovnováhy.

VÍTE, JAK...

SE BRÁNIT KLÍŠŤATŮM?

Klíšťová sezona právě začíná a potrvá až zhruba do září. Připravte se na ni, ať si na vás klíšťata nepřijdou. Přenáší totiž různé nemoci jako lymskou boreliózu, klíšťovou encefalitidu a další. Přitom účinná ochrana je snadno dostupná a lehce aplikovatelná. Řeč je samozřejmě o repelentech.

Repelent by měl být základní výbavou každé domácnosti a jeho chvíle by měla nastat před každým pobytem v přírodě – ať už jde o procházku do lesa či parku nebo pobyt na zahradě. **Ochrání vás nejen před klíšťaty, ale také před komáry** a dalším otravným a nebezpečným hmyzem. Třeba **repelenty Predator dosahují v laboratorních testech až 96% účinnosti** proti klíšťatům a představují tak efektivní ochranu dostupnou všem.

- **Repelent nastříkejte v dostatečném množství na všechny části těla.** Repelenty Predator můžete aplikovat jak na oblečení, tak na kůži a třeba varianta Junior je vhodná pro děti už od 3 měsíců. Výhodou je i aplikace spreje v jakékoli poloze.
- **Při dlouhodobějším pobytu venku aplikaci repelentu opakujte –** jeho účinnost v čase klesá podle obsahu a typu obsažené účinné látky. Řiďte se pokyny na jeho obale.
- **Noste pokud možno světlé hladké oblečení, dlouhé nohavice** a během procházky občas vizuálně zkontrolujte oblasti nohou. Právě tam se klíště nejčastěji přichytí a pak může cestovat po vašem těle dál.
- **Nezapomeňte na důkladnou kontrolu těla po každém návratu z přírody.** Zopakovat ji můžete i večer při sprchování a následující ráno. Klíště totiž může po těle putovat i několik hodin.
- Pokud na sobě najdete klíště, je potřeba místo nejdříve vydezinfikovat, potom klíště šetrně vyndat a opět použít dezinfekci. Postižené místo pak několik dní kontrolujte.

Jedničkou mezi repelenty v tuzemských lékárnách je česká značka Predator, která patří do portfolia tišnovského VITARu. Účinné repelenty na letošní sezonu tak můžete koupit přímo v podnikové prodejně v tišnovském výrobním závodu, nebo objednat na www.**nasevitaminy**.cz.

VITAR, s. r. o. Výrobní závod Tišnov, **TEL** +420 549 121 811

NABÍDKA: PRACUJTE VE VITARU, V BLÍZKOSTI VAŠEHO BYDLIŠTĚ, A NEZTRÁCEJTE ČAS DOJÍŽDĚNÍM.

PŘIDEJTE SE K NÁM!
NABÍZÍME STABILNÍ ZAMĚSTNÁNÍ

- **operátor/ka výroby**
  do třísměnného a nepřetržitého provozu,
  nástupní mzda 21 000–25 000 Kč,
  vhodné i pro absolventy učebních oborů
- **mechanik, elektromechanik**
  do třísměnného a nepřetržitého provozu,
  nástupní mzda 27 000–35 000 Kč
- **mistr / mistrová**
  do nepřetržitého provozu,
  nástupní mzda 26 000 Kč a více
- **skladník**
  do dvousměnného provozu,
  nástupní mzda 23 000–27 500 Kč

PROČ pracovat ve VITARu:

- stabilní práce a férové mzdové podmínky
- nárůst mzdy po zaučení zaručen
- čtvrtletní docházkový bonus ve výši 6 000 Kč
- finanční i nefinanční benefity
- po jednom roce smlouva na dobu neurčitou

Staňte se součástí našeho týmu
Více informací na www.vitar.cz/kariera
tel.: 577 644 709 | **e-mail: personalni**@vitar.cz

POMÁHÁME LIDEM VÉST ZDRAVĚJŠÍ ŽIVOT

INZERCE

PODNIKNI TO!

V TIŠNOVĚ UČÍ, JAK NASTARTOVAT VLASTNÍ PROJEKT

Aleš Navrátil, místostarosta; Libuše Beranová

Od konce března se každé úterý v Tišnově schází podnikaví občané z města a okolních obcí. Nejen ti, kteří jsou na začátku své podnikatelské cesty, podnikání je láká a v hlavě se jim rodí nápady na vlastní projekt, ale i ti pokročilí, kteří potřebují najít efektivnější cestu pro své podnikání a získat nový vítr do plachet. Účastníci bezplatného kurzu dostávají užitečné know-how k tomu, aby úspěšně a bezpečně našli a zrealizovali svůj nápad a odbourali obavy, které podnikání leckdy provází.

Kurz podnikavosti organizuje Místní akční skupina Brána Vysočiny a město Tišnov společně s projektem Podnikni to! Pět setkání po dvou hodinách je nabité informacemi a ryze praktickými úkoly, které vychází z promyšleného systému postupných kroků. Cílem je předat účastníkům znalosti potřebné k tomu, aby nápad v hlavě úspěšně a bez zbytečného rizika získal reálné rozměry.

V Tišnově je lektorem kurzu Jakub Tížek, zkušený podnikatel a zakladatel Podnikni to!, který uvádí: *„Když jsme připravovali kurzy pro Tišnov a okolí, netušili jsme, zda vůbec bude u občanů zájem a kolik z nich má v hlavě nápad nebo projekt, který by si chtěli zkusit pod dohledem podnikatele bezpečně rozjet. Od začátku se však hlásilo tolik lidí, že zájemců bylo nakonec dvakrát více než samotná kapacita. Na kurzu se nám pak rychle vytvořila skvělá parta kreativních a podnikavých lidí všech věkových kategorií, kdy někteří své podnikání teprve hledají, jiní už ho našli a chtějí ho vylepšovat. Projekty jsou opravdu různorodé, od šití obuvi přes gastronomii po sociální služby.“*

Na projektu Podnikni to! je zcela unikátní zapojení úspěšného podnikatele jako lektora kurzu. Ten oživuje metodiku svou zkušeností, vlastními úspěchy i neúspěchy při budování projektů, pochybami i obavami, které se na jeho cestě objevily. Pro účastníky je autentická zkušenost lektora velmi cenná, je hnacím motorem a motivací to nevzdat.

Pohled účastnice tišnovského kurzu: *„Podnikni to! je pro mne zajímavou zkušeností. Zatím proběhla tři setkání, která pomáhají účastníkům ujasnit si vlastní záměry, naplánovat start podnikání v udržitelném rozsahu. Díky kurzu získáváme okamžitou zpětnou vazbu, která pomáhá záměry upravit, posunout, podívat se na ně z jiného úhlu. Kurz je navíc místem setkání aktivních lidí z regionu s velkou škálou zájmů a také různých zkušeností s podnikáním, setkání jsou inspirativní. Jako významnou přidanou hodnotu vnímám vzájemné navázání kontaktů a možnosti další spolupráce pro lidi z různých oborů.“*

Prvních šest měsíců projektu hradí MAS Brána Vysočiny, další rok bude poté financovat město Tišnov.

Místní akční skupina Brána Vysočiny a město Tišnov touto nabídkou jasně deklarují svým občanům zájem o rozvoj regionu a růst jeho podnikatelského potenciálu. Podporují tak nejen stávající podnikatele, ale i ty, kteří dosud o startu vlastního podnikání pouze snili.

SEMINÁŘE – ZPRACOVÁNÍ MLÉKA A MASA NA FARMĚ

Milan Kouřil

Semináře jsou zaměřeny na zpracování mléka, masa přímo na farmě. Celkem pět seminářů se bude konat přímo na farmách, kde ke zpracování dochází. Účastníci se seznámí s provozem farmy, její historií, povinnostmi, které musí při zpracování a odbytu farmář splnit, a také různými možnostmi odbytu svých produktů (prodej z farmy, odbyt přes maloobchod, prodejní automaty, farmářské trhy, společný odbyt, webové stránky apod.).

Farmy, na kterých semináře proběhnou:

- **Farma Bovine** (okres Bruntál, Moravskoslezský kraj): hospodaří v ekologickém zemědělství na trvalých travních porostech. Chovají masný skot, od roku 2016 mají i malé stádo mléčných krav. Mléko jde přednostně telatům, přebytky zpracovávají na sýry a jiné mléčné dobroty. V rámci agroturistiky nabízí ubytování v apartmánech a prohlídky farmy.
- **Kozí farma Drysice** (okres Vyškov, Jihomoravský kraj): chovají stádo koz, vypásají svahy okolo Drysic. V růžové sýrárně vyrábějí vynikající kozí sýry a další výrobky. Nakupují a zpracovávají také kravské mléko.
- **Ekofarma Bošina** (okres Náchod, Královéhradecký kraj): rodinná farma, hospodaří v ekologickém zemědělství na trvalých travních porostech. Chovají masný skot, prasata (mangalici) a kuřata. Provozují vlastní porážku a bourárnu masa.

Akce jsou určeny pro zemědělce, výrobce potravin, popř. jiné osoby, pracující pro hospodářské subjekty malé a střední kategorie (MSP).

Bližší informace, včetně pozvánek a způsobu registrace na semináře, jsou k dispozici na webových stránkách MAS Brána Vysočiny.

FAREMNÍ MLÉKÁRNA BYL MŮJ SEN

Zlata Ptáčková

„Nikam jinam mě to nikdy moc netáhlo. Tím, že jsem tady vyrostla, tak mi přišlo automatické, že tu zůstanu. A navíc jsem cítila, že mám touhu naše rodinné ekologické hospodářství posunout někam dál," říká Veronika Kropáčková, mladá farmářka z Nelepče nedaleko Tišnova. Doma často hovořili o tom, že by bylo nejlepší zpracovávat mléko přímo na farmě a vyrábět a prodávat vlastní produkty s vyšší přidanou hodnotou než ho pouze prodávat mlékárně. Tím „někam dál" se tak nakonec stala faremní mlékárna, kterou Veronika Kropáčková uvedla v provoz na jaře 2019.

Mléko, sýry i tvaroh

Kromě čerstvě nadojeného mléka si zákazník může ve dvoře zakoupit čerstvé sýry přírodní i různě ochucené. S výrobou začínají v mlékárně vždy v pondělí tak, aby byla každý týden nachystána čerstvá várka mléčných produktů. „Dále například vyrábíme sýr na grilování, jogurty, jogurtové nápoje, kefíry, tvaroh a tvarohové dezerty. Děláme toho už docela dost a snažíme se nabídku obměňovat tak, aby byla pro nakupující zajímavá." Do standardní nabídky se nyní začínají propracovávat i tvrdé zrající sýry. Netradiční specialitou jsou sýrové dorty a tácy, při jejichž přípravě je farmářka hodně kreativní. „Naše čerstvé sýry, jogurtový nápoj, sýr na grilování a tvarohový dezert s čokoládou získaly ocenění Brněnsko originální produkt."

Historie farmy sahá až do roku 1648, kdy se v Nelepči usadil první Kropáček a založil zde se svojí manželkou malou rodinnou farmu, která se postupem času rozrůstala. Jejich potomci dnes hospodaří na 80 hektarech půdy, z toho zhruba polovinu tvoří trvalé travní porosty a druhou polovinu orná půda. Na té pěstují ječmen, oves, žito, jetel, brambory a také hořčici, kterou zpátky zaorávají do půdy jako organické hnojivo. „S ekologickým zemědělstvím začínal děda, když mu vrátili pozemky. Byl mezi prvními třemi ekologicky hospodařícími farmami v Česku. To, že jsme ekologická farma, spočívá v tom, že na polích nepoužíváme žádná průmyslová hnojiva ani žádné přípravky na ochranu rostlin. Bereme v úvahu přirozené schopnosti rostlin odolávat škůdcům. Tomu přizpůsobujeme osevní postupy," vysvětluje majitelka ekofarmy s tím, že pole hnojí pouze hnojem a močůvkou.

Ve faremní mlékárně vyrábí čerstvé přírodní i ochucené sýry. Do nabídky se dostávají i tvrdé sýry.

Majitelka Ekofarmy Nelepeč Veronika Kropáčková.

V šest hodin už u zvířat

Co se týká živočišné výroby, v chlévě mají české stračeny. „Chováme dojnice plemene český strakatý skot, což je tradiční české plemeno. Má hodně kvalitní mléko, jeho tučnost je většinou 4,5 procenta, někdy i více. Máme uzavřený obrat, což znamená, že všechny nové kusy si vychováváme od telete sami. Nenakupujeme venku." Telata býků pak prodávají s bio certifikátem po odstavu svým odběratelům na výkrm. Stádo momentálně čítá 50 kusů. „Tím, že necháváme telata s matkami do odstavu, přijdeme sice o část mléka, ale i tak denně nadojíme zhruba 350 litrů," konstatuje Kropáčková.

Na chodu ekofarmy se podílí jen rodina, na žně a sezónní práce vypomáhají brigádníci. Každý člen Kropáčkových tak má své úkoly. Začínají kolem šesté ráno, kdy je třeba vykydat hnůj a uklidit ve chlévě. Následně přijde na řadu dojení, které trvá jeden a půl hodiny. „Po dojení se nastele krávám čerstvá sláma na ležení. Zatímco táta vyhrnuje hnůj a dvakrát denně krmí dobytek, máma dojí. A já už mezitím většinou pasteruji mléko na mlékárně a jedu ve výrobě. Plus v sezoně samozřejmě práce na polích, do kterých se zapojuje už i můj mladší bratr."

Pokud tedy na farmě zrovna nikoho nepotkáte, můžete si u Kropáčkových nakoupit sami. V mlékárně je umístěna samoobslužná lednice, která je otevřena od 8 do 18 hodin. Část svých výrobků též zaváží do Tišnova nebo Brna.

„V budoucnu bych ráda zbudovala zrárnu na tvrdé sýry, abych mohla vyrábět sýry, které zrají i rok. Tak to bych ráda. Také přemýšlím o otevření malého samoobslužného obchůdku s regionálními výrobky od farmářů z okolí," nastínila své plány Veronika Kropáčková.

Foto: Veronika Kropáčková

ZPÁTKY VE HŘE

Barbora Kulhánková

Poté, co opadl přízrak všude přítomného covidu a chod školy se vrací do zaběhnutých kolejí, dostávají se ke slovu také vědomostní soutěže a olympiády. Jako by i samy děti chtěly dohnat absenci pravidelných aktivit, které plynule navazují na běžnou školní výuku a rozšiřují jejich znalosti, dovednosti a schopnosti.

Účast v olympiádách a soutěžích tak byla hojná a svědčila o nebývale velkém zájmu. Při organizaci školních kol jsme naráželi na dobíhající protiepidemická nařízení a bylo tak náročnější dodržet platná opatření a zároveň zajistit plynulý průběh.

Mladší žáci prvního stupně velmi dobře reprezentovali naši školu v recitační soutěži O botu kocoura Mikeše v Lomnici. Medailové pozice obsadili naši žáci ve všech věkových kategoriích a jsme také mile překvapeni výbornými výkony těch nejmenších, prvňáčků. Skvělé umístění Barbory Koďouskové a Dominika Burdy je velkým příslibem pro budoucí roky.

Účast v okresních kolech soutěží bývá pro žáky druhého stupně vždy náročnější, a to zejména z toho důvodu, že ve stejných věkových kategoriích společně soutěží s gymnazisty. Proto bývá za úspěch považováno ve velké konkurenci umístění do 10. místa. To se podařilo Oliveru Janouchovi ze 7. A, který obsadil sdílené 6. místo v okresním kole zeměpisné olympiády.

Velké naděje jsme vkládali do přírodovědných oborů, které jsou již mnoho let doménou naší školy. Na rozšířenou výuku matematiky a přírodovědných předmětů v 6.–9. ročníku navazuje výborná práce a důsledná příprava žáků v přírodovědně-chemickém kroužku pod vedením Mgr. Evy Štěpánkové. O dvě umístění v první desítce se v okresním kole chemické olympiády postaraly Natálie Papučíková a Alena Packová. Vynikající 1. místo Karin Kašparcové a skvělé 10. místo Terezy Holasové v přírodovědné olympiádě jsou toho jistě důkazem. Blahopřejeme!

Chemická olympiáda. Foto: archiv školy

Velmi široké zastoupení mají již tradičně matematické soutěže – olympiáda, Klokan, Pythagoriáda. V 6. ročníku se mezi úspěšné řešitele Pythagoriády v okresním kole probojoval David Horna. V době vzniku tohoto článku zatím není vše dobojováno. Pevně věříme, že se našim žákům bude dařit, a k tomu jim přejeme hodně štěstí.

Poděkování za skvělou reprezentaci školy nenáleží jen jim, ale i jejich učitelům.

MARATON S ROZTROUŠENOU SKLERÓZOU

Kateřina Kouřilová

Dne 26. března po dvouleté přestávce ošetřovatelé ze Střední školy v Tišnově přijeli do Brna podpořit a pomoci lidem, kteří trpí roztroušenou sklerózou.

Roztroušená skleróza postihuje centrální nervový systém. Průběh tohoto onemocnění je nepředvídatelný od minimálních tělesných postižení až po těžkou invaliditu. Jeho příčiny nejsou objasněny. Dnes víme, že pravidelná péče o fyzickou i psychickou kondici je naprosto zásadní a je nezbytnou součástí úspěšného léčebného režimu.

Akce s názvem MaRS (maraton s roztroušenou sklerózou) je jedinou celostátní akcí, kde se očekává zapojení nemocných do aktivního pohybu. Maraton odstartoval v 10 hodin a běžel v různých městech republiky nepřetržitě do 17 hodin. Účastníci maratonu byli zapojeni do několika sportovních aktivit. Pohybové aktivity spočívaly v organizovaném cvičení v tělocvičně pod vedením odborných lektorů a cvičitelů. Paralelně s aktivitami v tělocvičně mohli všichni cvičit v posilovně a sbírat kilometry na rotopedech, běžících pásech, veslech atd. Ošetřovatelé díky svým dovednostem a chuti pomoci byli velmi prospěšní právě v posilovně. Zapisovali najeté kilometry, pomáhali účastníkům s omezenou pohyblivostí na posilovacích strojích a přitom všem je dokázali i rozesmát. Najeté kilometry se nakonec sečetly a srovnávaly se s výkony jiných skupin v ČR.

Chtěla bych ocenit zájem a aktivitu našich budoucích ošetřovatelů, kdy se v osobním volnu, v hojném počtu a bez přemlouvání zapojili do tak smysluplné akce.

Budoucí ošetřovatelka dohlížející na účastnici maratonu. Foto: archiv školy

Z LOMNICKÉ ŠKOLY

Anežka Bednaříková, Andrea Slováková

Setkávání žákovských parlamentů škol na Tišnovsku opět obnoveno

Dne 4. března se po dlouhé koronavirové pauze podařilo znovu uskutečnit pravidelné setkávání žákovských parlamentů ke společné debatě, výměně zkušeností a plánování fungování v nastávajícím období.

Tentokrát meeting proběhl v ZŠ, ZUŠ a MŠ Lomnice v pátek 4. března za účasti šesti škol: ZŠ Deblín, ZŠ Tišnov nám. 28. října, ZŠ Tišnov Smíškova, Gymnázium Tišnov, ZŠ Labyrinth Brno. Měli jsme příležitost zhodnotit svou dosavadní činnost a zamyslet se nad tématy jako:

- přínos, úkoly a cíle pro setkání v parlamentu
- Na co hledáme momentálně odpověď?
- Jak reagovat na současnou situaci ve světě?
- Jak být nápomocni skrze žáky našich škol?

Chuť sdílet dojmy byla veliká. Všichni se shodli na tom, že parlament má přispívat k vytváření lepšího prostředí ve škole pro všechny, a to především díky aktivitám, které mohou být prospěšné i pro ty, kteří naši pomoc momentálně nejvíce potřebují a potřebovat ještě budou. Součástí společně prožitého dopoledne byla také prohlídka školy a výměna nápadů, kterými zástupci škol disponovali plnou měrou. Každá škola se seberealizuje jinak a originálně.

Závěrečné hodnocení se neslo v pozitivním duchu. Shodli jsme se, že pro další setkávání potřebujeme více společně stráveného času pro diskuzi. Každopádně být aktivní v žákovském parlamentu je obohacující pro všechny strany a nabývá na důležitosti. Už jen proto, že zde nejsme sami za sebe, ale pro přínos druhým!

Přírodovědná soutěž YPEF

V pátek 4. března jsme se zúčastnili místního kola přírodovědné soutěže YPEF, pořádané LS Černá Hora. Všichni společně Natálie Šikulová, Aleš Konečný, Veronika Mertová, Julie Nečesalová, Monika Svobodová a Simon Nestrašil jsme vyrazili ranním autobusem do Rájce-Jestřebí. Během cesty, která ubíhala příjemně, jsme ještě oprašovali nabyté vědomosti, ale moc to nepomáhalo, nervozita byla stále velká.

Účastníci místního kola přírodovědné soutěže YPEF. *Foto: archiv školy*

První část soutěže tvořil vědomostní test, moudří jsme z něj příliš nebyli, ale nakonec jsme získali celkem slušný počet bodů. Ve druhé části nás čekalo poznávání přírodnin, lesnického náčiní, měření a počítání, což pro nás bylo ještě obtížnější, ale i tak se nám podařilo pár bodů k dobru získat a umístit se na krásném třetím a čtvrtém místě.

PONOŽKOVÝ DEN V ZŠ A MŠ DOLNÍ LOUČKY

Ivana Zedníková

Dne 21. března jsme se aktivně připojili ke světovému Ponožkovému dni, jak se také říká Světovému dni Downova syndromu.

Všichni jsme přišli do školy v různých ponožkách a seznámili jsme se s problematikou této nemoci. A potom už přišel čas na další doprovodné aktivity.

Děti mateřské školy a 1.–3. třídy malovaly ponožky do šablony. Žáci 4.–9. třídy přinesli do školy buď nejmenší, nebo největší namalovanou papírovou ponožku. Z nich jsme vybrali absolutní vítěze a zapsali výsledek do školní knihy rekordů.

Nejdelší namalovanou ponožku přinesl a zápis do knihy rekordů školy získal Petr Kořínek z 5. třídy a ocenili jsme také ješ-

Ponožkový den. *Foto: archiv školy*

tě ponožku od Anny Klusákové z 5. třídy, byla sice kratší, ale dokonale vyzdobená.

Jednodušší práci jsme měli s výběrem nejmenší namalované ponožky. Zápis do knihy rekordů školy si zasloužila ponožka od Tomáše Trnky z 5. třídy.

Pak už jen zbývalo naše výrobky i nožky v ponožkách vyfotit. Jak se nám to povedlo, můžete posoudit z několika fotografií.

Současně probíhala sbírka do ponožky pro nadaci Úsměv. Podařilo se nám vybrat 10 153 Kč, za což žákům i jejich rodičům moc děkujeme.

Z nadace Úsměvy jsme obdrželi pochvalu za akci a poděkování za finanční příspěvek.

PŘIJĎTE NA DEN LESNÍCH ŠKOLEK

Adéla Nešporová

Letos spojí síly Lesní rodinný klub na Tišnovsku Kalužníček a Montessori lesní MŠ Ledňáček, aby společně s vámi oslavili Mezinárodní den lesních školek. Lesní školky a kluby se již dlouhá léta věnují výchově a vzdělávání dětí předškolního věku. Jejich společným pojítkem je umožnit dětem předškolního věku prožít co nejvíce času venku v přírodě. A vězte, že Tišnovsko právě takovéto vzdělávání nabízí prostřednictvím již dvou organizací: Kalužníčku a Ledňáčku. Kalužníček je lesní klub a patří k těm nejstarším v ČR, letos oslaví třinácté narozeniny. Ledňáček je mateřská škola a patří naopak k nováčkům – tento školní rok úspěšně zahájil svou činnost.

Letošní den lesních školek nese téma „V lese jako v pohádce“. Přijměte tak pozvání na divadelní představení Červená Karkulka od Radky Blatné, pro rodiny s dětmi budou tradičně připraveny i tvořivé dílny, hry a hudební koutek. Pojďte s námi nakouknout, jak lze v přírodě tvořit umění, podporovat děti v jejich kreativitě a zároveň u nich rozvíjet zručnost a různé dovednosti.

A kdy a kde se letos na vás budeme těšit? V neděli **15. května od 14 do 18 hod.** v okolí hřiště na Dřínové ulici poblíž Hospůdky Pod Květnicí. Akce proběhne díky finanční podpoře MAS Brána Vysočiny a města Tišnova a pouze za příznivého počasí.

Děti z Kalužníčku v tvořivé akci. *Foto: archiv Lesního rodinného klubu*

POHÁDKOVÝ LES TROCHU JINAK

Dáša Lazarová

Milé děti, rodiče i prarodiče, ke Dni dětí pro vás tentokrát chystáme Pohádkovou stezku, která vás provede po hradech a zámcích jižní Moravy a Vysočiny.

Dozvíte se, jaké pověsti a legendy jsou spojeny s těmito místy. Po cestě vás budou čekat různé úkoly. Stanete se staviteli, budete chodit po cimbuří, vyzkoušíte si, jakou máte mušku, snad nezabloudíte v bludišti, zkusíte si trenažér koně, dozvíte se, co má společného Minaret a tužka a ještě spoustu dalších zajímavostí.

Každou pověst si můžete přečíst nebo poslechnout pod QR kódem.

Stezka je určena rodinám s menšími dětmi do 10 let. Bude v lese pod Výrovkou a je dlouhá 1,5 km. Terén je náročnější a není sjízdný pro kočárky. Jde se úzkou pěšinou do kopce a potom roklí dolů. Pro nejmenší děti je vhodné nosítko a pro všechny dobré boty. Na cestě vás čeká třináct zastavení a časový odhad je 2–3 hodiny.

Začátek stezky je u koupaliště v Tišnově. Odtud půjdete po modrých čtverečcích. Vrátíte se zpátky na místo, ze kterého jste vyšli.

Na stezku se můžete vydat kdykoli **od 7. do 22. 5. 2022**.

Volná místa na letních táborech

Pokud ještě pro děti nemáte naplánovaný program na letní prázdniny, máme pár volných míst na těchto příměstských táborech:

- Zlatá hokejka (11.–15. 7.)
- Taneční příměstský tábor 2 (18.–22. 7.)
- Havaj s Ukulele (1.–5. 8.)
- Plavecký camp (8.–12. 8.)
- Mineralogicko-paleontologický příměstský tábor (8.–12. 8.)
- Přírodovědný příměstský tábor 2 (29.–31. 8.)
- Raketácký příměstský tábor (29.–31. 8.)

Volná místa na posledních pár šťastlivců zbývají na pobytovém táboře Horky – pravda je tam venku (12.–21. 8. 2022).

ZE STUDÁNKOVÉ POPELKY PRINCEZNOU

Radka Štěpanovská

Letos v dubnu jsme přivítali první rodiče s malými dětmi v nové studánkové herně. Završili jsme tak dvouleté úsilí, kdy jsme vymýšleli, plánovali, realizovali a hledali finanční zdroje na proměnu tohoto prostoru. Děkujeme městu Tišnovu, Jihomoravskému kraji i soukromým dárcům za finanční prostředky, kterými vybudování nové herny podpořili.

Studánková herna byla dlouho poněkud opomíjeným prostorem. Byla vybavená starým nábytkem a přetékala darovanými hračkami. Chtěli jsme proto do tohoto prostoru vnést sjednocující prvek, poskytnout dětem nové podněty pro rozvoj jemné i hrubé motoriky a nové náměty pro hry. Jednoduše řečeno chtěli jsme pro děti inspirativní prostor, kde mohou bezpečně lézt, objevovat, osahávat, zkoumat a hrát si.

S ohledem na bezpečnost dětí jsme hledali způsob, jak oddělit prostor pro batolata a prostor pro větší děti tak, aby si vzájemně nepřekážely. A to se podařilo. Zatímco větší děti milují prolézání a schovávání ve velkém herním prvku, batolata těší hrát si v bazénku s balonky a zkoumat senzomotorické panely.

I rodiče si v herně přijdou na své. Zatímco si děti hrají, mohou si dát dobrou kávu nebo čaj, popovídat si s přáteli nebo vypůjčit knížku z knihovny. Otevřeno máme v úterý, středu, čtvrtek a pátek dopoledne od 9.00 do 12.00. Přijďte se k nám podívat.

Nová herna – velký herní prvek. *Foto: Kateřina Hromčíková*

JAK MLUVIT S DĚTMI O SEXUALITĚ

Radka Štěpanovská

Odpověď na tuto otázku jsme hledali u Evy Novákové, lektorky sexuální výchovy, která je autorkou projektu „Mluvte s dětmi“ a on-line kurzu „Eda a Ela“ alias Kalhotková pravidla. Více o lektorce a jejích aktivitách naleznete na www.mluvtesdetmiosexu.cz. Jak to tedy Eva Nováková vidí?

Mluvit o dětské sexualitě znamená mluvit s dětmi o tom, co a jak prožívají. Pro rodiče je důležité vědět, že existuje dětská sexualita, na kterou nelze nahlížet očima dospělého. Lépe tak mohou pochopit projevy sexuálního chování dítěte a pomoci mu hledat zdravý vztah k sobě a ke svému tělu. To, co rodičům často brání otevřít diskusi na toto téma, je stud, nedostatek informací anebo strach. Strach z toho, že se dítě dozví informace, které mu nepřísluší. Strach z toho, co odpovědět, když se dítě zeptá. To je přirozená reakce v případě, že si rodiče nejsou jistí, co jak a kdy říct.

Sexuální, vztahová a citová výchova začíná nevědomě už před narozením dítěte. To, jak se na dítě rodiče těší, jak si s ním povídají, jak se na ně připravují, jak si představují, zda to bude kluk nebo holka. Tady už vzniká dialog. Čím je pak dítě starší, potřebuje nové informace, využívá svého přirozeného objevování a zvídavosti, která se s věkem proměňuje. Čím je dítě starší, tím více informací potřebuje vědět, aby si vytvářelo dovednosti a postoje. Vlastně je to stejné, jako když stavíte dům. Základy pokládáte v dětství, každá nová informace je další cihlou ke znalosti sama sebe. Když si představíme, že se sexuální výchovou začneme až v období puberty, je to stejné, jako bychom stavěli dům od střechy.

V ideálním případě by měla sexuální výchova probíhat automaticky a spontánně v rodině. Je však třeba k sexualitě přistupovat jako ke zdravému a pozitivnímu zdroji života a ne jenom v kontextu násilí, zneužívání, strachu a ubližování. Rodiče dnes navíc potřebují umět reagovat na celou řadu situací, které přináší snadný přístup dětí k internetu v kombinaci s jejich zvídavostí. Nelze opomíjet ani společenské změny způsobené hypersexualizací prostřednictvím médií, filmů a reklamy.

Téma je natolik aktuální, že jsme se lektorku Evu Novákovou rozhodli pozvat do Rodinného centra Studánka. Rodiče se s ní mohou setkat na besedě „Jak mluvit s dětmi o sexualitě“, která proběhne v úterý 17. května 2022. Dozvědí se na ní, kdy a jak začít s dětmi o sexualitě mluvit, o čem děti podle věku přemýšlí v souvislosti s tělem, potřebami, emocemi, jak vést rozhovor s dítětem, jak reagovat na názory, které dítě získá od vrstevníků, z médií a z internetu. Řekneme si něco o pravidlech soukromí v rodině a nahotě doma, o stereotypním pohledu společnosti na výchovu dívek a chlapců a také o roli rodičů v sexuální výchově. Ukážeme si startovací dialogy a probereme, co dělat, když se dítě neptá. Beseda je určena rodičům dětí ve věku od 0 do 9 let. Více informací a rezervace naleznete na www.studanka-tisnov.cz.

TÝDEN LOKOMOCE V REGIONU TIŠNOV

René Oulehla

Srdečně Vás zveme na týden pro všechny věkové kategorie plný pohybu, vzdělávání a zábavy s Lokomocí.

Úterý 31. 5.

- **9.00–11.00 hod. ZŠ Smíškova seminář pro 1. stupeň ZŠ a učitele tělesné výchovy/učitele ve družině**

– teoretická přednáška o držení těla a důležitosti pohybové gramotnosti u dětí
– praktické náměty na cvičení s dětmi nejen v tělesné výchově s možností si vše vyzkoušet (s sebou sportovní oblečení)

Lektoři Lokomoce: Mgr. Haklová (fyzioterapeutka), Hovorka (trenér) + asistenti

- **15.00–17.00 hod. MŠ Tišnov** (místo bude upřesněno na plakátech) **pro učitele MŠ**

– teoretická přednáška o psychomotorickém vývoji u dětí a důležitosti pohybových impulzů do šesti let věku
– praktické náměty na cvičení s dětmi, pohybové hry uvnitř i venku s možností vyzkoušení (s sebou sportovní oblečení)

Lektoři Lokomoce: Mgr. Haklová (fyzioterapeutka), MUDr. Chlupová (neurolog), Hovorka (trenér) + asistenti

Středa 1. 6.

- **9.30–11.30 hod. knihovna Tišnov a pokračování Farská zahrada Tišnov pro seniory**

– teoretická přednáška o důležitosti pohybu v seniorském věku, prevence proti neurologickým a interním onemocněním
– následné ukázky cvičení v rámci denního režimu

Lektoři Lokomoce: Mgr. Haklová (fyzioterapeutka), MUDr. Chlupová (neurolog), Hovorka (trenér) + asistenti

- **16.00–18.00 hod. tělocvičny ZŠ Smíškova pro širokou veřejnost**

– představení cvičení dětí předškolního věku v rámci projektu Lokomoce, ukázka tanečního kroužku Lidovky
– možnost konzultací s fyzioterapeuty + podoskopické vyšetření chodidel

Lektoři Lokomoce: Mgr. Haklová (fyzioterapeutka), Bc. Hudečková, Mgr. Zháněl ová Ph.D. + asistenti

- **18.00–19.00 hod. tělocvična ZŠ Smíškova, ukázková hodina cvičení pro seniory 50+**

Lektor Lokomoce: Mgr. Haklová

Čtvrtek 2. 6.

- **17.00–18.30 hod. sportovní hala SSK Tišnov pro rodiče sportujících dětí**

– teoretická přednáška o držení těla a důležitosti pohybové gramotnosti u sportovců
– praktická ukázka cviků pro prevenci zranění sportujících dětí, jaké impulzy mohou dát rodiče svým dětem mimo tréninkové jednotky

Lektoři Lokomoce: Mgr. Haklová (fyzioterapeutka), MUDr. Chlupová (neurolog), Hovorka (trenér) + asistenti

Sobota 4. 6.

- **14.00–18.00 hod. rodinná olympiáda** Lokomoce hřiště ZŠ nám. 28. října (v případě deště sportovní hala SSK Tišnov)

– 14.00 hod. zahájení olympiády a představení rodinných týmů
– soutěžní disciplíny a program najdete na www.lokomoce.eu

Podmínkou účasti rodinného týmu je vyplnění přihlášky na webových stránkách www.lokomoce.eu.

CO MŮŽE ODHALIT PODOSKOPICKÉ VYŠETŘENÍ

Martina Haklová

Ráda bych se s vámi rodiči podělila o jednu z dalších zkušeností z mé praxe fyzioterapeutky. Jedná se o problematiku plochých nohou u dětí. Pojem „plochá noha“ je častá diagnóza, kterou vaše dítě při návštěvě ortopeda či pediatra může obdržet, avšak ne vždy tomu tak opravdu musí být. Pokud je dítě vyšetřeno pouze ve statice čili ve stoji, může se chodidlo od pohledu zdát ploché. Musíme však uvážit, že dítě dovede se svým tělem kvalitněji pracovat v dynamice a statika často není průkazná. Skvělou pomůckou pro posouzení skutečného stavu chodidla je podoskop. Na něm lze krásně vidět rozložení zátěže chodidla a případná nestabilita či nerovnováha v zatížení například při stoji na jedné noze nebo ve dřepu. Často se v ordinaci setkávám s tím, že děti nemají aktivní přednoží, to znamená, že není otisknuta palcová a malíková hrana s prsty, značící, že děti mají většinu váhy na patách. Příčinou může být neadekvátní šířka obuvi, kde prsty nejsou naučeny pracovat, nevnímavost chodidel při chůzi, těžiště výrazněji v zadní části těla nebo asymetrie dolních končetin v rámci růstu. Ve školkách, které navštěvuji v rámci mých vyšetření pro projekt Lokomoce, vnímám jako nejvýraznější problém zvýšenou zátěž chodidel na patách a větší oporu do vnitřní hrany chodidel. Minimalistická obuv poskytující maximální ohebnost a kvalitu pohybu chodidel, popřípadě cvičení naboso mohou být cestou ke zlepšení tohoto stavu. Na fotografiích z nedávného podoskopického vyšetření v naší dětské skupině Lokomoce Tišnov lze vidět otisky chodidel tří dětí od těch nejlepších až po ty méně kvalitní. Stejné vyšetření provedu opět za půl roku, kdy budu výsledky porovnávat a budu moci objektivně posoudit, jak pravidelné cvičení naboso, minimalistická obuv a aktivní cvičení s chodidly podélnou a příčnou klenbu ovlivnily. Závěrem bych ráda poradila. Nejste-li si diagnózou plochých nohou u Vašeho dítěte zcela jisti, návštěva fyzioterapeuta nikdy není na škodu. Obvyklé řešení formou vložky do bot bývá ze značné části bez efektu. Ta je pouhou pasivní podporou u velmi těžkých deformit nebo je určena pro sportovní obuv, kde je aktivní korekce pro dítě velmi náročná. Skutečným řešením je na prvním místě vždy pohyb, adekvátní obuv a aktivní vnímání chodidel.

Společnost DE JONG, která se zabývá výrobou průmyslových výtahů, hledá pro svou provozovnu se sídlem v Borovníku vhodné kandidáty na pracovní pozice:

Konstruktér/ka

Tvorba výkresové dokumentace do výroby
Vývoj nových dílů a součástí

Požadujeme

SŠ/VŠ vzdělání, strojírenského směru
znalost práce 3D kreslení
řidičský průkaz skupiny B
znalost AJ

Nabízíme

nastupní plat **35 000 - 50 000 Kč**
klouzavá pracovní doba (možnost částečné práce z domova)
příspěvky na jídlo (edenred card)
služební mobil, notebook

Strojař/ka

Zámečnická výroba a montáže
Obsluha strojů a svařování

Požadujeme

manuální zručnost
zodpovědnost a spolehlivost
ochotu učit se novým věcem

Nabízíme

nastupní plat **20 000 - 35 000 Kč**
příspěvky na jídlo (edenred card)
práce v jednosměnném provozu
zaučení samozřejmostí

V případě, že Vás zaujala naše nabídka a splňujete požadované předpoklady, ozvěte se nám.

DE JONG LIFTEN CO, s.r.o.
Borovník 50
594 51 Křižanov

E: koudelka@dejong.cz
T: +420 604 383 638
www.dejong.cz

DE JONG
LIFTEN

Z REBELANTA PROFESOREM

ADIKTOLOG MICHAL MIOVSKÝ O LÉČBĚ ZÁVISLOSTÍ A VYVÁŽENOSTI ŽIVOTA

Vladimír Vecheta

Redakce Tišnovských novin vyrazila tentokrát se svým diktafonem až do Prahy, na známou adresu u kostela sv. Apolináře za přednostou Kliniky adiktologie 1. LF Univerzity Karlovy a Všeobecné fakultní nemocnice, kterým je tišnovský rodák a absolvent Tišnovského gymnázia, klinický psycholog a psychoterapeut **prof. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.** (*1975).

Svoji profesní dráhu začínal jako preventivní a poradenský pracovník Sdružení Podané ruce v Brně a psychoterapeutického stacionáře Elysium. Psychologii vystudoval na FF MU v Brně a na UP v Olomouci byl habilitován v oboru klinická psychologie. Věnoval se především metodologii výzkumu, léčby a prevence problémů způsobených užíváním návykových látek a narativní psychologii. Od roku 2005 byl vedoucím Centra adiktologie při Psychiatrické klinice, transformovaného v r. 2012 na samostatnou kliniku. Od roku 2008 vykonává funkci proděkana 1. lékařské fakulty UK v Praze pro nelékařské studijní programy a je prezidentem mezinárodní asociace univerzit vzdělávajících adiktology ICUDDR.

Zrození léčby závislostí

Adiktologie. Většina nás laiků netuší, čeho se tento obor týká. Kde jsem se to tedy ocitl, jsem-li na klinice adiktologie, a čemu se profesně vy, jakožto její přednosta, věnujete?

Pro úplně běžnou většinovou veřejnost zůstává náš obor spojený s filmem Dobří holubi se vracejí, kterému asi rozumějí všichni. Tady, kde sedíme, jsme v nejstarším zařízení kontinuálně fungujícím v českých zemích, mezi všemi *ústavy zaměřenými na léčbu alkoholismu*.

Takže strašák „skončíš u Apolináře“ něco znamená.

Tato budova má docela zajímavou historii. Původně šlo o kapitulu (založená již Karlem IV.). Následně zde byl ústav pro padlé šlechtičny, ostatně tu venerologii máme dodnes. Současně tady byl dlouhou dobu sirotčinec a ve 2. polovině 19. století to dostala tehdejší česko-německá

Michal Miovský.

psychiatrická klinika k umisťování chronických pacientů. V září 1948 zde vznikl z iniciativy doc. Jaroslava Skály ústav léčby závislostí. A důvodem, proč právě tady, bylo, že se v hlavní budově psychiatrické kliniky potřebovali pana docenta (tehdy ještě sekundárního lékaře) zbavit, a tak ho „s těmi jeho alkoholiky“ odeslali v září sem, když tady končily všechny beznadějné případy...

Nejstarší protialkoholní léčebna…

Její zajímavostí je, že doc. Skála, který to tady profiloval a nastavoval, vytvořil modelový vzor pro všechny další dnešní ústavní léčby v českých zemích. Není to ale první specializované zařízení tady ve střední Evropě. Dvě první se datují až na přelom století. Ty ústavy byly v Tuchlově (u Teplic) a Velkých Kunčicích (dnes Kunčice pod Ondřejníkem). Kněz P. Bedřich Konařík, který to celé zakládal, spolupracoval s tehdejší „renesanční“ figurou rodící se psychoterapie a psychiatrie, MUDr. Janem Šimsou, a ten měl sanatorium nedaleko odsud, kde je dnes kojenecký ústav v Krči.

Pan docent Skála se inspiroval někde v zahraničí?

Pikantní je, že ačkoliv Jaroslav Skála znal oba ty starší zaniklé provozy i P. Konaříka a jeho metody práce, svou první zahraniční stáž si odbyl ve švýcarském Ellikonu, což byl vzor i pro první zařízení P. Konaříka. A Skála si odtud vzal tento vzor rovněž.

Adiktologie pro laiky

Hledání různých „osvěžovačů života“ je přítomno v lidské mentalitě a společnosti odedávna, s užíváním ovšem postupně buduje škálu problémů.

Je dobré odlišit dvě věci: problém závislostí v dnešní podobě akceleroval s nástupem průmyslové revoluce, která přinesla změnu životních a stravovacích návyků, tedy stres, mechaničnost fungování, dlouhou pracovní dobu. Ale současně s tím je nutné říct, že rekreační užívání návykových látek existovalo už před tím, ale v podstatně menší míře. Návykové látky byly ve všech kulturách, a to ve vazbě na spirituální složku. Neexistuje kultura, kde by se nějaká látka nepoužívala. A jsou navíc popsány také zvířecí toxikomanie. Biologie funguje velmi neúprosně.

Proč se tedy spojuje alkoholismus jako jistá fyziologická závislost, právě s psychologií a psychiatrií? Běžný laik tyto dva světy nevnímá jako přímo spolu související…

To je dobrá otázka, protože tohle dělá náš obor tak specifický. To, co je na závislostech fascinující, je, že se pohled na ně překlápí mezi extrémními polohami. Ten nejpůvodnější, který je tedy dodnes bohužel i v hlavách mnoha zdravotníků, je *morální model*. Tedy že závislost nemá vůbec nic společného s fyziologií, ale jde o čistě morální poklesek, nedostatek vůle a mravní selhání člověka. A na tomto postoji se přístup k závislostem původně celý formoval.

Zrození *medicínského modelu* je věcí až konce 19. století a dává opačný zorný úhel z biologické stránky, tedy že závislost je celá otázkou fyziologie, genetiky atd.

Až se zrodem psychosomatické medicíny v 50. letech 20. století se otevřel *interdisciplinární model*, tedy že v našem oboru hraje roli i psychologie, sociální témata a sociologie, religiózní otázky a spiritualita. Vyvážený přístup je tak záležitost až posledních dekád.

Ale ten starý pohled na závislé stále přetrvává, proto nejsou hodnoceni jako zdravotní pacienti, ale jako „průšviháři“.

Přitom například takoví diabetologičtí pacienti mají s našimi pacienty společného velmi mnoho. O diabetikovi si však nikdo nedovolí pochybovat jako o zdravotnicky nemocném a potřebném.

Závislosti v nás

Je tendence k závislostem v nás zakódována a spouští se s příležitostí a prostředím? Dominantní v problému vzniku závislostí by potom tedy byla psychika.
Nedá se to říct úplně univerzálně. U různých látek má ta *genetická* komponenta různou roli a např. u alkoholu ji má mnohem důležitější než ta *psychická*. Dědičná predispozice je tedy u alkoholismu nejvýznamnějším faktorem. Jedna věc je ovšem mít predispozici a druhá, jestli se projeví, protože má nějaké podmínky ve vašem životě. To tu do toho vstupují podmínky výchovné, sociální, psychologické, ale také situační.

Náklonnost k alkoholu tedy nemusí být pouze získaná, ale zděděná stejně jako tendence k cukrovce. Je na nás, zda tomu budeme čelit, nebo tomu životním stylem či sociálním prostředím jdeme vstříc. Neexistuje tedy něco jako predispoziční výzkum, který by se prováděl u dětí nebo mladistvých, kde by se zdravotní sklony mohly odhalovat?
To se dotýkáte velkého šlágru, který v našem oboru existuje. Je to jeden z motivů, co stojí za výzkumem *genetiky alkoholismu*, na který se v USA uvolňují obrovské prostředky. Kromě toho neustále hledáme v té oblasti biologické. Velký skok vpřed byly neurologické zobrazovací metody, kde vidíme, jaké změny dělá s mozkem alkohol a drogy. Zjištěním byl např. posun hranice ireverzibility (nevratných změn) v důsledku chronického užívání konopných drog až do mnohem vyššího věku, než se předpokládalo. To znamená, že vliv, který působí právě například konopí na mozek dětí, mohou být nevratné až do jednadvacátého dvaadvacátého roku věku.

Je snaha provádět výzkum možností vzniku závislostí u dětské populace?
My dosud nemáme biologické markery, naše poznatky nejsou ještě tak daleko, abychom mohli provádět a vyhodnocovat biologický screening. Ovšem jiná věc jsou behaviorální projevy, které by mohli vyhodnocovat dětští praktičtí lékaři. Bylo by to metodou krátkého několikaminutového *screeningu* (rozhovoru) zaměřeného na identifikaci tendencí k užívání návykových látek. Zatím diskutujeme vhodný věk, shoda je na stáří 15–17 let. Dětští praktici pro to už mají vytvořenu metodiku a my pro ně nyní dokončujeme on-line vzdělávací kurz, aby se mohl šířit s minimálními náklady, a jednáme o jejím zavedení jako standardní screeningové metody, která by byla spojená s běžnou kontrolní návštěvou praktického dětského lékaře.

Není patnáct let už trochu pozdě?
Je to dobrá otázka. Ale je to tím, že tato metoda je dost hrubá. A vyžaduje, aby už u respondenta byl (potenciálně) problém na úrovni užívání. Není to metoda predikční, zda se něco objeví za pět, za deset let, ale jde po stopě, zda je problém už přítomen. Tím pádem je tento věk relevantní, ale je fakt, že řešíme návrh začít již preventivní prohlídkou ve třinácti letech.

Probíhá tedy léčba i u lidí, kteří ještě nemají vypěstovanou závislost, u kterých se zatím jen identifikuje sklon?
Závislost je třeba chápat jako *kontinuum*. Není to binární ano-ne. Je to diagnóza, která se vyvíjí i desítky let. Stejně tak to není, že dlouhou dobu nic, a pak to nastane. Závislost může mít i velmi mírnou podobu. Zároveň to nemusí být samotná diagnóza závislosti, co je důvodem, aby byl někdo intervenován. My máme ještě i diagnózu „škodlivé užívání“. Alkohol škodí ve spoustě jiných oblastí zdraví, a přitom na něm není nutné být závislý. Ale projevuje se to třeba jaterními problémy, problémy s imunitou atd. Z druhé strany málokdo si spojuje alkohol třeba s onkologickými onemocněními. A ten vliv máme už u 8–10 typů rakoviny bez debaty prokázán jako velmi významný rizikový faktor. A to se pak bavíme v oblasti zdravotnictví a zdravotního pojištění i o enormních výdajích, protože takovéto nemoci jednak lidi handicapují i pracovně, jednak ta léčba stojí dost prachů. A když to převedeme na českou populaci, ve které cca milion lidí pije rizikově, pak to představuje pro zdravotní systém obrovské riziko budoucího zatížení a nákladů.

Jak se stát obětí situace

Nezanedbatelný je, jak říkáte, sociální rozměr jako spouštěč progrese závislosti…
Učebnicovým příkladem je současná doba. Před covidem bralo náš obor vážně velmi málo lidí. Ale změněné sociální podmínky spojené se strachem, stresem, izolací danou karanténou, „ponorkovým“ prostředím v bytech se stále stejnými personami své rodiny… to byl inkubátor vzniku obrovského množství problémů, které řada lidí začala řešit alkoholem.

Existuje také problém spojení závislostí se sociálním postavením.
Velmi výrazný. Není to samozřejmě otázka rovnítka ale evidentní spojitosti mezi chudobou a zdravotní gramotností, např. nejvíce obézních lidí je ve skupině nejchudších a s nejnižším vzděláním. A totéž platí v oblasti závislostí.

Potápění je velký koníček pro mne i moje syny.

Po světovém Kongresu 2019 v Nairobi (Keňa).

Velké současné téma je závislost na technologiích, na hrách… Je to také vaše oblast?
Ačkoliv jsme se k tomu jako obor původně nehlásili, tak nám to s diagnózou patologické hráčství spadlo za krk také, protože ti lidé se začali chodit léčit do našich standardních programů. A ono to fungovalo. Přidali se k tomu fandové, kteří ten záběr rozšiřovali až k internetovým závislostem a sociálním sítím, takže dneska je z toho jeden z úplně největších proudů adiktologie, a je jisté, že to úplně promění charakter našeho oboru. Protože vedle alkoholu a tabáku jsou nelátkové závislosti nejvýznamnější téma.

Jsou gamblerství a další technologické závislosti čistě psychologické téma?
Hodně psychologické, ale do biologie to vstupuje rovněž. Ukazuje se, že biochemický systém v hlavě máme jen jeden, takže ty endorfiny a adrenalin, které se těmito závislostmi uvolňují, mají stejný dopad jako externí látky.

Profiluje se obor nelátkových závislostí tak, že by vznikaly i léčebny specializující se na tento typ?
Vzhledem k tomu, že odlišnosti jsou tak malé, je velká většina těchto programů koedukovaných. O důvod víc, proč to držet pohromadě, že se to navíc velmi prolíná. Velmi častým modelem je, že se někdo během hraní rozpije a má ještě o problém navíc. Tak to oddělovat moc nejde, protože rizikové faktory jsou tu dost obdobné.

Přístup k technologiím mají dnes úplně všichni, takže si závislost může vypracovat dítě z jinak bezrizikového prostředí. A to vytváří ve společnosti potřebu důslednější prevence.
To určitě. Dotkl jste se tématu, kterému se věnujeme už dlouhodobě, a ta prevence se pohnula kupředu. Na druhé straně české školy zachytávají tento trend velmi pomalu. Jedním z největších šlágrů do budoucna a jedna z nejdůležitějších skupin preventivních metod bude *nácvik seberegulačních dovedností u dětí* – zvládat svoje emoce, zlo, smutky, ovládat vůli. Současně sociální dovednosti – řešit konflikt, komunikovat a zvládat složité sociální interakce, jichž jsou součástí. Příkladem může být program *Unplugged* pro 6. třídy ZŠ. Je to program, který jsme přinesli ze zahraničí, kde je dlouhodobě zkoumán, a který ukazuje, že má daleko efektivnější výsledky než běžné výchovné programy. Program má za sebou rozsáhlou adaptační studii a studii efektivity a bezpečnosti. Ale tahle sféra je ve školství zatím téměř nepodchycená. Znamená totiž například, že pro takový program musíte pedagoga proškolit, a ten pedagog potřebuje podporu, protože to neuděláte za jedno hodinové popovídání s děckama. Konkrétně toto je program složený z dvanácti lekcí, na které se musíte chystat a mít pro to ve škole podmínky, včetně času z výuky.

Co se v mládí naučíš…

Konečně je na řadě otázka na vás. Řeknete mi, jak jste se k tomuto oboru dostal vy?
To je pro mě citlivá věc. Já se k tomu oboru dostal přes uživatelskou kariéru, vlastní zkušenost a cesta to nebyla krátká ani jednoduchá. Můj samotný profesní počátek je spojen se dvěma brněnskými institucemi – pedagogicko-psychologickou poradnou a tehdejší Nadací Podané ruce. Když jsem končil tišnovský gympl, to byl rok 1993/4, tak kromě toho, že jsem lítal v různých průšvizích, tak mě nejvíc ovlivnilo setkání se třemi lidmi: Tono Polákem, šéfem pedagogicko-psychologické poradny, který mě nasměroval, co se týká preventivní a psychoterapeutické ptáce. Druhou byla dr. Jana Novotná, jedna z čelních představitelek tohoto oboru a ředitelka léčebny v Černovicích. A třetí byl Jindra Vobořil, který mě k organizaci Podaných rukou přizval.

Psychologii jste šel studovat z tohoto popudu?
Ne, já jsem měl už od gymplu jasno, že chci studovat psychologii. A to v Brně. Ta moje představa, co je psychologie, byla ovšem dost posunutá. Pro mě tehdy splývala psychologie a psychoterapie. To jsou ale dva různé obory. Nicméně moje tehdejší představa, že vystuduji psychologii a budu psychoterapeutem, se mi nakonec splnila beze zbytku.

Vaše gymnaziální roky to je ale kapitola sama pro sebe.
Pro mě byl gympl poněkud problémový. Prožíval jsem si v tom období své nejhorší roky a upřímně jsem tu školu a vše s ní spojené z hloubi srdce nenáviděl. Přitom mě vůbec nedocházelo, že by mi mohly např. špatné studijní výsledky tu vysněnou psychologii úplně znemožnit studovat.

Přesto Vás nyní gymnázium uvádí mezi svými slavnými absolventy…
… Ale mnozí z tehdejších učitelů na mě určitě nevzpomínali moc v dobrém. (smích)

Máte přesto vy na někoho dobrou vzpomínku?
Mám. Mým opěrným bodem, jehož význam jsem k mé lítosti docenil po mnoha letech, byla Ria Štemberová, moje třídní. A ona asi musela vědět o mých problémech, ale přesto mě nechala dojít k maturitě a moc mi pomohla celé studium tam nějak ustát. Ale pak tam byly dvě jména, pro mě naprosto zásadní pro „přežití", díky nim jsem asi dostudoval: Dalibor Houbal a Vojta Hanus. Ti dva mi fakt aktivně pomáhali pro mě motivujícím způsobem. A čas a způsob, který mi věnovali mimo vyučování, ten byl lidsky i profesně výjimečný.

Nicméně na dětství a mládí v Tišnově vzpomínáte rád?
V mnoha věcech na to vzpomínám rád a v řadě věcí jsme jako děcka měly úžasné zážitky. Takový závodní oddíl lyžování okolo Klínku, to byla bomba. A druhým byl pro mě Svazarm a parta okolo radioklubu a oddílu ROB (Radio-orientační běh). Dnešní radioklub už asi nemá podobu, jak jsme ho znali v době budovy naproti ZŠ nám. 28. října, ale pro nás jako děcka to bylo úplné centrum dění. To, co tam pro nás lidé jako pan Skřivánek, Souček nebo paní Mašková dělali, to si v dnešních podmínkách neumím představit. Víkendy téměř permanentně na závodech nebo výjezdy na Veselský chlum, to byl můj tehdejší život v době ZŠ. Mezi tyhle dva sportovní světy byl rozdělený můj volný čas. A třeba také bez Brumova a Lomnice a dalších míst si dětství a léto neumím představit. Byla u toho spousta obětavých lidí, kteří pro nás dělali první poslední, a musím otevřeně říci, že tohle mi už pak vždy chybělo a nedalo se nahradit. Bez Květnice, Klucaniny a přírody okolo Tišnova se mi v Praze začínalo docela obtížně a zvykal jsem si na to skoro deset let, kdy jsem stále zvažoval, že se vrátím zpět.

Rada na závěr: Co mám dělat, abych se vyhnul co nejvíce závislostem?
První předpoklad: Zachovat si u všeho *kritický rozum a zdravý odstup*.
Druhý předpoklad: *Vyváženost v životním fungování*.
Život stojí na neustálém rozumném vyvažování – mezi tím, co *potřebujete*, co *chcete*, a co *okolí umožní a dovolí*. A to platí na individuální i sociální rovině.

Foto: archiv Michala Miovského

DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA TIŠNOVA

ZMĚNY A VÝZVY V ROZVOJI MĚSTA

Vladimír Vecheta

Tišnovské noviny informují o opravách dopravní infrastruktury pravidelně. Samotného tématu dopravy v ulicích Tišnova jsme se v posledních dvou letech dotknuli zevrubněji již dvakrát. Nejprve jsme zaostřili na hříchy nás, účastníků silniční dopravy, kterých se dopouštíme v roli řidičů, cyklistů nebo chodců (TN 03/21 – Piráti ve městě). Nedávno jsme pak poukázali na problematiku těžké nákladní dopravy zejména z lomu Rosa u Lomničky a jejího dopadu na stav tišnovských ulic (TN 12/21 – Lom). Na toto druhé téma nyní navazuje následující zamyšlení nad situací a budoucností dopravní infrastruktury města. Průvodcem k této otázce nám tentokrát byl místostarosta města s gescí dopravy **Aleš Navrátil**.

Dopravní infrastruktura, tedy síť silnic, chodníků a stezek, tvoří neuronovou síť města, bez níž by každá aglomerace úspěšně zkolabovala. Základním heslem dopravní politiky na lokální i širší úrovni je proto **prostupnost**. A zajištění jejího hladkého průběhu je podřízeno plánování a tvorba sítí dopravní infrastruktury. V případě urbanizované krajiny se ovšem musí srovnávat předindustriální osídlení a výstavba s požadavky současné automobilové i bezmotorové dopravy, ale i důrazy na životní prostředí, což vynáší další klíčové karty témat **bezpečnosti, environmentálních dopadů** a **životního komfortu obyvatel**.

Těžká doprava v centru

Dlouhodobá uzavírka ulic Riegrova a Černohorská vyhnala na poslední měsíce těžkou nákladní dopravu z problematických míst centra. To však znamenalo jen upozadění, nikoliv vyřešení stálého klíčového problému dopravní infrastruktury Tišnova, který představuje **absenci** plnohodnotného a málo problematického **severojižního průtahu**. Vklínění rezidenčních částí města mezi Květnici a Klucaninu neponechalo volný prostor pro komunikaci s malým kontaktem se zástavbou. Zejména proto, že intenzita dopravy současnosti nebyla v době výstavby města vůbec tušená.

Vedle běžné osobní dopravy, která je v tomto ohledu spíše nárazově soustředěná na ranní a odpolední špičku, je však klíčovým problémem města **neexistující alternativa pro odvoz kameniva těžkou nákladní dopravou** z lomu Rosa v sousedství Lomničky, než je cesta ulicemi Tišnova. I s krátkodobým výhledem pokračování těžby a dopravy na „pouze“ dalších 15 let vnímají představitelé města návrat „statu quo“ po otevření obnovených ulic jako nepřijatelný. Jelikož ale stávající SJ průjezdy městem v trasách silnic 377 a 3773 jsou ve vlastnictví Jihomoravského kraje, je pomyslný míč na této straně hřiště. *„Naším zájmem je vyloučení těžké nákladní dopravy z centra města, a s požadavkem na řešení této situace se proto chceme obrátit na odpovědné představitele Jihomoravského kraje,“* uvádí tišnovský místostarosta Aleš Navrátil. *„Na podporu naší vyjednávací síly nyní organizujeme petici občanů, kterou mají možnost svým podpisem podpořit všichni, jichž se problematika dopravní zátěže postižených lokalit dotýká. Tímto formátem aktivity občanů se bude zabývat i zastupitelstvo JMK a věříme, že tím spíše bude požadavek na aktivní a urychlené řešení našeho problému brán vedením kraje vážně,“* doplňuje Aleš Navrátil.

Město má pro řešení tras těžké dopravy navrženy tři varianty. A je třeba říci, že první dvě představují stavební řešení potřebné pro území i z hlediska dlouhodobého výhledu dopravní obslužnosti a prostupnosti. *„V první řadě je třeba říci, že pro nás není zodpovědným řešením pouhé odsunutí problému na jiné obce tím, že budeme trvat na zákazu vjezdu těžké dopravy do centra,“* prezentuje Aleš Navrátil návrhy, o nichž chce město jednat *„První variantou je **spojení** dobývacího prostoru dopravně **s křižovatkou silnic 387 a 385** u Předklášteří. Toto řešení je sice nepřijatelné pro Předklášteří, ale vzhledem k tomu, že se lom nachází na jeho katastru, je namístě, aby se tato obec chovala ke svému okolí zodpovědně, a nikoliv tak, že se jí tento problém netýká.“* Pro budoucnost by však toto spojení představovalo i významnou dopravní spojku mezi obcemi na obou březích Svratky.

*„Druhou možností je **výstavba spojení mezi ulicemi Lomnickou a Černohorskou**, pro které je v územním plánu města vymezen dopravní koridor za poslední zástavbou Na Honech. Ten odvede dopravu ze silnice III. třídy na silnici II. třídy, a také od školských zařízení na nám. 28. října a Riegrově.“* Může tak být alespoň částečným regulátorem zklidnění současné dopravy v místě. *„Město má tuto komunikaci zatím v plánu jako místní, je však možné, že se v jejím případě v rámci jednání s krajem podaří docílit dohody o ní, jako stavbě krajského významu. Třetí možností je pak **převedení dopravy na železnici** a odvoz lomového kamene za využití vlečky,“* vypočítává Aleš Navrátil varianty, o nichž jsme se zmiňovali už dříve. *„Pokud z následných jednání vyplyne i jiné možné řešení, které přispěje ke zklidnění nákladní dopravy v centru Tišnova, jsme připraveni o něm diskutovat.“*

(Ne)bezpečná místa

Výzvou pro řešení bezpečné dopravní infrastruktury je i hledání optimalizace v lokalitách, které zůstávají konfliktními nebo málo komfortními pro účastníky městské dopravy.

Velmi kriticky hodnoceným místem zůstala i po rekonstrukci známá **křižovatka Dvořákovy a Brněnské** u Humpolky. Nad málo přehledným řešením iniciovalo tedy vedení města komplexní pracovní schůzku 1. 2. 2022 prakticky všech zainteresovaných subjektů, které se mohly profesně a odborně k problematice zvýšení bezpečnosti této křižovatky vyjádřit. *„Pozvali jsme k jednání SÚS, projektanta, Městskou policii, Dopravní inspektorát Policie ČR, silniční správní úřad, odbor správy majetku města, mě jako gestora dopravy, Štěpána Pilného jako gestora bezpečnosti a dopravního specialistu Ing. Smělého z VUT, celkem třináct osob,“* zmiňuje Aleš Navrátil. *„Byly pojmenovány dva problémy, a to **zlepšení rozhledu pro vozidla** jedoucí z ulice Brněn-*

Křižovatka Dvořákova–Brněnská.

ská. A ***zvýšení bezpečnosti přecházejících*** *směrem k Dvořákově nahoru. Finálním řešením, na kterém jsme se všichni shodli, bude umístění STOPky ve směru od Humpolky, jasné vodorovné značení pruhů shora z Dvořákovy ulice a snížení rychlosti na 30 km/h, osazení radaru pro měření rychlosti a sběr informací. Tato opatření zpracuje projektant křižovatky Ing. Bayer po konzultaci s Ing. Smělým. Snahou je, abychom to řešení uvedli v život do prázdnin dříve, než se otevře kruhový objezd na Riegrově, než ta doprava opět zhoustne. Následně bude probíhat monitoring situace, zda je nové řešení funkční nebo bude třeba ho nějak doplnit.“*

Nedaleko od křížení čeká ulici **U Humpolky** další bezpečnostně-technické řešení, tentokrát pro **nový přechod** pro chodce, přes tento frekventovaný průtah. *„Řešení nových přechodů představuje stavební zásah do vozovky, jejichž součástí je rozdělení středovým ostrůvkem. Obdobným způsobem jsou již řešeny přechody na Lomnické ulici u autobusové zastávky k CSS nebo na nám. 28. října u ZŠ, “* uvádí jedny z priorit blízkých realizací Aleš Navrátil.

Obdobné technické řešení pak čeká ještě dlouho diskutovaný **přechod u autobusové zastávky na Kukýrně**. *„Překážkou, která stojí za dosavadní absencí dočasného přechodu pro chodce, bylo stanovisko Policie ČR, protože situování přechodu při současné poloze autobusových zastávek nesplňovalo kritéria potřebné přehlednosti a bezpečnosti,“* dostává se mi vysvětlení peripetií s tímto místem. *„Dopravně-projekční expertíza nakonec našla vhodnější umístění zastávek a v současné chvíli se pracuje na vytvoření projektové dokumentace, tudíž i na tomto místě lze očekávat výhledově realizaci opatření pro zvýšení bezpečnosti obyvatel,“* doplňuje Aleš Navrátil.

Pohyb a parkování

Významným zkapacitněním parkovacích ploch u vlakového nádraží a v ulici Na Loukách byl významně eliminován ještě nedávno největší problém města spojený s parkováním množství aut řidičů do města pouze přijíždějících nebo dále pokračujících hromadnou dopravou. I tak vnímám slabiny parkovacích a dopravně obslužných kapacit na dvou lokalitách – u ZŠ nám. 28. října a u nemocnice.

Neuralgickým bodem zůstává otázka spojená s **parkováním v okolí ZŠ na nám. 28. října**. Současný stav brzy z rána zaplněných parkovacích ploch v kombinaci s ranní špičkou nynější veškeré dopravy soustředěné touto ulicí a zastavováním aut rodičů s dětmi I. stupně je opravdu složitý. *„My tu situaci samozřejmě monitorujeme a připravujeme kroky ke zvýšení bezpečnosti, byť to bude až v souvislosti s rekonstrukcí ulice Dvořáčkovy, která nás teprve čeká,“* komentuje otázku Aleš Navrátil. *„Prvním krokem už bylo prodloužení doby bez poplatku pro parkování na nám. Míru až do osmé hodiny ranní, kde je možné pohodlně zastavit,“* uvádí směrem k autům parkujícím u školy pro výstup školáků. *„Nyní se zpracovává nové dopravní značení tak, aby u ZŠ fungovalo parkoviště v režimu K+R v ranní a odpolední hodiny, jak to provoz školy a družiny potřebuje. Třetím odlehčovacím opatřením je připravované zpoplatnění parkování v ulicích Dvořáčkova a Ráboňova, včetně již funkčního zákazu stání po pravé straně, které by mělo přinést kýžené odblokování.“*

„Problém ***parkování návštěvníků nemocnice****“*, o němž jsme zevrubně mluvili s vedoucím strážníkem městské policie v TN 03/21, *„výrazně vyřešila výstavba ambulantního traktu, ke kterému přináleží i adekvátní nová parkovací plocha,“* vysvětluje Aleš Navrátil posun v problematice, který nemuseli dosud všichni zaznamenat. Z vlastního zjištění pak mohu potvrdit, že složité parkování v ulici Na Rybníčku odpadá, neboť nové parkoviště skýtá dostatek míst, volných i v tak exponovaném čase, jakým je např. pondělní dopoledne. Parkoviště slouží pro krátkodobé návštěvy, pro delší zastavení je zpoplatněno.

„To, k čemu bych chtěl vyzvat všechny občany Tišnova,“ uvádí Aleš Navrátil palčivý problém, *„je potřeba reflexe skutečnosti, že doprava velmi zhoustla. Dnes již většinou není na rodinu jedno auto, ale veřejný prostor není nafukovací. Takže je potřeba se zamyslet nad tím, jestli já jako uživatel společného veřejného prostoru ulice mám* ***možnost primárně parkovat na svém pozemku****, tak bych měl pomoci tomu společnému, a začít parkovat na vlastním pozemku. Zatímco ten venkovní ponechám těm, kdo sem přijedou na návštěvu, protože ti jinou možnost nemají.“*

Veřejná hromadná doprava

S nemocnicí souvisí vedle její dostupnosti auty *„nevyřešené spojení s uzlovými dopravními body pro návštěvníky, kteří do Tišnova přijíždějí hromadnou dopravou,“* zmiňuje ředitel nemocnice Bořek Semrád. Pěší dosahování nemocnice např. od nádraží je těžko představitelné, a tak otázka potřebnosti **zřízení a provozování místní hromadné dopravy** v Tišnově ve vztahu k takto odříznutým lokalitám se najednou jeví jako ne zcela nepotřebná.

„My máme analýzu plánu místní hromadné dopravy ve svém programovém prohlášení,“ zmiňuje Aleš Navrátil politický zájem vedení města, *„a proto se možnostmi její realizace zabýváme.“* Vedle zpracování jistého návrhu možného vedení tras městem, který je v dokumentu Koncepce dopravy, *„budeme hledat především společnou řeč se společností KORDIS, která je z pověření kraje koordinátorem dopravy, ve vazbě na trasy stávajících linek IDS JMK z a do okolních obcí. Protože máme aktuálně opět vysoutěženo provozování Senior taxi, není koncept místní dopravy sice akutní, ale je dobré, když na něm co nejdříve budeme pracovat.“*

„V tomto ohledu dochází např. k budování infrastrukturních prvků, jako jsou

Modernizovaná zastávka hromadné dopravy Na Rybníčku.

bezpečné zastávkové zálivy a nástupiště. Příkladem je ***nová zastávka na Trnci*** *a zastávka* ***Na Rybníčku*** *na Brněnské, v plánu je zastávka na Riegrově ve vazbě na přístup do nemocnice.“*

Nabízí se pak otázka, zda pro zřízení místní dopravy nezískat i sousední obce, s nimiž Tišnov prakticky tvoří souvislou aglomeraci. Minimálně co se týče Předklášteří a Hradčan.

Pěší na cestě městem

Přiznám se, že jestli mne něco na infrastruktuře Tišnova jako města překvapilo, byla **absence chodníků** v řadě ulic rezidenční části města. Prvek, spíše typický pro malé vsi, tzv. smíšený provoz aut a pěších na jedné komunikaci, mne vedl k otázce, zda má město v plánu tento, z pohledu moderního důrazu na bezpečnost pěších v silničním provozu, nedostatek odstranit.

„Pro nás je v tomto ohledu vždy na zvážení, zda je v dané ulici chodník potřeba, protože ten představuje další zpevněnou plochu se všemi negativy, která s sebou zadláždění města nese. Proto pro ulice, kde se chodníky nyní nenachází, příkladně Vrchlického nebo Smetanova, zvažujeme vhodná řešení. To představuje např. řešení chodníku po jedné straně ulice s ponecháním zeleného pásu po straně druhé,“ vysvětluje pohled vedení města Aleš Navrátil. *„Prioritním zájmem z hlediska bezpečnosti chodců je pro nás rozšiřování zón s max. povolenou rychlostí 30 km/h, což potom vytváří podmínky pro možnost ponechání smíšeného pohybu vozidel a chodců v dané ulici.“*

Důležitým prvkem pohybu pěších je **spojení města bezpečnými trasami s okolními obcemi**. Tato spojení jsou využívána pro cesty do školy nebo do práce. Chodníkem nebo stezkou *„má dnes Tišnov spojení se všemi blízkými obcemi s výjimkou* ***Lomničky****. Se zástupci Lomničky jsme v kontaktu, přičemž obec má zpracované varianty, ale na trase z Honů podél silnice, což představuje nejkratší vzdálenost mezi oběma obcemi, se dosud nepodařilo vyřešit majetkové otázky pro možnou výstavbu* ***souběžné bezpečné stezky*** *nebo chodníku. Nemá přitom smysl vytyčovat nebo budovat stezku v trase, kterou nebudou občané používat, protože jim cestu namísto usnadnění ztíží.“* Tento úsek dopravní infrastruktury zůstává otevřený s potenciálně nebezpečnými situacemi interakcí mezi místními chodci a řidiči.

Ulice Vrchlického zatím bez chodníků.

Cyklistická síť

Jelikož v našich podhorských podmínkách není kolo všudypřítomným běžným každodenním dopravním prostředkem, jsme obětí častého mylného spojení cyklista = turista a cyklistika = volný čas. To s sebou nese negativní vnímání cyklistů v dopravě (*„kteří spěchajícím do práce akorát překáží“*) a pramalé pochopení pro potřebu budování zvláštních cyklostezek a koridorů, zvlášť pokud jde o stezky smíšené s pěšími (*„cyklista na chodník nepatří“*). Ačkoliv už jsme se i tohoto tématu v TN dotkli, máme se jako občané v tomto ohledu mnoho co učit. Cyklistice jako způsobu **šetrné, rychlé a bezpečné dopravy** na malé vzdálenosti musí patřit budoucnost, ale bez souvislých a logicky vedených stezek si do automobilového mumraje troufnou jen odvážní.

V Tišnově zatím vznikly dílčí části plánované sítě stezek, jak pro průjezd městem, tak pro dopravu do důležitých bodů centra. V okolí řeky Svratky je situace snazší, proto zde již stezky propojují koupaliště a Březinu s Předklášteřím a Trmačovem ve směru na Štěpánovice. *„Zatím chybí adekvátní severojižní průjezd městem,“* jak při jedné z našich dřívějších debat nad tématem cyklistiky připustil starosta města Jiří Dospíšil. *„Jako nejvhodnější se ukazuje možnost využití ulice Na Rybníčku,“* doplňuje. Existující dopravní koncepce předpokládá možnost spojení právě touto ulicí okolo nemocnice mezi areálem pod Klucaninou a stezkou ze Železného s již vybudovanou cyklostezkou na Brněnské a jejím propojením se směry na Předklášteří, Březinu a Drásov.

„Je naším zájmem ***pospojovat existující části cyklostezek*** *tam, kde postrádáme návaznost,“* doplňuje Aleš Navrátil. *„K řešení je* ***pokračování cyklostezky pod Trncem*** *okolo hradčanské zastávky ve směru na Drásov, které chybí. Tento projekt si vzal za svůj svazek obcí, protože se jedná o významné regionální propojení na již existující síť stezek pod Čebínkou, v okolí Kuřimi a ve směru na Brno.“*

V rámci cyklistické sítě je přitom nejdůležitější bezpečné překonávání frekventované silnice č. 385. *„Jsem rád, že se podařilo zrealizovat* ***zprůjezdnění podchodu*** *u Červeného mlýna,“* čímž vzniklo bezpečné spojení města s trasami u koupaliště a kolem Svratky. Další dva problémové body na této silnici jsou v Předklášteří při stezce okolo Loučky a pod nádražím u Hradčan. *„****V Předklášteří*** *je navržen* ***podjezd pod komunikací*** *využívající širší břeh řeky pod mostem,“* ukazuje mi Jiří Dospíšil možné řešení zpracované pro toto místo. *„V loňském roce jsme schválili na Radě obce vypracování studie proveditelnosti. Předběžně jsme tento záměr konzultovali na Povodí Moravy, tak i se Správou a údržbou silnic. Studii jsme zadali firmě APC silnice, která na tom nyní pracuje. Pokud by šlo vše hladce, navážeme okamžitě zpracováním PD a povolením stavby,“* doplňuje informaci Petra Bendová, starostka obce Předklášteří.

V Hradčanech se nabízí obdobné řešení podél potoka Lubě. Přes ten vede před obcí silniční most a pod vozovkou by tak byl možný podjezd či podchod, který by otevřel bezpečné pokračování trasy od hradčanského nádraží směrem na Březinu.

Aktuální seznam úkolů

„Pro nás je důležité z hlediska plánování obnovy ulic, že Svazek vodovodů a kanalizací schválil nový dokument, který pojmenoval priority svazku v rámci obnovy sítí vody a kanalizace,“ uvádí nakonec Aleš Navrátil nejbližší výhled prací města. *„Náš plán tak bude většinou navazovat. na svazkový. Nejbližší úkoly se budou týkat obnovy Husovy, Jungmannovy a Halouzkovy ulice, připravujeme rekonstrukci náměstí a s tím souvisí i křižovatka na nám. 28. října, kde dojde ke změně směru hlavní silnice na Riegrovu. Máme připravené studie revitalizace Horovy a revitalizaci celého sídliště Pod Květnicí. V šuplíku je toho řada. V rámci dopravní infrastruktury nás v Tišnově čeká ještě spousta práce.“*

Plány dopravní infrastruktury jsou dostupné v dokumentu Dopravní koncepce, který naleznete mezi Strategickými dokumenty na webu města.

Foto: Vladimír Vecheta

JAKÉ VIDÍTE NEJVĚTŠÍ PROBLÉMY DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY V TIŠNOVĚ?

Štěpán Pilný
(zastupitel města, ANO)

Dopravní infrastruktura v Tišnově není pouze ve vlastnictví města, ale také Jihomoravského kraje, kterou spravuje jeho příspěvková organizace Správa údržby silnic JMK. Městu Tišnov se podařilo vyjednat a zařadit některé z komunikací na našem území do priorit Jihomoravského kraje, a proto dnes máme již vyřešenu ulici Brněnskou a na ulicích Riegrova a Černohorská se intenzivně pracuje, včetně budování nového kruhového objezdu. V této souvislosti musím zmínit i nové komunikace z Tišnova na Drásov a Deblín. Celková koncepce dopravy v Tišnově je obsažena v generelu dopravy, který byl na základě místních podmínek a místního šetření za tímto účelem vypracován.

Naše zkušenost je taková, že řešení tématu dopravní infrastruktury je záležitostí dlouhodobou, která je spojena s vyčleněním velkého objemu finančních prostředků z veřejných rozpočtů. V následných obdobích bychom rádi přistoupili k řešení dopravní infrastruktury na území města, a to celkovou rekonstrukcí náměstí Míru. Jedná se o projekt, který má dát náměstí Míru nový význam a tvář a redukovat část dopravy centrem města včetně nákladní dopravy. Co se týká parkování v centru města a jeho blízkém okolí, tak se nám podařilo vyřešit neutěšený stav stálé obsazenosti parkovacích míst na obou náměstích instalací parkovacích automatů. Parkovací automaty slouží ku prospěchu všech od poloviny roku 2017. Před jejich zavedením nebylo možné v centru města, kde jsou situovány provozovny, úřady, poliklinika, pošta nebo finanční instituce, zaparkovat. Výtěžkem z parkovacích automatů je následně financován např. provoz SENIOR TAXI a jiné veřejně prospěšné činnosti.

Radmila Zhořová
(zastupitelka města, ČSSD)

Nad dopravní infrastrukturou v našem městě se zamýšlím téměř každodenně. Jsem aktivní řidička a jezdím do školy přes dvě nejdůležitější a zároveň nejpalčivější místa v Tišnově. Nejprve projíždím velmi často komentovanou křižovatkou „U Humpolky“ a po jízdě kolem nádraží na mne ještě čeká nepříjemná silnice vedoucí náměstím Míru kolem kašny nahoru k základní škole. Křižovatkou u Humpolky jezdím velmi opatrně, obezřetně a s velkým respektem. Při vší úctě k panu architektovi si myslím, že není vyprojektována pro bezpečnou jízdu řidičů ani přechod chodců. Mám informace, že se o zlepšení komfortnosti křižovatky intenzivně jedná. Jsem za to velmi ráda a věřím, že dojde ke zlepšení provozu rychle, bez větších průtahů. Náměstí Míru, prostranství přímo před radnicí a parkoviště kolem pošty i polikliniky jsou z mého pohledu přinejmenším problematické. Zde vidím paradoxně větší problém po kostkách projít pěšky. A absolvovat cestu v lodičkách na podpatku je téměř nadlidské (naddámské) úsilí. Ano, vím, že je zpracována studie rekonstrukce náměstí, ale o realizaci se nám momentálně může asi jen zdát. Chápu. Zajištění finančních prostředků na tak velkou investiční akci není jednoduché. Tak snad v nějakém blízkém horizontu k opravě také dojde. Jsem ráda, že probíhají práce na rekonstrukci Riegrovy ulice a s tím dlouho očekávaného kruhového objezdu v místě další nemilé křižovatky směrem na Železné. Před pár lety došlo k opravě ulice Brněnská. Zda to však byla rekonstrukce zdařilá ve všech směrech, se mezi Tišnováky diskutuje stále. Velkou chloubou Tišnova a okolí je síť cyklostezek. Nejsem cyklista a už asi ani nebudu, ale snad alespoň moje vnoučata budou tuto nezanedbatelnou součást tišnovské dopravní infrastruktury brzy aktivně využívat.

Irena Ochrymčuková
(zastupitelka města, KDU-ČSL)

Jak je zřejmé už z koncepce řešení dopravy – generelu – pro Tišnov z roku 2016, poloha města jako centra širokého okolí je pro otázky dopravy stálým základem. Číselně je zde vyjádřen pohyb vyjíždějících a přijíždějících osob a automobilů v možné kapacitě průjezdu. Jedná se o dopravu místní vedle regionální, včetně průjezdů nákladní dopravy určené zcela jinam. Několik páteřních krajských komunikací je ve správě SÚS jakožto krajské organizace, obsahují však svazkové a městské sítě všeho druhu (SVaK, plyn, internet). Investování do jejich oprav, údržby, potřebného osvětlení a zeleně je pak velmi spletité technologicky a logisticky, natož s možností dotací. Navíc poměrně sevřené centrum města nedává prostor k pohodlnému řešení objízdných tras. Je to zjevné při každé větší stavbě, kdy odklonění je sice možné, ale zatěžující sousední drobnější komunikace, a to i následnými opravami. Ochranný systém pro střed města a rezidentní části vzhledem k průjezdu těžké dopravy v blízkosti je vizí budoucnosti. Nicméně se podařilo úspěšně řešit např. parkování u nádraží a plány parkování nad centrem. Plynulosti napomáhá několik kruhových objezdů. Veřejnosti sloužící IDS JMK se osvědčil. Bylo by dobré k němu úže navázat možnosti pěší dopravy s přechody i v okrajových částech. Z hlediska cestovního ruchu by turista při návštěvě Tišnova přivítal spojení osobní nebo hromadné dopravy s pestřejším výběrem občerstvení a noclehu. Místní uživatelé cest cyklistických čekají v jejich vyústění na zaparkování ke každodennímu použití. Ve většině případů se u veřejných budov dosáhlo bezbariérovosti. Jako doplněk obslužnosti slouží senior taxi. Plánované investice a opravy jsou pro dopravu každoročně zařazeny do městského rozpočtu pod svým oddílem. Hlavním úkolem zůstává plynulý a bezpečný provoz.

Libuše Čermáková, Jiří Dospíšil, Tomáš Havlát, Zdeněk Kunický, Aleš Navrátil, Veronika Pozděnová, Martin Sebera, Pavla Veselá Hanusová
(zastupitelé města, spolek MOST)

Odpovědí na otázku je následující pořadí problémů:

1) stav krajských komunikací – příjezd od kruhového objezdu do města, ul. Kukýrna a Lomnická, ul. Jungmannova;
2) těžká nákladní doprava z kamenolomu;
3) stav městských komunikací – ul. Husova, Horova, Havlíčkova, Vrchlického, polovina ul. Jiráskova a další;
4) kapacita parkování na sídlištích.

Dopravní infrastrukturu ve městě lze rozlišit podle charakteru (chodníky, cyklostezky, komunikace, parkoviště) a také podle vlastnictví (městská a krajská). V nejhorším stavu jsou zcela jistě komunikace. Provoz, který se na jejich stavu každý den podepisuje, významně narůstá, a je proto důležité do oprav periodicky investovat. Jsme tedy rádi, že se po dlouhých letech společnými silami města, vodárenského svazku a kraje podařilo vyřešit legendární a ostudné „tišnovské kostky" na krajských komunikacích – ul. Brněnská a nyní na ul. Riegrova a Černohorská. Město dále v minulých letech provedlo kompletní rekonstrukci Za Mlýnem, na ul. Kvapilova a Smíškova, ul. Dobrovského a ul. Družstevní. Připravuje se rekonstrukce náměstí Míru a rekonstrukce ul. Husova. Studie rekonstrukce rovněž existují pro ul. Vrchlického, Havlíčkovu a Horovu. Vybudována byla dvě velkokapacitní parkoviště u nádraží pro více než 200 vozidel. (více na www.promenytisnova.cz)

Na jiném místě tohoto vydání TN se též dočtete o petici za odklonění těžké nákladní dopravy z centra města Tišnova.

A především je důležité vnímat a řešit mobilitu jako celek. Rolí města je i vytváření podmínek pro jiné druhy dopravy než jen automobilové. Z toho důvodu je třeba opravovat chodníky, udržovat a rozvíjet cyklostezky a nadále spolupracovat s odborníky pro oblast dopravy a urbanismu a také udržet pozici koordinátora městské mobility a zůstat aktivním členem spolku Partnerství pro městskou mobilitu.

Karel Souček
(zastupitel města, ODS)

Rád bych uvedl rozdělení a ujasnění pojmu dopravní infrastruktura. Ta se rozděluje na letiště, vodní cesty, dráhy a pozemní komunikace. Nevím, zda zmiňovat leteckou dopravu, ale menší letiště v Tišnově by určitě pomohlo přepravě osob a rychlejšímu spojení se světem. Pro nejbližší okolí je nutné pamatovat i na zázemí pro vrtulníky jak soukromé, tak i záchranářské. Protiváhou k letecké (osobní) dopravě by ovšem bylo nutné využít lodní dopravu, zejména pro transporty objemnějších a těžších nákladů. Pokud by se podařilo ušetřit v některých kapitolách městského rozpočtu, např. v kapitole životního prostředí, a zároveň by se šikovně využilo dotací a grantů, jistě by nebylo nepřekonatelnou překážkou splavnit naši řeku. Bylo by nutné opravit jezy, prohloubit koryto a postavit lodní výtahy, ovšem tak bychom mohli dosáhnout jedinečného napojení Tišnova na Černé moře!

Vlakové spojení, které v současné době využíváme, se mnohým jeví jako dostatečné. Vlaky jezdí v časových intervalech, o kterých se nám před sto, ani padesáti lety nezdálo. Jako správní vizionáři ale musíme uvažovat i o budoucích potřebách obyvatel našeho krásného města. Nemusí to být zrovna uvažovaný železniční tunel přes Rakousko, Slovinsko a Chorvatsko až k Jaderskému moři. Začal bych myšlenkou na provozování PTKHD (první tišnovské kolejové hromadné dopravy) na trase Tišnov hl. nádraží – Trnec. Jedná se o stávající vlečku do čebínské rozvodny, pro nás starší trať bývalé „tišňovky". Na trati by mohlo být 4–5 zastávek a pro významnou část Tišnova by řešila problémy s dopravou. Pro tuto realizaci je ale nutné vyjednat na krajském úřadě zařazení do IDS JMK. Na pozemní komunikace už mi bohužel nezbývá prostor, ale o výstavbě kruhových křižovatek, rekonstrukcí ulic, ostrůvků a přechodů pro chodce jistě napíší ostatní zastupitelé.

TRIO INCENDIO

KVĚTNOVÝ KONCERT KRUHU PŘÁTEL HUDBY

Václav Seyfert

Incendio znamená v latině oheň. Klavírní trio, které si tento výraz dalo do svého názvu, Vás tedy **ve středu 18. května 2022 od 19.30 hod.** ve velkém sále Městského kulturního střediska na Mlýnské ulici nepochybně zahřeje vášnivými tóny. Mladí hudebníci mají za sebou již více než pět let společného koncertování a také několik úspěchů na mezinárodních soutěžích.

Poprvé si společně zahráli v rámci Akademie komorní hudby v roce 2016 a vzápětí založili stálé trio. Již o rok později vyhráli prestižní soutěž Gianni Bergamo Classic Music ve švýcarském Luganu a později zvítězili i na přehlídkách v Cremoně, Florencii, Lodži, Latině a Praze, kde získali i cenu Bohuslava Martinů za nejlepší interpretaci autorova díla. Trio Incendio patří mezi členy ECMA (European Chamber Music Academy), což mu umožňuje zúčastňovat se na různých místech v Evropě mistrovských kurzů a dále tak rozvíjet svoji uměleckou úroveň. Koncertovalo již v řadě renomovaných sálů, jakými jsou například pražské Rudolfinum, koncertní síň Berlínské filharmonie nebo Wigmore Hall v Londýně.

Pianistka **Karolína Františová** po absolvování konzervatoře pokračuje ve studiu na pražské AMU, v obou případech pod vedením Martina Kasíka. Studovala též v Imole či Berlíně a je laureátkou mnoha mezinárodních soutěží, například v Plzni (Mezinárodní soutěž Bedřicha Smetany), ve Vídni, Paříži a Miláně. Pravidelně vystupuje ve svém rodném městě s Karlovarským symfonickým orchestrem. Houslista **Filip Zaykov** se svému nástroji věnuje už od pěti let, hru rozvíjel na pražském gymnáziu i konzervatoři a momentálně je studentem Hochschule für Musik Carl Maria von Weber v Drážďanech. Také on uspěl na nejedné soutěži mladých houslistů, vedle domácích klání i v Belgii, Německu či Itálii. Jako sólista vystoupil s několika renomovanými orchestry včetně Symfonického orchestru hlavního města Prahy FOK. Violoncellista **Vilém Petras** má za sebou plzeňskou konzervatoř a nyní studuje na HAMU u profesora Michala Kaňky. Získal ocenění na soutěžích Talents For Europe a Concertino Praga, působil v orchestrálních akademiích České filharmonie či European Union Youth Orchestra. Také on hostuje v roli sólisty s předními orchestry.

Krátce před tišnovským koncertem vystoupí Trio Incendio v německém Heide, kde bude mít na programu například Dvořákovy Dumky nebo Trio č. 1 Johannese Brahmse.

NOVÝ TERMÍN PŘEDSTAVENÍ

Vstupenky on-line nebo TIC Tišnov: sektor A – 490 Kč, sektor B – 440 Kč, sektor C – 390 Kč

program květen 2022

OFF ON **10/05** **PRUNE**

Pop-folkový koncert Lucie Krpalové

OFF ON **24/05** **MONOPÓL**

Fúze blues, folku a trampské hudby

coffein
kavárna & bar u kina

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TIŠNOV

Vstupné dobrovolné
Začátek koncertů vždy v 19.00 h
Rezervace: tel. 734 267 879, Mlýnská 152, 666 01 Tišnov

TTV REPORTÁŽE Z NAŠEHO MĚSTA YouTube

Milí diváci Tišnovské televize, opět pro vás máme nové QR kódy, jejichž prostřednictvím můžete zhlédnout naše reportáže. Jsme rádi, že nás sledujete.

Připomněli si Voskovce a Wericha

Žáci a učitelé ZUŠ Tišnov nastudovali divadelní inscenaci věnovanou Voskovci, Werichovi a Ježkovi.

Tišnov pomáhá s integrací Ukrajinců

Váleční uprchlíci z Ukrajiny navštěvují kurzy českého jazyka a zapojují se do volnočasových aktivit v Tišnově.

Velká cena Českomoravského klubu veteránů

V pořadí druhý letošní celostátní turnaj veteránů přilákal do Tišnova kolem dvou stovek stolních tenistů.

Na návštěvě v Tišnovské spižírně

První bezobalovou prodejnu ve městě provozuje spolek Hojnost. Je otevřený současně členům i veřejnosti.

Na další dny připravujeme reportáž z koncertu houslisty Pavla Šporcla, reportáž o novém kruhovém objezdu v ulicích Riegrova a Černohorská a též 5. díl seriálu Na návštěvě u... Tentokráte zavítáme do Pivovaru Vorkloster Porta coeli.

RICHARD BONA
& JAZZ DOCK ORCHESTRA

jazzfestbrno.cz

12. 6. 2022
Sono Centrum

JAZZ FEST BRNO

ÚDRŽBÁŘ SKLADU

ALL BLACK

Jako údržbář skladu budete u nás zodpovědný za:
» Drobné opravy a údržbářské práce
» Manipulaci s materiálem v rámci skladu
» Drobná administrativa spojená s výkonem práce

Co u Vás oceníme:
» Orientaci na cíle a jejich dosahování, aktivita
» Schopnost systematické práce
» Časovou flexibilitu, čistý trestní rejstřík

Pracovní doba:
» 8:00 – 16:30
» Místem výkonu práce je nově vybudovaný, moderní sklad v sídle firmy v Jinačovicích

Nabízíme:
» Nástupní mzda od 30 000 Kč, růst mzdy dle výkonu a kvality odvedené práce
» Příplatky za přesčasy
» Možnost nákupu za zaměstnanecké ceny
» 5 týdnů dovolené
» Jednosměnný provoz

Váš životopis prosím zašlete na **petra.berkova@aspire.eu**, nebo volejte **604 172 995.**

SVRATOUCH - VYSOČINA

Nové apartmány a rekreační domky k prodeji do OV

+420 724 128 444

WWW.PROPERITY.CZ

SVĚT OČIMA NEVŠEDNÍ DVOJICE

Radka Kaclerová

28. května 2022 zahájíme novou výstavu vernisáží projektu **Společnou cestou**, který představí publiku na Tišnovsku partnerskou a uměleckou dvojici **Veroniku Richterovou** a **Michala Cihláře**. Námětem výstav je jejich společné a hojné cestování do zemí tropického podnebného pásu. Výsledek inspirací z těchto cest naleznete v osobité a tvořivé reflexi viděného a zažitého v tišnovské galerii a muzeu.

Galerie se promění v tropické scenérie výstavou **Veroniky Richterové Pet Tropicana 2.0**. Velkolepá zátiší exotických krajin rozličných světadílů jsou formovaná převážně z plastových lahví, nalezených přírodnin a suvenýrů z cest. S Veronikou Richterovou jste měli možnost se již seznámit, a to díky instalaci domku z PET lahví na zahradě galerie a nově díky informativní výstavě **Pocta PET lahvi** v tomtéž domku na téma tvůrčí recyklace v ČR. Pro naši galerii připravila reprízu úspěšné výstavy v Botanické zahradě v Praze z roku 2010, kterou nově doplnila o současnou tvorbu. Mezi objekty z recyklovaných PET lahví objevíte například africké bubny, obří motýly či třímetrového krokodýla. Seznámíte se zde také s autorskými knihami dvojice o cestách do Japonska, Kuby či Kambodži.

Michal Cihlář – Deníček z Japonska, 2017.

V muzeu představí své **Deníčky a památky z cest** po tropech významný grafik **Michal Cihlář**. Jeho doménou je technika ručně kolorovaného linorytu a veřejnosti je znám především z tvorby grafické image pražské zoologické zahrady nebo také z ilustrací pro týdenní přílohu Lidových novin Orientace. Mimo volnou grafickou tvorbu se věnuje fotografickým a deníkovým sběrům během cest po světě i doma a v muzeu uvidíte právě tyto originální cestovní deníčky, kam zapisuje dojmy, kreslí, vlepuje nalezené předměty a útržky tiskovin. Kdo by měl zájem o hlubší seznámení se s jeho dílem, Západočeská galerie v Plzni nabízí do srpna skvělou a vskutku obsáhlou výstavu Michala Cihláře Zátiší s hozenou rukavicí.

Veronika Richterová – Palmové ostrovy.

Výstavní projekt Společnou cestou zahájíme v 16.00 hodin v muzeu a posléze se přesuneme na otevření výstavy a doprovodný program do galerie. Projekt se uskutečňuje za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky. **Srdečně zveme!**

BRÁNA SVĚTLA V BRÁNĚ NEBES

Irena Ochrymčuková

Podhorácké muzeum v Předklášteří ve spolupráci s cisterciáckým opatstvím Porta coeli a děkanstvím tišnovským chystá na Muzejní noc 2022, která se bude konat **21. května 2021** v čase **19.00–23.00 hodin**, pestrý programový kaleidoskop. Od 19.30 do 21.00 hodin bude hrát oblíbená Cimbálová muzika Kyničan. Komentované prohlídky nové výstavy Vcházení do obrazů se budou střídat s efektní novinkou: světelnou instalací skupiny MAESS na průčelí chrámu Nanebevzetí Panny Marie, která je nazvána příznačně – Porta lucis. Broušení minerálů předvede Jiří Ondra ml. Tradiční naopak budou prohlídky chrámu a stálých muzejních expozic (Historie a současnost kláštera Porta coeli s videozáznamem celé trasy, obojí Minerály a Měšťanský interiér z přelomu 19. a 20. století). K návštěvě také zvou aktuální výstavy, ať už jsou to Záhady? Muzejní kabinet kuriozit nebo zmíněné Vcházení do obrazů krajinomalby a krajinářské fotografie (západ Moravy a přilehlé Čechy) anebo prodloužená výstava Takový byl Tišnov. Dokumentární fotografie města z 80. a 90. let 20. století. Občerstvit se bude možné ovocnými mošty a cidery, produkcí klášterního pivovaru a perníčky. Vstup symbolických 20 Kč.

Muzejní noc v Porta coeli. *Foto: archiv muzea*

20.– 21. 5. 2022

PÁTEK 20. 5.
ZŠ nám. 28. října
9.00–18.00 hod.
výstava o Králově jeskyni
(vstup volný)

SOBOTA 21. 5.
Králova jeskyně 10.00–16.00 hod.
otevřeno pro veřejnost (poslední vstup v 15.30)

Muzeum města Tišnova 18.00–22.00 hod.
výstava 50 let v Králově jeskyni
v rámci Tišnovské muzejní noci (18.00 vernisáž)
unikátní 3D film Marka Audyho, dokument Tišnovské televize
program pro rodiny s dětmi

KRÁLOVY JESKYNĚ

50. výročí objevení

Tišnovský kras ČSS ZO 6-07

město TIŠNOV

MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO TIŠNOV

ZŠ TIŠNOV nám. 28. října

TIŠNOVŠTÍ JESKYŇÁŘI OBJEVILI DALŠÍ DÓM

Pavel Vašík, ZO 6-07 ČSS Tišnovský kras

Výsledkem několikaleté práce speleologické skupiny ZO 6-07 Tišnovský kras je **objev druhé největší prostory na Květnici** s délkou 34 a šířkou 12 metrů. Průměrná výška se pohybuje kolem šesti metrů a postupně se zvedá. Střední část je zakončena komíny s výškou kolem jedenácti metrů. Krápníkové výzdobě dominují bílé sintrové náteky. Jejich šířka dosahuje dvanácti metrů a u země vytvářejí nejmohutnější květnický stalagnát. Dóm má i klasickou krápníkovou výzdobu s množstvím stalaktitů a stalagmitů.

Práce jsme zahájili na konci roku 2013 ražbou „Štoly naděje“ směřující k předpokládané příčné poruše. Komplikace tvořily prosintrované sedimenty, kvarcitové bloky a zvlhčené jíly, které jsme museli zapažit. Po dosažení již zmíněné poruchy jsme vyčistili komínky a zdálo se, že nemá cenu pokračovat. V roce 2019 nastal částečný útlum motivace, ale nakonec jsme s velkým úsilím ve směru k Hrozivému dómu překonali úzkým profilem tlaky rozdrcenou horninu a pronikli ke kompaktní stěně s hliněnou výplní, což nás opětovně povzbudilo k dalšímu tempu.

K završení došlo po osmi letech, kdy jsme se dne **18. 1. 2022 prokopali do krasového pokračování** Královy jeskyně. Otevřela se před námi neprůlezná puklina, přes kterou byly vidět v chodbičce krápníky. Tuto škvíru bylo nutné nejprve rozšířit. Jindy málo větraná čelba průkopu se rázem stala místem s prouděním dovnitř neznámého pokračování, což už dávalo předpoklad nových objevů. Dalšímu postupu bránily stropní krápníky. Bylo nutné pod nimi odtěžit sedimenty se směsí rozdrcených sintrových desek, abychom se mohli alespoň proplazit. Michal Beneš svojí kamerou na tyči probádal těsná místa a byl zvolen další šetrný postup. Na čelbě pracoval Vít Kulhánek a na konci směny prohlásil, že někdo subtilní by se zřejmě protáhl a mohl se podívat, jak to vypadá dál. Já byl nejblíž, tak jsme si vyměnili pozice, proplazil jsem se a hlásil klukům, co vidím. Vlevo nahoru malá prostůrka zvedající se do komínu a drobné pravděpodobně sesuvem někdy v minulosti poničené krápníky. V přímém směru plný zával a vpravo ostře klesající nízkou prostoru z části zahlcenou sedimenty s kameny. Asi čtyři metry daleko bylo znát, že se prostora rozšiřuje a dalo by se tam už pohybovat a jsou tam velké kamenné bloky. Vítek nabádal, abych to nohama seškrábal dolů. Jenomže já před tím při těžbě celou dobu ve sníženém průkopu při transportu věder s hlínou dřepěl nebo klečel, tak mě chytaly křeče a neměl jsem do toho žádnou chuť. Vycouval jsem ven a vystřídal mě Jan Vašík, který se tam otočil a začal hrnout materiál dolů pod sebe. Postup dolů zastavily kameny, tak si vyžádal kladivo a pajsr, které jsme mu podali. Chvíli tam pracoval a vyvaloval kameny, které odkládal bokem. Vzápětí zmizel dole a ztratil se mi z dohledu. Následně volal: „Taťko, pojď za mnou.“ Ptám se, jestli je tam dost místa a je co k vidění. „Jo, je to velká prostora.“ Udělal jsem v těsné zatáčce obrat a sjel opatrně nohama napřed za ním. Otevřel se mi krásný pohled. Moje první slova byla: „Tak to jsem ani já nečekal. To je druhá největší prostora na Květnici hned po Tišnovském dómu.“ Volali jsme na kluky, ať jdou taky dolů. Následně přijel bez otočky rovnou hlavou dolů Michal Beneš a Vítkovi jsme to museli ještě trochu skrze jeho velký hrudník prohloubit. Pavel Bortlík zůstal nahoře před průkopem na bezpečném místě. Bylo to ve večerních hodinách **1. března 2022, kdy jsme stanuli na kraji tohoto dómu** a konstatovali, že nám jej osud dopřál jako dárek k blížícímu se 50. výročí objevení jeskyně. Provedli jsme odhad rozměrů a vizuální ohledání terénu, jak provést co nejšetrnější průzkum. Zjistili jsme, že z dómu vede ještě jedna chodba s několika zasedimentovanými komíny ukončená svahem dolů a zcela zaplněná.

Speleologové v akci.

Výzdoba nově objeveného dómu.

Následující den jsme provedli fotodokumentaci, zaměření polygonu a vyznačení tras, kudy se budeme i v budoucnu po prostoře pohybovat.

Závěrem nutno podotknout, že jsme zde nepracovali souvisle po celý čas. Pokud se sešlo na akci více členů, šli jsme raději kopat sondu v Tišnovském dómu, kde bylo potřeba nejméně pět osob, a několikrát jsme odskočili od nudné práce v horním patře prohlubovat odtokovou cestu v dómu „U písků“. Velký dík patří všem, kteří se na práci a objevu podíleli, a mimo již jmenované ještě aktivním Luboši Trtílkovi a Davidu Bednářovi, ale i Michalu Doleželovi a Pavlu Ondrískovi, kteří s námi pracovali na první etapě tohoto projektu při budování „Štoly naděje“.

První ohledání a zaměření přináší další informace do mozaiky řešení vývoje tohoto fenomenálního podzemí.

Navíc se ukazuje, že předpoklady na základě analýz tektoniky a již známých prostor byly i v tomto případě stejně jako před objevy v roce 1989 správné. Z toho důvodu můžeme opět pokračovat v dedukcích.

Sintrové kaskády v novém dómu.

Jako první se nabízí pokračovat přímým směrem, ale nyní již opět v krasové linii nad sestupem do dómu. K tomu bude zapotřebí vyzmáhat další zával z komínu, o kterém zatím nic nevíme.

Objevený dóm se nachází přímo na dislokaci, po které jsme mířili štolu a je pokračováním „Břízolitové stěny“ a „Bártovy galerie“ a pokračuje až za hřeben Květnice. Pozoruhodné je i to, že jižní konec dómu, kam je spádován, se blíží dalšímu výraznému křížení, které je vzdáleno „pouhých“ 30–35 metrů. Práce v dómu zatím nepřicházejí v úvahu, ale nabízí se teoretická možnost dostat se tam jinudy. Před objevem jsme znali čtyři příčné linie, na kterých jsou vyvinuty prostory a po kterých jsme se již pohybovali. Dnes jich díky objevu známe už šest a sedmá bude pravděpodobně na tomto styku. Další závěry budou vyhodnoceny až po důkladném probádání celé nové podzemní oblasti.

Foto: Michal Beneš

50 LET V KRÁLOVĚ JESKYNI

Muzeum města Tišnova

Eva Vávrová

Když onoho nedělního odpoledne **28. 5. 1972** vešel, resp. spadl Bártovic Luxík do speleologických dějin, někteří Tišnováci nebyli překvapeni. Květnická propast i další krasové jevy poutaly pozornost geologů i speleologů a přitahovaly zájemce nové. Po setkání s Janem Himmelem se roku 1971 stali Pavel Vašík a Stanislav Svoboda členy Speleologické sekce při Domu kultury ROH Královopolské strojírny v Brně. O krasové jevy pod Květnicí se zajímal i Alois Král, významný speleolog, objevitel Demänovské jeskyně, který v Tišnově žil a zemřel v únoru 1972.

Brzy po objevu vznikla tišnovská skupina Speleologické sekce – speleologický kroužek při Podhoráckém muzeu (od roku 1976 jako ZO 6-07 jeden ze zakládajících subjektů součást České speleologické společnosti). Předsedou se stal Antonín Bárta a členy všichni, kdo byli u počátečních fází objevu, tj. Jaroslav Bárta st., Jan Běluša, Pavel Vašík, Karel Dvořák, Miloslav Melkes. Jeskyni pojmenovali po nedávno zemřelém Aloisi Královi a začali pracovat na jejím zmapování. První mapa byla dokončena roku 1974 a zachycovala dvě překrývající se patra s délkou polygonu 330 m. Jeskyně měla pět menších dómů a ani následné objevy (Závalový komín, Rotunda) nebyly prostorově větší. V roce 1976 byla vyražena přístupová štola do horního patra. Umožnila lepší odvoz vytěženého materiálu a zpřístupnila jeskyni pro návštěvníky. Zrychlení výkopových prací brzy přineslo výsledky.

V dubnu **1984** byla objevena nejkrásnější část Královy jeskyně, později nazvané **Dobišarova jeskyně** po svém tragicky zesnulém objeviteli. Kvůli ochraně unikátní výzdoby je nepřístupná a lze do ní jen nahlédnout. Další objevy následovaly v únoru **1989**, a to Zasedací síň, U Sovy, síň U tří Macků, Labyrint a především dosud největší prostora, **Tišnovský dóm** o rozměrech 35 × 17 m. Ještě v květnu roku 1989 byl objeven Hrozivý dóm. Nastalo období dlouhého čekání na větší objev. Trpělivá práce při vynášení vytěženého materiálu a nezdolná naděje, že uvnitř hory je ještě mnoho skryto, přinesly své ovoce. V roce **2008** byl objeven **Nedělní dóm**, druhý největší prostor o velikosti 22 × 5 × 8 m s krásnou krasovou výzdobou, dále sintrový útvar připomínající zkamenělou vodu, pro svou barvu nazvaný Bílá řeka. Celková délka jeskyně už čítala 1000 m. A jako by si i sama jeskyně chtěla připomenout 50 let od svého objevení, pustila jeskyňáře v lednu 2022 do dalších prostor. Podrobněji se v tomto čísle Tišnovských novin novému objevu věnuje Pavel Vašík.

Výstavou **50 let v Králově jeskyni** si v Muzeu města Tišnova připomeneme výročí objevu. Výstavu zahájíme **21. 5. v 18.00 v rámci Tišnovské muzejní noci**. Návštěvníci se mohou těšit na **stereoskopický (3D) snímek z Královy jeskyně**. Bude připraven i program pro děti v podobě dobrodružné výpravy za záchranou Luxíka nebo možnost vyzkoušet si jeskynní malby.

PŘÍRODNÍ PARK BABA
ZA ZVÍŘÁTKY DO PŘÍMĚSTSKÝCH LESŮ

Vladimír Vecheta

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM TIŠNOV

Dlouhý hřeben kopců od Kuřimi směrem k jihu představuje typ krajiny odlišující se výrazně od náhorních rovin Křižanovské vrchoviny a kopcovité Hornosvratecké vrchoviny, které obklopují Tišnov. Jako východní hrana Boskovické brázdy již patří do celku Brněnské vrchoviny. Podle názoru geologů bylo toto horstvo kdysi ostrovem-mikrokontinentem, než ho variské vrásnění přimáčklo k Českému masívu pravysočiny. Otisk této divoké doby najdeme v horninovém složení, jehož geologická pestrost v zoufalství nad neroztříditelností byla označována brněnskou vyvřelinou.

Geologické zajímavosti

Napříč zdejšími (grano)diority se táhne jako žíla další pásmo tvrdších hornin, které po letech eroze dnes vystupuje jako hřeben nad krajinou. Toto minipohoří počíná Kuřimskou horou a po délce 12 km končí známým brněnským **Petrovem**. I když je dnes dobrá polovina skryta zástavbou brněnských čtvrtí, vrcholky kopců vystupují nad uliční síť města jako místní parky. Místa jako **Kraví hora** nebo **Špilberk** představují v centru Brna oázy parkové i lesní zeleně, které nepohltila urbanizace. Na SZ okraji zástavby pak představují výrazný klín do osídlené oblasti zalesněný **Palackého vrch** (dříve Kozí hora pro svůj skalnatý reliéf a jako protějšek travnaté Kraví hory) a **Medlánecké kopce**. Zde je výrazně vidět, jak celý hřeben odděluje současné údolí řeky Svratky od údolí potoka Ponávky, které bylo dávným údolím Svratky v paleolitu. To je ukázkou tvrdosti zdejších hornin, s nimiž si ani po milióny let řeka neporadila a raději je obtékala. Zvláštním rysem těchto vršků je totiž výskyt větších či menších skalek, na kterých si povšimne zkoumavé oko nápadněji zelených nebo červených barev ploch a žil. Skalky popisované jako diabasové, či tzv. červené a zelené břidlice, potkáte nejen v podobě strmých skal spadajících z Petrova k nádraží. Velmi krásná vrcholová skalka zdobí třeba Medlánecký kopec (323 m). Pro její podobu jsme tomuto vršku jako děti neřekli jinak než Krtčí hromádka.

Medlánecká naučná stezka.

Lokality unikátní přírody

Ptačí pozorovatelna Kuřimská hora.

Odolné horniny dovolují vytvoření jen slabé vrstvy půdy, proto většina kopců tohoto pásma trpí suchem a je porostlá buď stepními trávníky, nebo lesy typickými v sušším teplém klimatu, takže tu potkáme převážně akáty (na jihu) a duby (na severu), zatímco dříve časté borovice černé berou za své. Dubové lesy vůbec představují hlavní bohatství **přírodního parku Baba**, který chrání severní část horského pásma. V centrální oblasti pod nejvyššími vrchy Sychrov (463 m), Chochola a Velká Baba roste již po staletí unikátní společenství **dubu ceru**, který má jinak svoji domovinu v jižní Evropě. Zdejší převážně listnaté lesy jsou navíc v podstatně menší míře než jiné lokality zasaženy kůrovcovou kalamitou a nutností těžby, pro jarní procházku lesem ozdobeným čerstvě vypučenými svěže zelenými listy jsou pravým balzámem.

Odlesněné kopce ve střední části pásma, které nevyužila zahrádkářská aktivita, jsou pak vedle krásných rozhledových míst známé teplomilnými společenstvy rostlin (např. koniklec velkokvětý) i zástupci říše motýlů (modrásci) nebo plazů. Jako takové je chrání přírodní památka Medlánecké kopce, Medlánecká skalka a Netopýrky. Pro zvídavé je tu Medlánecká naučná stezka po historických i přírodních zajímavostech.

Za zvířátky

Lesy města Brna, které mají většinu lesů ve správě, připravily zejména pro malé návštěvníky a výletníky stezky za poznáním fauny a flóry lesa. Dětským průvodcem je tu **mravenec Lesík** a na Babě ho potkáme hned na dvou místech. U známé studánky pod Vodní kaplí sv. Jana v Kuřimi začíná **Naučná stezka Kuřimskou horou**. Deset zastavení s interaktivními prvky na dvou kilometrech délky představí dětem především zpěvné obyvatele tohoto lesa kousek za městem.

Celý **Areál u mravence Lesíka** spolu s naučnou stezkou **Mravencovo putování za poznáním** najdeme mezi Velkou a Malou Babou na straně k Řečkovicím. Seznámíte se s životem v lese, ale i se zajímavostmi ze světa myslivosti a zpracování dřeva. Je vybudován pro výuku lesní pedagogiky, akce pro veřejnost i pro soukromé vyžití rodin v rámci otevírací doby (www.lesymb.cz).

V rámci putování přírodním parkem Baba nemůžeme samozřejmě zapomenout na **Mniší horu**. Ta leží na jižním konci bočního hřebene pohoří. Kromě toho, že zdejší lesy zdobí takové květinové krásky jako lilie zlatohlávek či brambořík nachový, se na jižním svahu rozkládá brněnská **zoologická zahrada**. Od severního konce Mniší hory vede čerstvě dostavěná cyklostezka do Jinačovic, kde potkáme ještě jedno zvířecí stanoviště – **Záchrannou stanici** volně žijících živočichů. Sice není veřejnosti volně přístupná, ale když na svých toulkách narazíte na zvíře v nouzi, můžete se obrátit pro jeho záchranu právě sem.

Foto: Vladimír Vecheta

VOHANČICE

Eliška Babáková

Obec Vohančice se rozkládá **4 km od Tišnova**. Lesy vroubené **Křižanovskými vrchy** svírají tuto malebnou vesničku jako v zahrádce. Jediný pár silnic ji spojuje s hektickým okolním světem. Navzdory značné blízkosti rušných měst je tu ticho, čisto a klid. Ale i přesto, že tento tišnovský soused působí dosti nenápadně, dějí se tu skutečně převratné věci, o kterých se začíná mluvit po celém kraji i republice. Proto by rozhodně stálo za to, seznámit se s Vohančicemi trochu blíže.

Z historie do současnosti

Osada je od nepaměti česká a její vznik se datuje do prvních dob osídlení naší vlasti. Nejstarší záznam je ve žďárském klášterním archivu, kde je uveden na latinsky psané listině z roku **1225** Macek z Vohančic jako svědek. Přesný rok založení však není znám, nýbrž již v dávných dobách zde stávala tvrz. Tato dřevěná tvrz byla v 16. století po rozsáhlém požáru přebudována v jednokřídlý **renesanční zámek**. Později přibyla další dvě barokní křídla. Zámeček nad nově zrekonstruovaným rybníčkem se i přes dlouhou historii dochoval do dnešních dob. A při návštěvě Vohančic je možné ho obdivovat i dnes.

Vohančice byly spřízněny s mnoha slavnými rody v okolí. Někteří z **rodu Vohanských** (Vahanských) byli úředníky u pánů z Pernštejna. Mezi další nejstarší rody v obci se řadí rod Koudelkův a Vitulův, jejichž někteří potomci jsou obyvateli obce dodnes. Po třicetileté válce zůstalo několik rolnických usedlostí pustých, musely být tedy dosídleny. Stabilizace nastala až po napoleonských válkách.

Vohančice jsou příslušné do tišnovské farnosti. Obyvatelé konávali pobožnosti před trojbokou boží mukou, na jejímž místě byla postavena v roce 1906 **kaple sv. Josefa**. Kaple slouží jako místo pro příležitostné bohoslužby a akce pro děti. V současné době se plánuje její rozsáhlá rekonstrukce.

Život v obci

Vzhledem k bohaté historii oblasti je pro obec důležité uchování tradic. Dědictví předků je však nezřídka v ohrožení, proto se obec snaží sounáležitost svých **202 občanů** podporovat akcemi a projekty. Výrazně této situaci napomohl vznik spolků podporovaných obcí jak finančně (dotacemi), tak nefinančně (propagací aktivit spolků). V současné době fungují dva: **Spolek přátel Vohančice, z. s.,** byl zřízen za účelem **organizování společenských akcí** spojených s historií obce, **pořádání benefičních akcí a podpory dobrovolnictví**. V minulosti byl uspořádán nespočet akcí za účelem zvelebení obce, a to s hojnou účastí. Obec ve spolupráci s tímto spolkem **vysázela** v minulém roce celkem **274 stromů**. Založen byl také obecní **Karlátkový sad**, plný mnoha druhy starých odrůd slivoní. Veškerá individuální výsadba napomohla zkvalitnit veřejné prostory, zlepšit kvalitu ovzduší a zadržování vody v obci. **Za enormní množství vysazených stromů v terénu získala obec v roce 2022 ocenění Zlatý rýč.**

Spolek Kouzelný rak, z. s., se orientuje především na potřeby **dětí různých věkových kategorií, mládeže a rodin**. Za minulý a letošní rok můžeme zmínit úspěšný **masopust**, **jarmarky** s dílničkami pro děti i dospělé, **lampionový průvod**, **mikulášskou nadílku** a **pouštění draků**.

Na žádost občanů a spolků se obec Vohančice v roce 2021 rozhodla zrealizovat myšlenku **stavby budovy Komunitního domu**. Ten bude prvním centrem společenských akcí a kulturního dění ve Vohančicích. Budovu si občané staví svépomocí a stavba čeká na kolaudaci. Do budoucna se také počítá s umístěním fotovoltaické elektrárny na střechu Komunitního domu, aby zajistila co největší energetickou soběstačnost budovy.

Kvalitu fyzické pohody a tělesné zdatnosti místních občanů a mládeže obec zdokonalila již v roce 2021 kolaudací zbrusu **nového multifunkčního hřiště**, které využívají i okolní obce. V neposlední řadě je taktéž třeba zmínit existenci plně vybaveného **dětského hřiště**, které je pro rodiny s dětmi otevřeno celoročně. V plánu je také výstavba hřiště na ping-pong.

Výhled do budoucna

Obec se nyní více orientuje na vlastní seberozvoj a soběstačnost. Alarmující problém se sociální vybaveností narůstajícího počtu občanů chtějí Vohančice vyřešit výstavbou vohančické **mateřské školy** a **Domova pro seniory**. V plánu je také vybudování **výdejny**, která by měla zabránit problémům spojeným s absencí zásobování plánované školky a domova seniorů. Pokračující výstavba chodníků v posledních letech napomohla **zvýšení bezpečnosti a komfortu občanů** Vohančic.

Změny klimatu přiměly obec věnovat se revitalizaci svého okolí. V nejbližší době je v plánu mnoho projektů. Některé již započaly, např. protierozní opatření na Haltýřích s výstavbou valu, revitalizace údolní nivy Heroltického potoka a Drábky, nebo osetí zdevastovaných polí po intenzivním zemědělství travinami. Tyto počiny kladně ovlivnily krajinu, kam se nazpět vrátilo mnoho ohrožených druhů, jako volavka popelavá. Za tyto snahy se obec umístila na **3. místě** v prestižní soutěži **Cena za krajinu 2021** a v březnu tohoto roku ji navštívil Jan Grolich, hejtman Jihomoravského kraje. Prý o naší obci ještě hodně uslyšíme.

Malebná je krajina kolem Vohančic. *Foto: Michal Kovář*

ŽIVÁ MAPA TIŠNOVSKA

ANEB KAM NA VÝLET ZA POZNÁNÍM PŘÍRODY, KRAJINY A HISTORIE

Barbora Gottwaldová

BRÁNA VYSOČINY místní akční skupina

Dostává se vám do rukou Živá mapa Tišnovska. Proč živá mapa? Klasické mapy a průvodci mají tendenci stárnout. Můžeme si dnes listovat starými vlastivědami z první republiky a nostalgicky si povzdechnout nad zmizelým mlýnským náhonem na Korábě, zničenou Bauerovou vilou nebo odtěženým vrcholem Dřínové, se kterým zmizely i dříny. Živou mapou jsme chtěli vytvořit sdílený zdroj informací, které může editovat kdokoliv – snažíme se tak využít moderních technologií stejně jako znalostí místních, kteří mohou s ostatními sdílet místo, které znají z dětských her, nebo část lokální historie, která se těžko dostane do školních učebnic.

Naše mapa je určena pro pedagogy, kteří hledají ve svém okolí náměty na terénní výuku, a to včetně tipů na aktivity, které je v dané lokalitě možné s žáky dělat. Stejně tak ji ovšem mohou využít i turisté, vedoucí dětských oddílů nebo rodiče, kteří nemají potřebu jezdit stovky kilometrů od domova, ale kteří mohou objevit, že i za humny roste věkovitý bukový prales, ve kterém lze zažít dobrodružství.

Jak s mapou pracovat?

1. Zadejte si do prohlížeče adresu bit.ly/ZivaMapaTisnovsko
2. Ve sdílené mapě si najděte lokalitu, která vás zajímá – buď můžete hledat podle části Tišnovska, kam se chystáte na výlet, nebo si můžete vyfiltrovat lokality podle typu (např. historická zajímavost).
3. Každá lokalita má u sebe krátký popisek toho, proč je zajímavá a stojí za návštěvu. V popisku u některých lokalit navíc najdete i odkaz na úložiště, kde můžete najít podrobnější popis lokality včetně rozvedení klíčových témat, se kterými na lokalitě můžete pracovat, včetně návrhů na aktivity, pomůcek a pracovních listů. Tuto část ocení především pedagogové a vedoucí dětských oddílů, ale věříme, že může být inspirativní i pro rodiče hledající aktivity na zabavení pro své děti.

Živá mapa se musí vyvíjet – růst, měnit se a občas může její část i odumřít. Proto budeme rádi za zpětnou vazbu k lokalitám, aktivitám, ale uvítáme i vaši chuť zapojit se do jejího rozšiřování. Pokud se chcete zapojit do rozšiřování Živé mapy anebo máte jen podnět k jejímu fungování, napište nám na zivamapatisnovsko@gmail.com.

INZERCE

ZE ŽIVOTA SOKOLA V TIŠNOVĚ – 3. ČÁST

Marcela Wágnerová

Sokol Tišnov a burza minerálů

V sobotu 10. dubna 1976 v 10.00 hodin se uskutečnilo v sále sdruženého závodního klubu pracujících (nynější sál městského kulturního střediska pod kinem) 1. zasedání moravsko-slezských sběratelů nerostů, tak začala historie naší Mezinárodní výstavy minerálů. A za vznik této tradice vděčíme hlavně Andreji Sučkovi a Janu Bělušovi. Součástí tohoto prvního zasedání totiž již byla

Z historie mineralogické burzy. *Foto: archiv Sokol Tišnov*

i výměnná burza mezi sběrateli, kterých se hned v tomto prvním ročníku zúčastnilo sto padesát a z nich šedesát už i vystavovalo. Třetí zasedání sběratelů nerostů v roce 1978 bylo stále ještě jednodenní, ale uskutečnilo se již poprvé v tišnovské sokolovně. Čtvrté zasedání proběhlo mimořádně v Semilase v Brně z důvodu opravy sokolovny. Tato akce byla už tehdy největší nejen v Československé republice, ale i v rámci všech socialistických států. Účastnili se vystavovatelé nejen z Československa, ale i z NDR, NSR, Rakouska, Maďarska, Belgie, SSSR, ale i z Austrálie. Páté zasedání v roce 1980 už je zpět v sokolovně a s ještě větší mezinárodní účastí. A od té doby už burza nikdy sokolovnu neopustila. Od roku 1984 se naše burza konala pod heslem „Jenom v míru se můžeme věnovat svým zálibám“. Toto heslo je v dnešní době opět bohužel velmi aktuální. Postupně se kvůli navyšování kapacity připojovaly prostory přízemí budovy gymnázia a základní školy a nakonec ještě i prostory sportovní haly. Až do roku 1990 probíhala v rámci burzy jen výměna minerálů, od roku 1991 se už ale burza stala prodejní. Od roku 1991 byla burza již dvoudenní. A poprvé se konala v sokolovně i podzimní burza. Od roku 1994 pak trvala tři dny. Rok 2002 byl smutným rokem, kdy zemřel jeden ze spoluzakladatelů burzy – Jan Běluša. Od založení byl po celý svůj život členem organizačního výboru všech expozic. Rovněž se stal po objevení Královy jeskyně spoluzakladatelem speleologického kroužku v Tišnově a aktivně se zapojoval do průzkumu a zpřístupňování květnického podzemí. Jan Běluša byl svého času největším tišnovským sběratelem nerostů a patřil mezi největší moravské a české sběratele. Rok 2014 je zase připomenutí památky Andreje Sučka, který zemřel ve věku nedožitých 75 let. V rámci organizace burz to byl právě on, kdo striktně dbal na kvalitu. Po desetiletí tak stál Andrej v čele tišnovských mezinárodních expozic minerálů. S kolegou Janem Bělušou často vyrážel za minerály nejen do okolí Tišnova a Vysočiny, ale i na Slovensko. V roce 2013 obdržel čestné občanství města Tišnova za svou dlouholetou činnost v tělovýchově a propagaci města organizováním mezinárodních expozic. Od začátku roku 2017 má Minerál Tišnov nového spoluorganizátora, kterým je Ing. Tomáš Buzrla z Galerie PATRIOT. Okamžitým a viditelným přínosem je zajištění nových výstavních prostor čistě pro sběratele minerálů (rozšíření o Sportovní halu), účinná komunikace, reklama a prezentace akce, nové webové a FB stránky, zkrácení názvu akce na Minerál Tišnov a další. Tyto organizační přínosy změnily v roce 2017 negativní trend v návštěvnosti, která vzrostla oproti roku 2016 řádově o 25 %. S ohledem na situaci kolem pandemie COVID-19 a související vládní nařízení byly bohužel obě burzy v roce 2020 zrušeny. S nadšením byla burza obnovena 5. června 2021, ovšem jen jako jednodenní venkovní akce. Účastníci obsadili náměstí Míru, přilehlé ulice a hřiště za sokolovnou. S obavami však sledovali proměnlivé počasí, které jim naštěstí přálo. Pršet začalo až ke konci akce. Na podzim už proběhla tradiční třídenní burza ve vnitřních prostorách, ale pouze s respirátory. Díky naší burze vznikla řada přátelství, spousta obchodních partnerství, a dokonce i několik manželství. Jen doufám, že byla šťastná, aby je náhodou někdo nereklamoval a nechtěl na další burze vyměnit.

Je to téměř neuvěřitelné, ale za pár dní se koná již 90. burza Minerál Tišnov!

Zapište si do kalendáře datum 29. dubna – 1. května 2022, tradičně od pátku do neděle.

Na stáncích můžete pořídit i dárky pro někoho blízkého k nedělnímu svátku zamilovaných. Těšíme se na Vás.

Podzimní burza minerálů 2018. *Foto: Michal Beneš*

JARNÍ VÝSTAVA V PŘEDKLÁŠTEŘÍ

ARTPERISCOPE

Zdeněk Jílek

Spolek Art Periscope ve spolupráci s obcí Předklášteří uspořádají ve dnech **7.–15. 5. 2022** v prostorách OÚ Předklášteří prodejní výstavu keramiky a obrazů s názvem „Výstava 150“. Svá díla zde vystaví umělci – jubilanti – keramička Zuzana Gavlasová a malíř Jan Odvárka.

Zuzana Gavlasová žije a tvoří v Brně. Svoje životní jubileum oslavila 13. 7. 2021. Je ilustrátorka, keramička, sochařka, hudebnice a cestovatelka. Keramiku tvoří a vystavuje již padesát roků, nyní v AZu galerii v Brně-Žabovřeskách. Do její široké tvorby patří sochy etnické, s přírodními motivy i romantického zaměření, dále závěsné reliéfy, ručně modelované nádoby a zahradní keramika. Její galerie je rovněž místem setkávání, vernisáží, koncertů a přednášek.

Jan Odvárka se narodil 15. 1. 1943, žije a tvoří v Moravské Svratce. Je řezbář, grafik, malíř, ač na veřejnou scénu vstoupil jako nadějný sportovec. Studoval na Střední škole uměleckého průmyslu. O malování se zajímal již od raného dětství. V dorosteneckém věku byl úspěšným atletem – skokanem o tyči. Později v této disciplíně získal řadu sportovních titulů a vyhrál několik šampionátů. Jako výtvarný autodidakt se věnoval řezbářství, grafice a keramice, pracoval se železem, s tepanou mědí. Dnes se věnuje technice oleje a především akvarelu. Patří mezi nejvýraznější malíře Vysočiny a jeho výstavy vždy přilákají nespočet návštěvníků. Výstava bude zahájena za osobní účasti obou autorů v sobotu 7. května 2022 ve 14 hodin vernisáží, na které vystoupí cimbalistka Broňka Schoříková a zpěvák Jiří Helán. Otevřeno bude denně od 10.00 do 17.00 hodin a ukončení výstavy se uskuteční v neděli 15. 5. v 15.15 hodin vystoupením zpěváka a kytaristy Aleše Bojanovského z Brna. Nenechte si ujít tuto zajímavou konfrontaci romantické keramiky a obrazů inspirovaných krajinou Vysočiny.

Jan Odvárka: Kostel sv. Václava a Bezručova ulice.

KAŽDODENNÍ PŘÍBĚHY DOBROVOLNICE V TIŠNOVĚ

Hnízdo

Ourania Leivaditi, Laia Torras, Viktorie Šťastná

EVROPSKÝ SBOR SOLIDARITY

Všechno začalo, když jsem procházela webovou stránku Evropského sboru solidarity. Oko mi padlo na oznámení o lesní školce na Tišnovsku. Termín přihlášek byl stále aktuální! Klikla jsem na ni a začala psát, proč jsem skvělou kandidátkou. Říkala jsem si: „Nikdy jsem nebyla v České republice.“ Udělala jsem si průzkum o Tišnově a hned jsem se zamilovala do této myšlenky. Byla jsem spokojená, když mi přišel e-mail, že jsem přijata.

Evropský sbor solidarity (ESC) si klade za cíl vytvořit inkluzivnější společnost, podporovat zranitelné lidi a reagovat na společenské výzvy. Nabízí inspirativní a posilující zkušenost pro všechny, kteří chtějí pomáhat, učit se a rozvíjet. ESC financuje mnoho projektů, lidé si mohou vybrat, kterého programu se zúčastní. Jako dobrovolnice jsem se přihlásila do lesního klubu Kalužníček v Lomničce. Mí přátelé a spolubydlící pracují v rámci ESC i v dalších školách na Tišnovsku. Dokážete si asi představit, že všichni čelíme kulturním rozdílům a jazyk je první a výraznou bariérou, se kterou se musíme vypořádat. Tady začíná jeden milý příběh.

Když jsem jela z Řecka do Tišnova, měla jsem různé myšlenky, snažila jsem se představit si, jak bude vypadat můj život. Byla jsem nadšená, když jsem vystoupila z vlaku, i když jsem pokračovala na místo, kterému následující měsíce budu říkat domov: krásná krajina, stromy připravené k rozkvětu, kameny dlážděné cesty. „Udělala jsem skvělou volbu,” říkala jsem si. Další dny tuto myšlenku dokazovaly: přátelské tváře, smějící se děti bezstarostně běhající kolem, milé dámy za pulty s masem a sýry! Zpočátku jsem samozřejmě nerozuměla, co lidé říkají, ale po třech lekcích češtiny a dlouhém poslechu českého rádia se mi podařilo říct: „Ahoj, dobrý den, nemluvím moc česky!“

Když jsem šla poprvé do supermarketu, zeptala jsem se anglicky prodavače, kde najdu rajčatovou šťávu. Podíval se na mě s hrůzou v očích, řekl: „No English.“ A odešel. Kdykoli jsem se někoho ptala, jestli mluví anglicky, vypadal zmateně. Tak jsem si řekla: „Ty jsi ten, kdo je tady na návštěvě, máš se učit jejich jazyk!“ A to dělám. Když jsem šla příště do obchodu, udělala jsem to jinak, řekla jsem: „Nemluvím moc česky.“ A byl to rozdíl. Paní za přepážkou se na mě usmála a snažila se mi pomoct gesty, trochou mixu češtiny a angličtiny a šlo to! Vyšla jsem z obchodu a měla nakoupeno to, co jsem chtěla. I když jsem vlastně nevěděla, jak o to požádat. Pocit úspěchu se snoubil s pocitem sounáležitosti, jak jednoduchý nákup může způsobit, že se mohu cítit spojena s místními lidmi. Domnívám se, že nešlo o uspokojení z nákupu materiálních věcí. Bylo to o laskavosti a úsilí, které tato paní vynaložila, aby mi pomohla nakoupit. Moje srdce se toho dne naplnilo vděčností a přišly pohnutky naučit se jazyk rychleji než kdy předtím.

Žít v cizí zemi může být těžké, ale mít kolem sebe milou pomáhající komunitu všechno usnadňuje!

AKCE PENZIONU V KVĚTNU

Markéta Fišová

Termíny plavání ve Wellness Kuřim od dubna 2022

- 4. 5. 2022
- 18. 5. 2022 (závěr plavání)

Odjezd od Podhorácké restaurace vždy v 11.45 hod. Doprava a vstup: 180 Kč
V případě nízkého počtu účastníků se v daném termínu nepojede. Kontakty pro bližší informace a přihlašování: Markéta Fišová (mob. 730 193 325). Osobně v knihovně Centra sociálních služeb Tišnov, Králova 1742.

Oslava Dne matek

V **úterý 10. května** již tradičně CSS Tišnov pořádá k příležitosti svátku matek malé kulturní odpoledne. Ve 14.00 hodin v jídelně CSS všem maminkám přijdou popřát děti z MŠ Květnická Tišnov a ZUŠ Tišnov. Vstupné dobrovolné.

Zájezd do Čejkovic

V **úterý 24. května** pořádáme **zájezd do Čejkovic**. Odjezd od Podhorácké restaurace v 9.00 hod. (další zastávky u pošty, Penny, Klucanina). Cena 450 Kč zahrnuje dopravu, vstupné do výrobny čajů Sonnentor, prohlídku Templářských sklepů s degustací vína. Akce se uskuteční při minimálním počtu 20 osob. Při cestě zastávka v restauraci Zámek Chateau. Předpokládaný návrat je v 18.00 hod.
Navštívíme **Bylinkový ráj SONNENTOR**, kde nás průvodci provedou provoněnými sklady i výrobními prostorami výkupu bylinek až po samotnou výrobu čajů.
Poté jen v těsném sousedství bude možné individuálně navštívit **domek T. G. Masaryka**. Následně již budou naše kroky směřovat do **Templářských sklepů** na prohlídku a degustaci vína.
Kontakty pro bližší informace: Markéta Fišová (mob. 730 193 325). Osobně se můžete přihlásit také v knihovně Centra sociálních služeb Tišnov, Králova 1742.

Poslechový pořad Na vrcholku hitparád

Centrum sociálních služeb Tišnov a detOX pokračují další sezónou cyklu poslechových pořadů Písničky ze starých časů, které připravuje a komentuje pan Ing. Václav Seyfert.
Ve **středu 25. května od 15.00 hodin** se sejdeme v knihovně CSS a zaposloucháme se do písní Karla Zicha, Moniky Absolonové, Jitky Zelenkové nebo například Radka Tomáška.

JARO V DOMOVĚ PRO SENIORY

Alexandra Foukalová

Milí čtenáři, po delším čase se vám opět hlásíme z našeho domova. Naposledy jsme o sobě dávali vědět v období adventu, kdy jsme se všichni těšili na příjemné prožití vánočních svátků. A co se u nás od té doby událo nového? Nebylo toho málo. Začátkem března naše uživatele potěšil ostatkový průvod, který prošel domovem. K vidění byly ty nejrozmanitější kostýmy, které na sebe oblékli naši zaměstnanci a za doprovodu lidových písní nabízeli k zakousnutí tlačenku, klobásky, uzené, jitrničky a masopustní koblížky. Nejeden uživatel si s námi s chutí zazpíval i zatancoval.

V prvních jarních dnech vylákalo slunečné počasí na procházku hned několik uživatelů v doprovodu našich zaměstnanců. Po dlouhé zimě jim pobyt na čerstvém vzduchu a hřejivé sluneční paprsky zvedly náladu a vykouzlily úsměv na tváři.

Koncem března oslavila naše nejstarší uživatelka své 102. narozeniny. Rodina pro ni připravila překvapení v podobě narozeninového přání v pořadu Českého rozhlasu Brno určeném pro gratulace – Morava, krásná zem. Poslechnout si ho mohla prostřednictvím rozhlasu domova, který přenášel on-line rádiové vysílání. Blahopřání obsahovalo i poděkování zaměstnancům domova za mnohaletou kvalitní péči. I my se připojujeme k množství gratulací a do dalších let přejeme pevné zdraví a hodně štěstí a radosti.

V březnu došlo v celé republice k rozvolňování epidemiologických opatření, které se dotklo i nás. Z těch původních zůstala pouze povinnost nosit respirátor po celou dobu návštěvy, měření tělesné teploty při příchodu a dezinfekce rukou. Rodinní příslušníci mohou navštěvovat své blízké bez výraznějších omezení celodenně jako před pandemií. Sociální pracovnice jsou opět k dispozici příbuzným i zájemcům o službu každou první neděli v měsíci mezi 13. a 16. hodinou. Rády Vám poradíme s podáním žádosti a provedeme Vás domovem. Hezké jarní dny!

Vycházka do jarní přírody. *Foto: archiv DpS*

SÍŤ MÁ SVOU SÍLU

Oblastní charita Tišnov

Marta Rémanová

Každá z charit v České republice je zároveň také součástí evropské i světové charitní rodiny. Díky vzájemné spolupráci s charitami rozesetými po celé Evropě dokážeme doručit pomoc přímo do místa konfliktu a na základě znalostí místního prostředí ji také účinně využít. Totéž platí i o pomoci v rámci České republiky. Charitní síť má prostě svou sílu.

V souvislosti s uprchlickou krizí se ukázalo, jak přínosné je ale mít i síť pomoci na lokální úrovni, a to nejen síť charitních služeb, ale i spolupracujících organizací a města. Každý z nás přináší v rámci pomoci regionu to, co nejlépe umí, na co se specializuje a s čím má zkušenosti. Díky provázanosti organizací, města i obcí na Tišnovsku tak vzniklo funkční soukolí, které dokáže profesionálně a účinně pomáhat.

V případě tišnovské charity nám naše poměrně široké spektrum služeb umožňuje poskytovat pomoc i v souvislosti s děním kolem Ukrajiny. Lidé, kteří běžně pracují ve svých pomáhajících profesích, využívají své zkušenosti a zázemí také v souvislosti s touto mimořádnou událostí. Provozujeme tak sběrné místo materiální pomoci, máme právníky i sociální pracovníky pro poradenskou činnost, nízkoprahový klub pro děti a mládež může nabídnout zkušené sociální pracovníky i zázemí pro práci s dětmi a mladými lidmi, umíme zajistit psychologickou i duchovní péči a především máme kolem sebe stále se rozrůstající skupinu dobrovolníků, bez kterých bychom pomoc v takovém rozsahu nezvládli. Jsme součástí pomáhající platformy a snažíme se informace k integraci ukrajinských uprchlíků přehledně zpracovávat na našich webových stránkách i komunitní facebookové skupině Ukrajinci na Tišnovsku.

Sběrné místo už využilo na 400 uprchlíků.
Foto: Oblastní charita Tišnov

Celá síť pomoci je ale závislá také na síti dobrých srdcí a pracovitých rukou, které přináší do naší práce veřejnost. Pomáhat je naším posláním a jsme rádi, že jste v tom s námi. Děkujeme.

INZERCE

Vzpomínáme

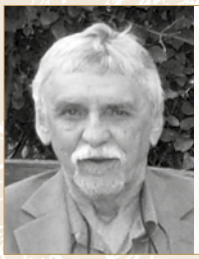

Dne 21. března by oslavil sedmdesát jedna let náš milovaný bratr, manžel, tatínek a dědeček pan **ROBERT LAMAČ**. Dne 11. května uplyne čtvrtý smutný rok od jeho úmrtí. S láskou vzpomínají sestry Jana, Liba, Lida a manželka Alena s rodinami. Za tichou vzpomínku děkujeme.

Dne 13. dubna uplynulo devět let, co nás navždy opustila naše milovaná maminka a babička paní **LUDMILA VÁLČÍKOVÁ**. Stále s láskou a bolestí v srdci vzpomínají dcery Andrea, Ludmila a vnučka Natálka.

Dne 21. dubna uplynuly dva roky od úmrtí našeho milovaného manžela, tatínka a bratra pana **VOJTĚCHA PODANÉHO**. S úctou a láskou vzpomínají manželka, děti a sestry.

V květnu v tomto roce vzpomínáme stého výročí narození našeho tatínka **FRANTIŠKA URBÁNKA**. Za tichou vzpomínku děkují jeho děti, zeť, sestra, švagrová s rodinami.

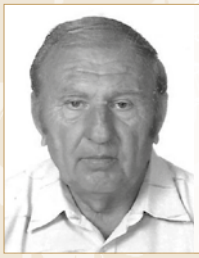

Dne 11. května vzpomeneme páté výročí úmrtí pana **LADISLAVA MUSILA** z Tišnovské Nové Vsi, který zemřel ve věku sedmdesáti let. Za tichou vzpomínku děkují manželka, syn a sourozenci.

Dne 7. května uplyne již dvacet tři let, kdy v osmdesáti devíti letech zemřela moje maminka **BOŽENA FICOVÁ**. Stále vzpomíná dcera Eva, vnučka a blízká rodina.

Ve středu 18. května by oslavil své osmdesáté osmé narozeniny manžel, tatínek a dědeček **ING. PETR FRUHWIRT**. Kdo jste ho znali, děkujeme za vzpomínku.

Dne 1. dubna uplynulo třicet let, kdy nás opustil milovaný tatínek, dědeček a pradědeček pan **JOSEF NADRCHAL**. Stále vzpomíná syn a dcera s rodinami.

Dne 20. dubna uplynulo deset let od úmrtí naší milované maminky a babičky **DRAHOMÍRY DVOŘÁKOVÉ**. Vzpomíná syn Radek s rodinou.

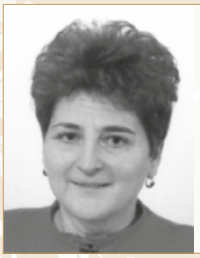

Dne 22. dubna uplynulo sedmnáct let, kdy nás navždy opustila naše manželka, maminka a babička paní **EMÍLIE DRÁBÍKOVÁ**. Za tichou vzpomínku děkují manžel a dcery s rodinami.

Dne 7. května uplyne dvacet pět let, co nás navždy opustil tatínek, dědeček a pradědeček pan **STANISLAV BENEŠ**. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi. Alena, Dagmar a Zlata – dcery s rodinami.

Dne 14. května by se dožila naše milovaná maminka, babička a prababička **MARIE PÁNKOVÁ** sta let. S láskou vzpomínají a za tichou vzpomínku děkují dcery Bohuška a Eva s rodinami.

Dne 14. května uplyne již padesát pět let od úmrtí mého tatínka **FRANTIŠKA FICE**, rodáka z Drahonína, který zemřel ve věku padesát pět let. Vzpomíná dcera Eva.

Dne 26. května by se dožil pan **JIŘÍ JANOUŠ** sedmdesáti roků. S láskou vzpomínají a všem, kteří jste ho znali a měli rádi, za tichou vzpomínku děkují manželka a děti s rodinami.

Zveřejnění vzpomínek je placená služba

Vzpomínáme

Dne 22. května si připomeneme dvacet pět let od úmrtí paní **MARIE DRLÍKOVÉ**.
21. června to bude osmnáct let, kdy nás opustil pan **LUBOŠ DRLÍK**.
Za tichou vzpomínku děkuje celá rodina.

Poděkování

Děkujeme všem přátelům a známým, kteří se přišli naposled rozloučit s panem **VLADIMÍREM JAKEŠEM**.
Také ze srdce děkujeme za vyjádření soustrasti a za květinové dary. Zarmoucená rodina Jakešova a Pokorná.

Blahopřání

Ve čtvrtek 19. května slaví naše maminka a babička **MGR. ANNA FRUHWIRTOVÁ** své osmdesáté páté narozeniny.
Vše nejlepší, zdraví a Boží ochranu do dalších let srdečně přejí děti a vnoučata.

INZERCE

- Karel Pavlíček, **kamenické práce,** tel. 604 310 243.

- **HODINOVÝ MANŽEL pro Tišnov a okolí.** Nabízím občanům různé práce při údržbě bytu, domu a zahrady. Tom Vacek, mob. 602 754 930, t-yacht@t-yacht.cz.

- **Malířské a natěračské práce.** Chcete nově vymalovat, tapetovat, natřít cokoliv? My to umíme! Kvalitně, rychle, čistě a za rozumnou cenu. Vlastimil Štěpánek, 608 327 939.

- **Malířské a natěračské práce.** Tel. 734 306 312. E-mail: jhmalby-natery@seznam.cz.

- **Opravy střech, komínů, okapů, nátěry, výmaz hřebene.** Rozpočet zdarma, záruka. Tel. 736 649 470.

- **Sečení trávy** od 0,65 Kč/m², tel. 608 065 337.

- **Palivové dřevo**, i suché, tel. 608 065 337.

- **Nabízím hudební produkci** pro vaši oslavu, večírek atd. Hlavně pop, ale i lidovky a rock, více na www.hudba-brno.cz anebo na tel. 606 251 119.

- **Koupím staré motocykly, automobily a jejich díly.** Motory, cokoliv, kdekoliv. Tel. 736 649 470.

- **Koupím vojenské hasičské policejní přilby,** vč. příslušenství z období 1.–2. světové války. Vyklízíte půdy nebo pozůstalosti? Umožníte mi nahlédnout? Tel. 723 539 270.

- **Koupím obrazy malířů:** Zezula, Emler, Jambor, Lacina, Heřman, Hegr, Matal, Hanych, Bukáček, Lukášek, Panuška, Bubeníček, Kaván, Honsa, Fiala, Cína – Jelínek, Němec, Odvárka a dalších. Tel. 776 393 000.

- **Koupě obrazů Josefa Jambora** – obdivovatel malíře Josefa Jambora by rád zakoupil jeho obrazy. Pokud doma takovýto obraz máte, prosím, kontaktujte mne na: tellerm@centrum.cz nebo telefonicky či SMS na 736 490 613. Velice děkuji za Vaši nabídku. Obrazy zůstanou ve sbírce v Jamborově působišti zde na Tišnovsku.

- **Hledám RD nebo chalupu v okolí Tišnova.** Ideálně v blízkosti řeky. Tel. 605 022 928.

- Pro svého klienta **hledám byt v Tišnově** o dispozici 1+1 nebo 1+KK, může být i ve stavu k rekonstrukci. Děkuji Vám za nabídky na telefonním čísle 725 805 474.

- Rodina **hledá ke koupi byt v Tišnově 3+kk** a větší, nejlépe cihlový. Děkujeme za nabídku. Tel. 775 667 214.

- **Hledám prostory pro kancelář v Tišnově** 18–25m², prodej nebo pronájem. Tel. 604 452 510.

- Úklidová firma poptává **uklízečku do nemocnice Tišnov** na DPP nebo HPP. Směny po–pá 6.00–15.00, so+ne 6.00–13.00. Mzda od 100 Kč/hod. Kontakt: 739 322 637.

KALENDÁRIUM KVĚTNOVÝCH UDÁLOSTÍ

Václav Seyfert

28. 5. 1874
PODÁN NÁVRH NA ZALOŽENÍ SPOŘITELNY MĚSTA TIŠNOVA

9. květen 1873 je znám jako „černý pátek“ na vídeňské burze. Přestože důvodů této události bylo více, bezprostřední příčinou se stal propad návštěvnosti na světové výstavě, kam zavítalo pouze sedm miliónů návštěvníků místo očekávaných dvaceti. Již v den zahájení výstavy zkrachovalo sto společností a nazítří nastal pád celého trhu.

Jedním z důsledků bylo i podání návrhu na založení Spořitelny města Tišnova. Starosta obce Josef Hansel na výborové schůzi obecního zastupitelstva 28. 5. 1874 konstatoval, že *„obecní vydání den ze dne větší jest“* a že k zlepšení městského důchodu je třeba zřídit městskou spořitelnu. Návrh měl i nacionální podtext, neboť jediný existující finanční ústav ve městě, Občanská záložna, sloužil českému obyvatelstvu a po zřízení nové spořitelny toužili hlavně občané německé národnosti.

Návrh starosty byl schválen a 16. 7. 1874 předložil JUDr. Gustav Vitásek, zemský advokát, text stanov, který výborem rovněž jednoznačně prošel. Stanovy byly místodržitelským výnosem schváleny dne 1. 6. 1875 a přesně o čtyři měsíce později zahájila spořitelna činnost v přízemí staré radnice. Úřadovalo se v neděli a v pondělí dopoledne, ústav byl spravován Josefem Častotickým. První spořitelní vedení tvořili Ferdinand Kallab, c. k. setník n. o. (předseda); Josef Hansel, starosta (náměstek); Petr Sekora, c. k. okresní soudce; Jan Jorda, c. k. notář; František Zelinka, majitel realit a vzpomínaný JUDr. Gustav Vitásek (členové ředitelství). Členy výboru dále byli Maxmilián Ševčík, ředitel školy; Matyáš Hlávka, majitel realit a obchodník; MUDr. Jakub Hájek, lékař; Tomáš Bloudek, hostinský a majitel realit; František Müller, továrník; Jan Pavlů, měšťan a tesařský mistr a Antonín Šindelář, c. k. poručík n. o.

Spořitelní knížka někdejší Spořitelny města Tišnova. Foto: www.vilemvotrok.cz

Úřední řečí byla němčina, což se změnilo v roce 1885, kdy se na popud továrníka Müllera začalo jednat česky. Jediný Němec ve výboru, notář Jorda, se na protest vzdal svého členství. Problémy způsobila 1. světová válka, ale po roce 1921 se situace stabilizovala a s pomocí spořitelny bylo postaveno 153 domů pro 180 rodin. V roce 1924 byly zřízeny pobočky v Kuřimi a v Nedvědici, v roce 1930 byl v Tišnově zakoupen dům č. 124 a vybudovány nové úřadovny a provozovny. Činnost spořitelny de facto končí rokem 1948, kdy došlo k jejímu sloučení s Hospodářskou záložnou a Všeobecnou záložnou, čímž vznikl jediný ústav lidového peněžnictví s názvem Okresní spořitelna a záložna v Tišnově, který k 1. 1. 1953 přešel do soustavy státních spořitelen.

20. 5. 1999
JAN BERÁNEK PŘEVZAL CENU GUSTAVA BROMA

Slavný brněnský kapelník Gustav Brom zemřel v září roku 1995 a krátce nato přišel šéfredaktor hudebního vysílání Českého rozhlasu Brno Max Wittmann s myšlenkou připomínat každoročně jeho jméno udělováním Ceny Gustava Broma. Podle jejího statutu se jedná o *„nejvyšší uznání a ocenění významné osobnosti domácí i evropské scény, bytostně spjaté s jazzem“*. Prvním laureátem se stal v roce 1998 trumpetista Bromova orchestru Jaromír Hnilička a o rok později jako druhý v pořadí získal tuto cenu tehdy tišnovský občan Jan Beránek, dnes žijící v nedalekém Újezdu u Dolních Louček jako Jan Dalecký. V té době byl profesí houslistou brněnské filharmonie, ale jeho láskou byl – a dodnes je – především jazz, který jednak sám hrával (vzpomeňme například skupinu Ornis s excelentní zpěvačkou Mirkou Křivánkovou), ale také zaníceně propagoval. Hlavním předmětem jeho badatelského zájmu se natrvalo stal právě Orchestr Gustava Broma, cenu tedy získal v prvé řadě jako

Jan Beránek jako host Jana Přidala v populárním televizním cyklu Z očí do očí. Foto z roku 1999 z webových stránek České televize.

významný „bromolog“ *„za dlouhodobou odbornou činnost v oblasti hudební publicistiky, za vynikající výsledky v práci popularizátorské a pedagogické“*, ale s přihlédnutím k jeho aktivnímu muzikantství též *„za originální přínos do historie české jazzové interpretace“*.

Cena Gustava Broma byla předávána při příležitosti Mezinárodního jazzového festivalu v Karlových Varech a tam také tuto trofej Jan Beránek v sále hotelu Pupp převzal. Podíváme-li se na jména osobností, které cenu obdržely v dalších létech, je obdivuhodné, kolik slavných jazzmanů tišnovský laureát v chronologickém pořadí „předběhl“. Posuďte sami: 2000 Karel Růžička, 2001 Vlasta Průchová, 2002 Alexej Fried, 2003 Rudolf Dašek, 2004 Jiří Stivín, 2005 Mojmír Bártek, 2006 Pavel Husička, 2007 Milan Svoboda, 2008 Lubomír Dorůžka, 2009 Svatopluk Košvanec, 2010 Vlado Valovič, 2011 Max Wittmann, 2012 Jaromír Honzák, 2013 Günter Kočí, 2014 Emil Viklický, 2015 Zdeněk Novák, 2016 Jan Konopásek, 2017 Juraj Bartoš, 2018 Miroslav Vitouš, 2019 Matúš Jakabčic, 2020 Rudolf Březina, 2021 Václav Skála a 2022 Tibor Lenský.

Odkrývání historie Bromova orchestru díky činnosti Jana Daleckého dodnes neumdlévá. Vloni připravil společně s Jaromírem Kratochvílem (Indies Happy Trails) ke 100. výročí Bromova narození pět alb sestavených převážně z nahrávek, které dosud spaly v rozhlasových archivech a teď se dostávají po létech znovu mezi posluchače. Téměř 70 jich zařadili na společné čtyřalbum, pátým CD je souhrn nahrávek, které s Bromovým orchestrem pořídil stejně legendární vibrafonista Karel Velebný.

NAPSALI JSME PŘED 50 LETY

25. díl KVĚTEN 1972

Václav Seyfert

Co jiného asi mohlo být v květnu 1972 na titulní stránce Našeho Tišnovska než snímek z prvomájového průvodu. Jinak ale bylo na dvanácti stránkách rozhodně co číst. Posuďte sami:

SLUŽBY MOTORISTŮM

Václav Borek poskytl čtenářům základní informace o novém autoservisu za Červeným mlýnem, který zde počátkem roku otevřel Okresní průmyslový podnik pod vedením Antonína Horta: *„Motoristé mohou již nyní využívat služeb jako je např. servis, kontrola geometrie předních náprav včetně optiky, seřízení na diagnostické jednotce Paltest, promazávání a výměna oleje. Pokud se týká elektrikářských oprav, provedou vám je tu od ‚a' až po ‚z'. V druhém pololetí se počítá i s mytím vozů … Současně probíhá jednání s Mototechnou o záručních prohlídkách vozů Moskvič 408 a 412. Až bude dána do provozu lakovna, kotelna, až bude dokončena komunikace a dostavěn bufet, pak už budou moci být zákazníci–motoristé spokojeni úplně…"*

SETKÁNÍ POD KVĚTNICÍ

Kronikář Jan Hájek připomněl historku nečekaného setkání tišnovského obuvníka Františka Dolíhala s dávným ruským přítelem. *„Dolíhal se dostal v roce 1914 jako pětadvacetiletý infanterista na ruskou frontu. Asi po měsíci svého vojákování v Rusku utržil u Zámošce při nájezdu kozáků hlubokou sečnou ránu do ruky. Byl dopraven do nemocnice v Cholmu a když bylo město obsazeno, stal se ruským zajatcem."* Jako sapožník (obuvník) po čase získal práci v tomské gubernii na Sibiři, a to ve vesničce Jelgaj, kterou tvořilo asi 120 domků. *„Sapožnik Dolíhal byl od dětství vášnivým rybářem. Vždyť se narodil a dosud žije několik kroků od řeky Svratky. Vesnicí Jelgaj protékala řeka bohatá na ryby všeho druhu, trávíval tedy volné chvíle na jejím břehu s rybářským prutem v ruce. … Jednoho svátečního odpoledne uslyšel nedaleko zoufalé volání: ‚Ďodinka, pomošč, ščuka…' Malý klučina statečně zápolil s udicí, na níž se ve vodě mrskalo něco velikého. Když potom společně vytáhli na břeh téměř čtyřkilovou štiku, byli už kamarádi."* Pokračování příběhu se odehrálo v květnu 1945 v osvobozeném Tišnově: *„Městský strážník vyřizoval neobvyklý příkaz: Obuvník František Dolíhal má se dostavit ihned k veliteli města! Vešel poněkud rozpačitě a byl představen veliteli. Mladý, osmahlý sovětský důstojník se na příchozího dlouze zahleděl: ‚Ďaďa, ty byl na Sibiři, byl v Jelgaji… Čto ty meňa neznaješ? Já Vasil, moloděc, čto my vmjestě ryby chytali.'"*

Záběr z oslav 1. máje na titulní stránce květnového čísla Našeho Tišnovska z roku 1972. Foto z archivu tehdejší redakce.

PSÁNO NA BUBEN

Do kritického pojednání se opět pustil Miroslav Pavlík a velmi ostře popsal kácení stromů nejen v parku na sídlišti pod Klucaninou. *„Věřím, že toto vykácení stromů, které zde bylo počato, jen tak neustane,"* napsal se zjevnou ironií, *„a že jsou v plánu i další stromy. Kácejme vesele dál! Pryč se zelení ve městě! … Zářným příkladem toho budiž Rybníček. Sekera, pila a jeden muž a už to lítá, nikdo už málem nepozná, že tu někdy něco rostlo. … Ta nepředstavitelná rozkoš, když padá jeden strom za druhým. Nač stromy ve městě, když se můžeme na ně chodit dívat zatím na Květnici a na Klucaninu či k nějakému zahrádkáři, který se lopotí s tím, aby nějaký ten stromeček vypěstoval."*

KDYŽ NASTANOU DEŠTĚ

S kritikou se k Miroslavu Pavlíkovi tentokrát připojil i Josef Ondroušek, který se pro změnu zaměřil na situaci několika ulic v Předklášteří. *„Mezi nejnovější části města patří Fučíkova ulice v Předklášteří* (dnešní Šikulova – pozn. aut.). *Domy jsou nové, zahrádky kolem nich upravené, a tak by tato ulice mohla patřit mezi chloubu našeho města, kdyby… Kdyby se po každém dešti nezměnila v moře bláta, kudy se dá jen stěží projít, aniž by tato cesta zanechala stopy na vzhledu chodce. Je sice pravda, že nedávno si občané ulice sami vybudovali provizorní chodník ze štěrku, takže schůdnost je tu už lepší, ale je otázkou, jak dlouho takové provizorium vedle rozblácené vozovky vydrží. S podobnou situací je možno se setkat i v ulici U sušírny a Strmé; touto situací jsou postiženi nejen občané, kteří bydlí v této části, ale všichni ti, kteří denně vodí své děti do mateřské školky."*

O DALŠÍM VE STRUČNOSTI

Úvodní rozhovor byl věnován Antonu Matuškovi, členu výboru místní organizace Svazu protifašistických bojovníků. Redakce se rozloučila s nejstarší občankou Tišnovska, paní Žofií Juříčkovou z Újezda, která zemřela ve věku nedožitých 102 let. Místopis Tišnova pokročil k ulicím začínajícím písmeny L až N. Další částí pokračoval rovněž seriál z pera Emilie Šudákové Květena Klucaniny. 2. května vystoupil v sokolovně na dvou koncertech Václav Neckář se skupinou Bacily. Podnětná jistě musela být přednáška Vztahy mezi chlapci a dívkami, ukončená tancem při beatu. V programu kina zaujalo několik dodnes opakovaných westernů: hrál se Hombre, Rio Bravo či Zlato v Black Hills.

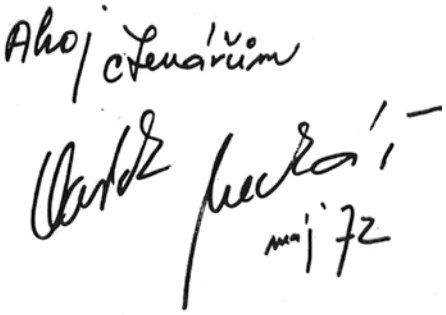

Václav Neckář sice pozdravil čtenáře Našeho Tišnovska až o měsíc později v červnovém čísle, nicméně chronologicky patří jeho „ahoj" ještě do května.

JAK GENERÁL LANGIEWICZ NEUTEKL Z TIŠNOVA

Václav Seyfert

O tišnovské internaci diktátora polského lednového povstání z roku 1863 Mariana Langiewicze jsme se na stránkách Tišnovských novin zmiňovali již vícekrát. Naše město generálovým nuceným pobytem vstoupilo do evropského povědomí, neboť Langiewicz byl v těch časech – dnešním jazykem řečeno – opravdovou celebritou a jeho osudy sledoval tisk v mnoha zemích. Jeho popularita mezi prostým slovanským obyvatelstvem, které s polským osvobozeneckým bojem sympatizovalo, byla ale do jisté míry nezasloužená. Langiewicz totiž po prohrané rozhodující bitvě víceméně zradil a dezertoval do rakouské části území v mylném přesvědčení, že tamní vláda vyhoví jeho požadavkům a že mu zde tedy nehrozí riziko zatčení.

Langiewiczova pobočnice Henryka Pustowojtowová na reprofotografii L. Macka ze sbírek SOkA Havlíčkův Brod.

Na květen připadá 135. výročí Langiewiczova úmrtí (†1887), není proto od věci se na některé události této kauzy podívat ještě jednou a podrobněji, k čemuž nám poslouží obsáhlý, více než sedmdesátistránkový článek *„Internace Mariana Langiewicze v Tišnově“* z pera Zdeňka Hájka, zveřejněný v roce 1952 v Časopise Matice moravské. Tehdejší historické hodnocení polského povstání ponechme stranou, neboť je zkresleno dobou a v článku se to hemží Leninem, Marxem i Engelsem. Čemu ale lze do značné míry důvěřovat, je popis generálova pobytu v Tišnově a okolnosti jeho zamýšleného a ve finále zcela nepovedeného útěku.

Mezi mocnostmi, které si rozdělily Polsko, dosud platila smlouva uzavřená v Mnichově Hradišti v roce 1833, podle níž kdokoliv by se v některé z těchto zemí provinil velezradou, urážkou panovníka, vzpourou se zbraní v ruce nebo účastí v tajném spolku proti trůnům a vládám, měl být na požádání neprodleně vydán vládě toho státu, jehož je příslušníkem. Toto ustanovení bylo součástí dohody o obnovení Svaté aliance (Rusko–Rakousko–Prusko), ale protože návrat do jejích časů byl už od poloviny 19. století v Evropě politicky nemožný, žádný ze států se v Langiewiczově případě nechtěl – dokonce se souhlasem rakouského císaře – uvedenou smlouvou řídit. Během pobytu zadrženého diktátora v Krakově bylo tedy rozhodnuto, že Langiewicz zůstane v Rakousku, kde mu bude vykázán nucený pobyt v některém místě monarchie, ale v místě jeho pobytu bude zajatci povolena úplná svoboda a volný pohyb, zaručí-li se protokolárně čestným slovem, že bez souhlasu vlády toto místo neopustí a že se zdrží účasti na revoluci a povstaleckém hnutí Poláků.

Polský vojevůdce měl být umístěn v některém menším městě na Moravě, které by leželo opodál železniční trati. Jako první byla navržena Kuřim, což ovšem policejní ministerstvo zamítlo a chtělo, aby Langiewicz byl přesunut do místa, v němž sídlí okresní úřad. V úvahu přicházel Slavkov nebo Tišnov, který dostal přednost, neboť zde byly vhodnější podmínky pro střežení a navíc *„představený okresního úřadu v Tišnově byl inteligentnější a spolehlivější než představený slavkovský“*.

Garantovanou svobodu pohybu si ovšem obě strany představovaly úplně jinak, takže nespokojený Langiewicz nejprve učinil dva oficiální pokusy o změnu statu quo. Nejprve požádal o propuštění z rakouského území a o povolení odcestovat do Švýcarska. Argumentoval tím, že není rakouským státním občanem a že k jeho nedobrovolnému pobytu na území c. k. rakouského státu neexistuje zákonité oprávnění. Když byla tato žádost zamítnuta, zvolil jiný postup: od krajského fyzika Dr. Škrocha si nechal vystavit potvrzení, že trpí žaludečním a střevním katarem a že je mu *„doporučeno požívání mariánskoláženských vod při prameni“*. Ani lázeňská léčba po dobu šesti týdnů mu však nebyla povolena. Zbývala tedy jen varianta pokusu o útěk, k němuž se generál připravoval za pomoci mnoha osob, které měly možnost jej v tišnovském azylu navštěvovat. Někteří z nich byli důsledně zakonspirováni, například Langiewiczův přítel Ludvík Bulewski, s nímž si pravidelně korespondoval, přicestoval do Tišnova jako policejním ministerstvem podporovaný britský žurnalista Samson. Významným prostředníkem s okolním světem byla generálovi především jeho někdejší pobočnice Henryka Pustowojtowová, která původně měla pobývat s ním v Tišnově, ale nakonec dala přednost větší svobodě v Praze, nicméně za Langiewiczem opakovaně přijížděla a zřejmě pak od něj převážela různé materiály jak polským kolegům, tak vídeňským úřadům.

Plán na osvobození Langiewicze předpokládal dvě souběžné akce – jednak aby se generál nepozorovaně dostal ze svého střeženého obydlí a za druhé aby byl co nejrychleji dopraven co nejdále, dříve než bude zpozorován jeho útěk. Při ztroskotání první akce se ovšem druhá stávala bezpředmětnou a tak se také nakonec stalo. Langiewicz přecenil sílu peněz, a přestože mu bylo jasné, že jeho přidělený sluha Josef Frömmel byl ve skutečnosti policejní vojín, v neděli 26. dubna 1863 navečer jej zavolal do svého pokoje a sdělil mu: *„Josefe, zde vám dávám 300 zlatých. V noci se spustím po provaze tímto oknem. Vy o tom nebudete nic vědět a teprve ráno, až mi ponesete jako obvykle snídani, naleznete můj pokoj prázdný. Půjdete potom panu místodržitelskému radovi hlásit, že Langiewicz uprchl. … Zmíníte-li se někomu o tom, o čem jsme nyní spolu hovořili, budete mít do osmi dní kulku v hlavě.“* Přes tyto výhrůžky se ovšem sluha Frömmel zachoval úplně jinak – s úplatkem v kapse pospíchal do protějšího domu okresního představeného, aby tam ohlásil, co se právě přihodilo.

Po těchto událostech byl velmi rychle zorganizován přesun Mariana Langiewicze do lépe střeženého „domácího vězení“ v Josefově, odkud byl propuštěn teprve po dvou letech…

ZNÁMÝ I NEZNÁMÝ NA TIŠNOVSKU

Josef Permedla

Chroust obecný – *Melolontha melolontha*, nebezpečným škůdcem byl spíše v minulosti v padesátých letech minulého století. V současné době už není jeho populace tak početná. Český kmen chroustů má několikaletitý vývojový cyklus. Jedná se o brouka měřícího kolem tří centimetrů. Létá za soumraku. Pro chrousta obecného je charakteristické hnědé zbarvení a zlaté chloupky pod krovkami.

Vývoj do dospělosti trvá čtyři roky. Dospělci se objevují koncem dubna a v průběhu května. Po dvou týdnech dospělosti samičky začnou klást vajíčka. Zahrabávají je deset až dvacet centimetrů do země. Jedna samička může naklást až osmdesát vajíček. Dospělý chroust žije maximálně dva měsíce. Larvy se začnou líhnout za čtyři až šest týdnů. Ponravy jsou aktivní pouze na jaře a v létě. V zimních měsících přezimují pod povrchem. Žijí v zemi čtyři roky a na podzim se zakuklí. Na jaře vylézají opět dospělci.

Přes svou velikost je chroust pro člověka neškodný, i když může způsobit značné škody v zahradě i na poli. Dospělí chrousti se živí listy stromů, ale jejich larvy žijí pod zemí, kde se prokousávají kořínky a často napadají obilniny a další zemědělské plodiny. Dospělí brouci i jejich ponravy jsou přirozenou potravou celé řady živočichů, ježků, krtků, havranů, kavek a netopýrů. Při orbě na polích se živili ptáci larvami, ale to už je minulostí. V osmdesátých letech minulého století to vypadalo, že chrousti vyhynou úplně.

Chroust obecný. *Foto: Josef Permedla*

Bylo pro mne obtížné najít na Tišnovsku chrousta obecného. Fotografii jsem pořídil v lesích u Pejškova. Za mého mládí stačilo v jarních měsících zatřást dubem, bukem i třešní na pokraji cest na Klucanině a brouků byla plná zem. Zní to až neuvěřitelně, ale chroust je mnohými gurmány považován za delikatesu v kuchyni. A nejsou to domorodci žijící v pralesích tropických zemí.

POZOR, UŽ SE RODÍME!

Tereza Karasová

Ani v hustě obydlených místech není výjimkou narazit na savčí mládě uprostřed městského parku nebo sídliště. Nejčastěji vídáme mladé zajíčky, ježky, veverky a na neposečených loukách na okrajích měst i srnčata. Bohužel, jak se ukazuje v posledních letech, osvěty není nikdy dost. V přírodě totiž častěji funguje pravidlo „méně je někdy více“. Dvojnásob to platí u nalezených zajíčků a srnčat. Pokud mládě není viditelně zraněné, nepobíhá za námi, nepíská, leží klidně a tiše v podrostu nebo trávě, nikdy na něj nesaháme a ihned se vzdálíme! Matky svá mláďata nechávají o samotě, aby nebudily pozornost predátorů, a chodí je pouze kojit. Takovému mláděti pomáháme, pokud je viditelně zraněné nebo prokazatelně opuštěné. Ohrožena a zraněna jsou volně pobíhajícími psy nebo kočkami. Mláďata veverek, kun, lišek a ježků se rodí slepá, holá nebo velmi málo osrstěná. Pokud se ocitnou mimo hnízdo nebo noru, jsou vždy ohrožena dehydratací, podchlazením nebo predátory. Veverčata velmi často při silném větru nebo při útoku predátora vypadnou ze stromového hnízda. Mohou být zraněná a podchlazená a matka je už nepřijme. Ježčí hnízda jsou naopak často rozhrabána psy nebo nechtěně zničena lidmi při zahradních pracích. V takových situacích necháme matce čas, aby si mohla mláďata přestěhovat. Pokud však ježečci vylézají z hnízda a plazí se po okolí, je zřejmé, že matka přišla o život. Jsou-li mláďata ježků větší a váží více než 250 g, můžeme je na zahradě dokrmovat a pomoci jim k lepšímu startu do života. U malinkých, málo osrstěných, nevidoucích ježků je třeba vyhledat odbornou pomoc. Při nálezu jakéhokoliv mláděte v situacích, kdy si nevíte rady, se můžete vždy telefonicky obrátit na záchranné stanice pro volně žijící živočichy (kontakty najdete na zvirevnouzi.cz).

Zbytečně odebrané mládě zajíce z přírody. *Foto: Tereza Karasová*

Vyrábějte si vlastní elektřinu 9 měsíců v roce a ušetřete až 60% nákladů.

FOTOVOLTAICKÉ ELEKTRÁRNY NA KLÍČ

Vyřízení dotace NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM

až 245 000 Kč

- snížení spotřeby elektřiny až o 60%
- záruka 10 let na technologie
- záruka 30 let na výkon FV panelu na 80%
- návratnost 7 let
- životnost technologie až 40 let

Kalkulace zdarma

Volejte: 778 766 350

Informace na www.modrozelenausporam.cz

optimalenergy

Petr Ševčík
Energetický poradce
tel.: 778 766 350
e-mail: petr.sevcik@optimal-energy.cz
kancelář: Procházkova 1975, 666 01 Tišnov

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRAK

2700,-

ZA AUTOVRAK !!!

- odvoz zdarma
- doklad o eko likvidaci

+420 731 04 04 05 | www.vyvrak.cz

MALÁ ENCYKLOPEDIE TIŠNOVSKA

G OSOBNOSTI

VOJENSTVÍ / ODBOJ

BOHUMIL GRUBER

* 4. 12. 1900, Tišnov
† 21. 4. 1953, Praha

Účastník protifašistického ilegálního odboje během 2. světové války i boje proti komunistům počátkem 50. let. Z pozice vedoucího armádního zbrojního skladiště v Košicích zásoboval zbraněmi protistátní skupinu Jána Rešetka. 10. 1. 1952 byl zatčen, 2. 10. 1952 odsouzen za velezradu k trestu smrti a 21. 4. 1953 v 5 hodin 40 minut popraven. Plně rehabilitován byl 15. 11. 1990 rozhodnutím Vyššího vojenského soudu v Trenčíně.

Narodil se v domě č. p. 201 nedaleko Humpolky, tatínek František byl pivovarský dělník, maminka Marie se za svobodna jmenovala Jirošová. Bohuslav se vyučil sedlářem a řemenářem, ale jeho další život byl spojen zejména s armádou. Narukoval v roce 1918 do Košic a na Slovensku již zůstal. Po základní službě byl zařazen jako dělostřelec ke 111. pluku, během roku 1921 byl několikrát povýšen, v listopadu 1923 jmenován rotmistrem z povolání.

Na podzim 1928 se oženil s Marií Hudákovou, postupně se jim narodili syn a dcera. V roce 1937 byl přemístěn ke sborové zbrojnici v Košicích, v červnu 1939 již v rámci Slovenského štátu k ústřední zbrojnici ve Spišské Nové Vsi. Již v září téhož roku byl ale z armády propuštěn a v roce 1940 vypovězen ze Slovenska. Vrátil se do Tišnova, kde nalezl s rodinou ubytování u Bracků na Hybešově ulici a pracoval až do konce války u železnice – nejprve jako staniční manipulant, poté telegrafista a nakonec pokladník v Drásově. Byl zapojen do ilegální činnosti v rámci skupiny Lenka; jako kurýr převážel munici z Tišnova do určených míst.

5. 5. 1945 nastoupil k 6. pěšímu pluku v Brně a sloužil v Předklášteří–Mezihoří u útvaru soustřeďování válečného materiálu. Začátkem roku 1946 byl přemístěn zpět na Slovensko, kde byl ustanoven k technické správě v Košicích. Postupně se jeho hodnost zvyšovala až na úroveň poručíka, návrh na další povýšení byl zamítnut, neboť se *„pohrdavě vyjádřil o sovětské technice a zesměšňoval její zlepšovací návrhy“*.

Z postu vedoucího zbrojního skladiště v Košicích začal od srpna 1951 spolupracovat s protistátními skupinami, jejímiž představiteli byli Ján Rešetko a Michal Mihok. Gruber odbojáře zásoboval armádními zbraněmi a zimním prádlem pro pozdější boj proti režimu ze záchytných středisk v horách. Pro všechny skončila tato činnost zatčením a odsouzením k trestu smrti s propadnutím majetku, případně vyloučením z vojska. V roce 1991 byly Bohumilu Gruberovi vojenské pocty vráceny a byl povýšen do hodnosti podplukovníka in memoriam.

P ARCHITEKTURA

BAROKO

PANSKÝ DŮM

nám. Komenského 103, Tišnov

Vrchnostenský Panský dům na dolní straně někdejšího Dolního rynku, dnes náměstí Komenského, patří k nejstarším domům ve městě a mezi nejzachovalejší ze souboru tišnovských barokních staveb.

Připomíná se v 17. století, kdy jeho někdejší majitel bohatý tišnovský měšťan **Jan Ludvík** využíval strouhu vedoucí z ulice nad masnými krámy *(z dnešní Dvořáčkovy do Janáčkovy ulice)* k plnění haltýřů (sádek na ryby) pod domem. Svou nynější **barokní podobu** dostal po velkém požáru města v roce **1668**, při němž předchozí renesanční dům spolu s většinou budov jádra města vyhořel. Cenný architektonický soubor **barokních domů s charakteristickými mansardovými střechami** tak vznikl ve stejném období.

Samostatně stojící jednopatrová nárožní budova Panského domu je obdélníkového půdorysu se středním rizalitem vyznačeným pilastry. V jeho ose je umístěn vstupní portál s profilovaným ostěním. Někdejší průjezd do dvora je dnes zazděn a vstup tam tak zajišťuje boční brána z Janáčkovy ulice. Obvodové nosné zdivo má tloušťku téměř jeden metr. Pod domem je rozlehlý kamenný sklep s nízkými stropy a zasypanou únikovou chodbou.

Pět oken v prvním patře je ozdobeno vedle původního ostění nadokenními **dekory** a obloukovými římsami. V přízemí jsou čtyři dvojice oken již novodobých výkladů. Pro obchodní účely sloužil dům i v minulosti – v druhé polovině 20. století zde byl obchod s potravinami a mlékárnou rodiny Štěrbovy.

V poschodí se nacházel velký sál, který byl před postavením sokolovny místem pro setkávání a **centrem společenského života v Tišnově**. V neděli 21. ledna 1866 zde uspořádal Slovanský spolek Květnice první společenský ples. Panský dům byl rovněž svědkem krvavých bojů v červenci 1866, kdy se městem prohnala bitva prusko-rakouské války.

Panský dům je **památkově chráněn od roku 1958**. Rodina nynějšího majitele vlastní dům od roku 1920, s přetržkou v letech 1965–1991, kdy byl zabaven režimem. Dům slouží k bydlení a vstup do interiéru není možný. V přízemí je v provozu obchod s pracovními oděvy a kavárna Chutě zvu tě.

KVĚTNICE A PŘÍRODA TIŠNOVSKA (4)

Luštitelský cyklus letošního ročníku vychází z knihy Jana Laciny a Vojtěcha Štolfy **Květnice a příroda Tišnovska**, vydané v roce 1999 nakladatelstvím Sursum. V každém čísle najdete přímo v křížovce obrázek rostliny, jejíž **latinský název je obsahem tajenky křížovky**. Obě dolní sudoku mají několik žlutě podbarvených políček a jednotlivým číslicím jsou tu přiřazena konkrétní písmena. Nahradíte-li vyluštěné číslice ze žlutých polí příslušnými písmeny, obdržíte **český druhový název** zobrazené rostliny, ovšem formou přesmyčky, kterou je ještě třeba vyřešit. Kromě tajenky křížovky a vyřešené přesmyčky musí každý luštitel ve své odpovědi uvést ještě **český rodový název** příslušné rostliny. Pro bližší objasnění pojmů „rodový“ a „druhový“ uvádíme na vysvětlenou, že např. v názvu „violka vonná“ je podstatné jméno „violka“ názvem rodovým a přídavné jméno „vonná“ názvem druhovým.

				STONEK	MUŽSKÉ JMÉNO	TVRDÁ STUPNICE	INICIÁLY PRESIDENTA SVOBODY	PIJANI	PRVNÍ TAJENKA	2 X SNÍŽENÝ TÓN	BAKTÉRIE	SIBIŘSKÝ VELETOK	STAŘÍ OTRHANCI	UČINIT CHUDOU ALENKU
			SOUČÁST BICYKLU											
			VÝKALY PO SEVERSKÝCH PAROHÁČÍCH											
			INFEKČNÍ ČINITEL				JINAK (SLOVENSKY) / KOHOUTKY U SUDŮ					ZDE / BUDDHISTICKÝ KNĚZ		
			VŠE V POŘÁDKU / CHEM. ZN. VÁPNÍKU			BÁL / NAKAŽLIVÉ CHOROBY					DAV / HVOZDY			
	PERZIÁN	ŘÍMSKY 150 / KUPA			KOČKA / PANOVNÍCI					HUBOVATI / HUDEBNÍ ZNAČKA				
ZKR. OKR. KUTNÁ HORA				PRAVOSLAVNÍ DUCHOVNÍ / CITACE					NEVLASTNIT / SEKERA (NÁŘEČNĚ)					
PLOŠNÁ MÍRA			HADRY / OBYVATEL VALAŠSKA.					KLEC NA DRŮBEŽ / DRUHÁ TAJENKA						
ROVNÉ KRAJINY							ČÁSTI CHODIDEL / ČÁST SKELETU					MPZ LIBANONU / MUŠELÍN		
KRASLICKÝ PODNIK						LESNÍ ŠELMA / PATLANINA					ŘECKÉ PÍSMENO / VYHYNULÝ PŠTROS			
KLOUDNÁ					PISTOLE / CITOSLOVCE HUČENÍ					VAZAL / SPZ OKR. KROMĚŘÍŽ				LENOCHOD
PROZRADIT DŮLEŽITÝ ÚDAJ ÚČTU														
OBYVATEL LAŠSKA				PROJEV VÁŽNOSTI KE KOUZLŮM										

			5			3		4
8					9			5
1			6	8				
				4				1
	6	4				9	3	
7				6				
				1	6			7
5			4					3
9		7			2			

Přiřazení písmen k číslicím:

1 ▶ L
2 ▶ S
3 ▶ U
4 ▶ A
5 ▶ O
6 ▶ Á
7 ▶ K
8 ▶ H
9 ▶ M

						9		6
		9			4		3	8
1								
7					3	1		
	9		8	6	1		7	
		1	9					4
								1
6	8		5			2		
2		7						

Svoje odpovědi zasílejte na adresu **noviny@kulturatisnov.cz** nejpozději **do 11. května 2022**. Správné rozluštění z minulého čísla: **ROSA GALLICA – Růže keltská**.

Autoři: Martin Sebera, Václav Seyfert

MĚSTSKÁ KNIHOVNA TIŠNOV DOPORUČUJE

Z novinek:

Padevět, Jiří: 1945
Rok 1945 přinesl konec války, ovšem zlo nikam nezmizelo. A najít si mohlo každého. Jiří Padevět přichází s novým souborem svých oblíbených mikropovídek. Ukazuje v jiném světle rok 1945, který byl pro poválečnou propagandu rokem osvobození a světlých zítřků. Pozadí konce války bylo ale pro mnoho lidí děsivé. V nepřehledných situacích nikdo nevěděl, kde končí spravedlnost a začíná pomsta. Padevět čtenáře sugestivně vtahuje mezi řádky a snaží se oživit osudy jednotlivých lidí, kteří se pod vahou dějin buď zlomili, nebo ji dokázali unést.

Braunová, Petra:
Nejdůležitější na světě je kouzelné jablko
Není hned tak někdo s bohatou fantazií, jako je Maruška. Ráda si povídá s vymyšlenými postavami a ztrácí se v představách. Kamarádka Veronika to chce taky umět, a tak ji Maruška na výpravu do svého světa vezme s sebou. Po návratu je něco jinak – v Maruščině kapse zůstane červené jablíčko. Co je to za kouzlo?

Stojí za přečtení:

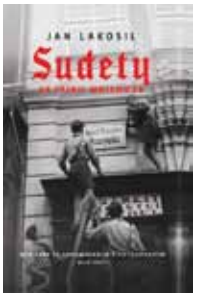

Lakosil, Jan: Sudety ve stínu Mnichova
Události, které navždy změnily soužití Čechů a Němců, očima samotných aktérů. Konec 30. let, napětí v pohraničních oblastech vrcholí. Jak to prožívali lidé, kteří se dostali do soukolí dějin? Autentické záznamy z období po uzavření mnichovské dohody nabízejí jiný úhel pohledu. Českou stranu zastupuje starosta, kronikář či rolník, německou příslušníci wehrmachtu, henleinovec nebo hoteliér prchající před československou armádou. Unikátní publikaci doplňují dosud nezveřejněné dobové fotografie.

Pitcherová, Annabel:
Poslední dny Archieho Maxwella
Tátové odcházejí z domova v jednom kuse. Není na tom nic zvláštního, fakticky. Jackův táta si našel jinou ženu. Moův taky. Ale Archieho táta? To je docela jiná historie – příběh, který si Archie musí nechat pro sebe. Kdyby na to totiž přišla Tia, nebo snad dokonce jeho kamarádi, bylo by po něm. I lidé z jeho okolí pečlivě střeží svá vlastní tajemství. Kniha je určena pro čtenáře starší dvanácti let. Díky příběhu se čtenář ponoří do problematiky šikany a sebevražedných sklonů, které trápí nejen mládež.

INZERCE

Přijmeme instalatéry - topenáře, plynaře na HPP nebo na ŽL. I po vyučení a bez praxe.
Tišnovsko, Kuřimsko a okolí.
SINGO spol. s r.o.
držitel certifikátu ISO 9001:2009
projekce, dodávky, montáže, revize
topení, voda, plyn
Sentice 150, 666 03 Tišnov
tel.: 603421584, 603209296, singo@singo.cz

AFK Tišnov 1912

110 LET

město TIŠNOV

FOTBALU V TIŠNOVĚ

★ SLAVNOSTNÍ ODPOLEDNE ★

27. 5. 2022

FOTBALOVÝ AREÁL OSTROVEC

16:00 hod. – zápasy přípravek

18:00 hod. – Stará garda Zbrojovky vs. Staří páni Tišnov
pod vedením kapitánů Petra Švancary a Miroslava Steinhausera

19:30 hod. – autogramiáda s ligovými fotbalisty

20:00 hod. – volná zábava DJ Tomáš

FC ZBROJOVKA BRNO

vstup ZDARMA

doprovodný program pro děti, soutěže o věcné ceny, občerstvení

110 LET FOTBALU V TIŠNOVĚ

1. ČÁST: JAK ŠEL ČAS

Václav Seyfert

V roce 1912 byl fotbal už jednoznačným fenoménem nejen v Evropě, ale i v české části Rakousko-Uherska. Vždyť právě čeští fotbalisté se o rok dříve stali ve francouzském Roubaix amatérskými mistry kontinentu. Není proto divu, že dozrál čas ke vzniku prvního fotbalového klubu i v Tišnově. Přišel na svět v hotelu u Zlatého jelena, přibližně v místech, kde dnes stojí Komerční banka, a mladí fotbaloví nadšenci si dali název **Sportovní klub kopané**. Předsedou klubu se stal majitel předklášterské papírny, továrník Karel Kopřiva, ale zachovala se i jména konkrétních sportovců, kteří vznik nového spolku iniciovali: patřili mezi ně například Laďa Dusík, František Macků, Bedřich Kothbauer, Jarda Svoboda a další. Klubovým dresem se staly bílé košile a černé „glotové" trenýrky. První duel proti Učitelskému ústavu Brno se odehrál na Kukýrně na tržišti a skončil nerozhodně. K druhému zápasu už předseda klubu poskytl svoji posečenou louku u březinského splavu a zde se zrodilo první historické vítězství tišnovských fotbalistů, kteří zvítězili nad SK Zastávka Boží Požehnání.

V průběhu první světové války tišnovský fotbal postupně ztrácel na popularitě a k jeho oživení došlo až po jejím skončení. 6. července 1919 byl v soukromém bytě u Konečných ustaven **Sportovní klub Slovač**, jehož předsedou a kapitánem se stal teprve 16letý Antonín Meduna. Hned v září se nový klub spojil s oním původním předválečným a s Bedřichem Kothbauerem v čele začal fungovat pod názvem **Sportovní klub Tišnov**. Brzy se rozrostl dokonce na pět družstev, když byl rozšířen i o část tzv. SK Viktoria, jednoho z „divokých" fotbalových spolků ve městě, které příležitostně stavěly své vlastní, obvykle profesní jedenáctky (Řeznická XI, Rybářská XI, SK Kamna, Hospodská XI, SK Glajza aj.).

Hrávalo se stále, kde se jen dalo. Na dobytčím tržišti na Kukýrně to nebylo příliš hygienické, stejně tak „Na békovni" za Červeným mlýnem, kde se pro změnu dalo hrát, jen když byli býci poklizeni. Míč se prohánět i před nádražím, v prostorách mezi Dřínovou a Květnicí či u sokolovny. Nejčastěji se ovšem využívala louka na Ostrovci u výtopny – jejím majitelem byl starosta Alois Řezáč, který souhlasil i s umístěním šaten hráčů ve své blízké továrně. Ještě počátkem března 1920 se ale zdálo, že do budoucna mohou fotbalisté na Ostrovec zapomenout a že se fotbal bude hrát na Pastviskách. To nakonec městská rada zamítla, současně ale pověřila starostu Řezáče, aby fotbalistům zajistil hřiště jinde. Ti sice v mezidobí hledali přímluvu dokonce i u velkostatku v Předklášteří, ale vše se nakonec podařilo vyjednat tak, že 18. 3. 1920 se starosta přece jen uvolil zřídit hřiště na Ostrovci u městské koupelky. Nejprve byl pozemek fotbalistům poskytnut na jeden rok bez jakéhokoliv nájemného, a přestože starosta ani pro další období nepožadoval uzavření žádné smlouvy, byl nakonec prostor oficiálně pronajat Sportovnímu klubu Tišnov na dobu 99 let, a to zcela bezplatně. Původní hřiště bylo ovšem zpočátku položeno podél řeky, nikoliv kolmo k ní, jak je známe z pozdějších časů.

Dávné kabiny historického fotbalového hřiště u městské koupelky.

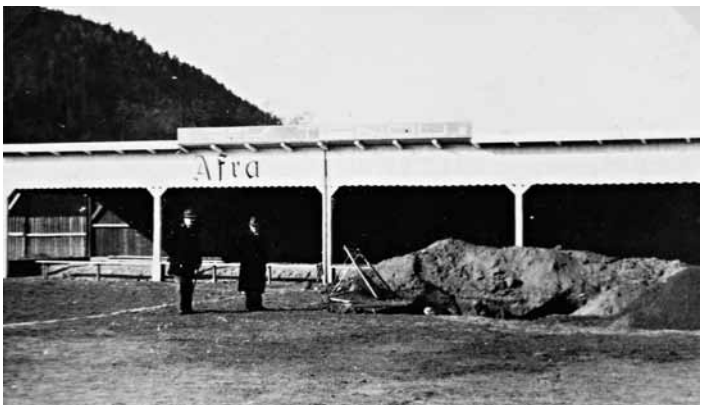

Přímo na hřišti, které mělo i svoji krytou tribunu, se v třicátých létech doloval písek.

Umístění sportoviště však mělo jeden nepříjemný háček. Protože ještě zdaleka neexistovala vírská přehrada (ta byla slavnostně otevřena až 9. listopadu 1957) a zimy byly podstatně vydatnější než v současnosti, trpělo hřiště každoročními jarními záplavami. Až 40 centimetrů silné naplavené kry se musely odtahovat zpět do Svratky a na hřišti po nich pokaždé zůstávaly hluboké díry a spousty bahna. V třicátých létech se dokonce přímo z hřiště doloval písek, jehož prodejem klub získával peníze, takže vykutané jámy musely být před každým zápasem vždy znovu zaházeny. Fotbalisté ovšem všechny potíže překonali, a jak je všeobecně dobře známo, hraje se na Ostrovci fotbal dodnes.

V roce 1920 již první mužstvo odehrálo plných 25 zápasů, z toho 15 vítězných. Vedle přátelských střetnutí se hrála i utkání pravidelných soutěží, nejprve tzv. okrskové mistrovství III. třídy, později II. třídy. Vzedmutá vlna zájmu ovšem po několika letech začala postupně zase upadat, až v roce 1927 byl SK pro nezájem a rostoucí dluhy zrušen.

Bez fotbalu ovšem město nijak dlouho nebylo. V témže roce vznikl v Tišnově nový klub, který se zaregistroval jako **Živnostenský SK**. Protože se ale jeho zkratka ŽSK často zaměňovala s brněnskými židovskými sportovními kluby, byl 23. února 1928

První tým někdejší Rudé Hvězdy Tišnov z doby kolem roku 1930: nahoře zleva Veselý, Zdražil, Smejkal, Humpolec, Crha, Adamec, paní Křivánková, uprostřed Knecht, Jurka, Driml, dole J. Sedlák, Oplt, V. Sedlák.

přejmenován na **Atleticko-footballový klub**, známý jako **AFK**. Odtud již vede přímá linie až do dnešních dnů. Po mnoho let – a pod různými názvy (nejdéle se udržela pojmenování **Tatran** a **Baník**) – hrál tento klub v tišnovském fotbale hlavní a většinou jedinou úlohu. V roce 1990 se tehdejší fotbalový oddíl **TJ Tišnov** k historické zkratce AFK vrátil, ovšem atletika z názvu vymizela: dnes tato tři písmena znamenají **Amatérský fotbalový klub**.

Ve 20. a 30. létech minulého století ale v Tišnově žilo vedle sebe hned několik klubů současně. Byla tu například **Rudá Hvězda**, založená rovněž v roce 1927 pod hlavičkou komunistické FPTJ (Federace proletářských tělovýchovných jednot). Existovala do roku 1932 a jejím nepřímým pokračovatelem se pak od roku 1935 stala **Podhorácká Slavia**. Ta vychovala prvního tišnovského prvoligového fotbalistu Františka Hanáka, ale její činnost byla nakonec oficiálně zakázána gestapem v pohnuté předválečné atmosféře konce roku 1938. Název klubu je někdy uváděn jako Podhorácká **Slávie**, a dokonce i v pamětních albech jsou téměř vedle sebe používány oba tyto názvy, takže dnes již těžko s určitostí říci, který z nich byl ten oficiální a správný. V létech 1929–31 existoval dokonce klub **Viktoria Zamlýn** – z jaké části Tišnova se jeho hráči rekrutovali, není jistě vůbec potřeba dodávat...

Foto: album věnované Josefem Kadlecem Podhoráckému muzeu

Tým AFK Tišnov z roku 1939: v horní řadě zleva Hanák, K.Vitula, Sedlák, Dozbaba, Sládek, Brich, Novotný a Pitner, v podřepu A.Vitula, Dolíhal, Kadlec.

ZBROJOVKA ZAHÁJILA SPOLUPRÁCI S AFK TIŠNOV

Martin Lísal

Myšlenka spolupráce s partnerskými kluby má za cíl především zkvalitnit a zefektivnit práci s mladými fotbalisty a zvýšit zájem o fotbal u široké veřejnosti.

Součástí spolupráce je například pronájem modernizovaného areálu sportovního střediska mládeže v Tišnově pro zápasy mládežnických týmů Zbrojovky. Během minulého víkendu se tak na Ostrovci premiérově představily týmy U18 a U16, které tu porazily Kroměříž.

Tišnov se pak jako partnerský klub Zbrojovky připojuje do projektu Zbrojovácké srdce, jehož součástí jsou například ukázkové tréninky mládeže vedené profesionálními trenéry Zbrojovky, či společné tréninky mládežnických týmů Tišnova se zbrojováckým „áčkem“ na Srbské. Tyto tréninky jsou pro mladé fotbalisty jedinečným zážitkem a zároveň inspirují regionální kluby k dalšímu rozvoji.

Pro všechny členy partnerských klubů platí také možnost navštívit za zvýhodněných podmínek soutěžní zápasy Zbrojovky, a to včetně těch nejatraktivnějších.

„Jsme nesmírně rádi, že touto formou můžeme přispět k dalšímu rozvoji mladých sportovců v regionu Tišnovska a umožnit místním trenérům a talentovaným hráčům zapojení do tréninkových procesů Zbrojovky. Věříme, že náš zrekonstruovaný fotbalový areál nabídne kvalitní zázemí pro ligová utkání a příznivcům fotbalu z okolí se zpřístupní atraktivní zápasy,“ řekl k podpisu Štěpán Pilný, předseda klubu AFK Tišnov.

Brno – FC Zbrojovka Brno v těchto dnech uzavřela Memorandum o spolupráci s klubem AFK Tišnov. *Foto: Martin Lísal*

VYNIKAJÍCÍ VÝSLEDKY ŠKOLY GE-BAEK HOSIN SOOL

Anna Krbcová

Největší škola Taekwon-do ITF Ge-Baek Hosin Sool se opět skvěle umístila na celorepublikových závodech na konci sezóny. Jako každý rok se na podzim konaly dva ze tří nejdůležitějších závodů v roce – STM a Mistrovství České republiky.

První vítězné závody, tedy celorepublikové setkání sdružení talentované mládeže, se odehrály o víkendu 16.–17. října 2021 v Ostravě. STM Praha 2, jehož jsme jako škola součástí, zde zaslouženě vybojovalo 1. místo s 35 zlatými medailemi. K výbornému výsledku přispěla právě i Terka Vorlíčková, která vybojovala první místo ve sportovním boji starších žákyň. Zasloužili se ale i Jakub Lička se zlatou medailí z technických sestav starších juniorů nebo David Fojtik se zlatou medailí ze sportovního boje mladších juniorů. Patří jim náš velký dík za účast a odhodlání, které přispělo k našemu prvenství.

Mistrovství České republiky se pak konalo o víkendu 19.–21. listopadu 2021 v Nymburce. Zde již soutěžila každá škola sama za sebe. Výsledného 2. místa jsme dosáhli i díky Šimonu Vorlíčkovi, který nám získal stříbrnou medaili ze sportovního boje mladších žáků a bronzovou ze speciálních technik. Děkujeme za všechno nasazení, úžasné výkony a krásné uzavření sezóny. Mimořádně vděční jsme pak i městu Tišnov, že nám poskytlo prostředky a podporu toho dosáhnout.

V naší škole trénuje i několik státních reprezentantů, kteří se teď usilovně připravují na mistrovství Evropy. Bude se konat 26. 3. – 2. 4. 2022 až v Poreči v Chorvatsku, a tak jim i vy můžete držet palce aspoň na dálku.

Chcete si také zacvičit? Setkat se s vítězi a třeba si jednou také zazávodit? Přihlásit se můžete kdykoliv během celého roku! Jen u nás získáte zkoušky na vyšší pásek a výbavu (dobok, lapa, chrániče) ZDARMA. Proto neváhejte a přijďte za námi v úterý nebo ve čtvrtek v 17.00 až 18.00 do ZŠ Tišnov, budeme se na vás těšit. Pro bližší informace navštivte náš web na tkd.cz.

Taekwon-do zápas. *Foto: Anna Krbcová*

MÁME RADOST Z HRÁČŮ I TRENÉRŮ

Marek Knoflíček, Zdeněk Havelek, Robert Bílý

Zdravíme všechny příznivce basketbalu. Tato hra je velice flexibilní a musí se do ní zapojit inteligence, fyzičnost, kreativita, týmový duch. Bez těchto aspektů by nebyla košíková basketbalem. Za celý klub jsme rádi, že sezóna proběhla úspěšně i přes zdravotní, ekonomické či v poslední době mezinárodní problémy. **Máme z našich hráček, hráčů a celého kolektivu trenérů opravdu radost.**

Soutěžní zápasy sice končí, ale některá družstva se chystají na turnaje, např. **U15** kluci vyráží do Prahy na mezinárodní **velikonoční turnaj**. Těšíme se na příznivé počasí a skotačení na venkovních hřištích. Samozřejmě přejeme jen samá pozitiva našim rodičům a příznivcům.

Něco málo o posledních aktuálních výsledcích našich družstev.

Dívky U12

Blansko – SKB Tišnov	64:33
Podolí – SKB Tišnov	58:50
Vlčata Žďár n. S. – SKB Tišnov	88:47
SKB Tišnov – Olomouc	64:65

Dívky U17

SKB Tišnov – Česká Třebová	38:63
SKB Tišnov – Česká Třebová	50:65

Dívky U15

Blansko – SKB Tišnov	48:65
TBS Přerov – SKB Tišnov	47:26
SKB Tišnov – Sokol Podolí	64:40
SKB Tišnov – Sokol Podolí	68:37

Ženy

SKB Tišnov – BK Žabiny Brno C	65:77
Renocar Podolí – SKB Tišnov	86:65

Kluci U12

Mladší minižáci U12 se v sobotu 9. 4. rozloučili s letošní basketbalovou sezónou cennými výhrami nad soupeři z Babic a Podolí.

V příští sezóně se bude muset tým vyrovnat s odchodem několika opor do vyšší věkové kategorie, nalézt ve svém středu nové „vůdce“ a rozšířit svoje řady o kluky, kteří budou chtít obětovat basketu a kolektivu svůj volný čas a pohodlí.

Pohybově nadané zájemce, ročník narození 2011–2014, rádi uvítáme na našich trénincích na ZŠ Smíškova ve středu 16.00–17.30 a pá 17.00–18.30.

SKB Tišnov – Kohouti Babice	64:50
SKB Tišnov – Renocar Podolí	52:37

Kluci U15

26. 3. jsme přivítali na domácí palubovce soupeře z Havlíčkova Brodu. Tento zkušený tým, jehož většina členů hraje souběžně i žákovskou ligu v Pardubicích, zaslouženě zvítězil v obou zápasech. Co mohu vyzdvihnout, tak odhodlání a snahu našich kluků se se soupeřem o dobrý výsledek „sportovně poprat“.

Nyní nás čeká **Velikonoční turnaj v Praze**, kde nám budou soupeři z Kralup, Berouna, Kbel, slovenského Kežmaroku a litevského Talsi. Všichni kluci se na turnaj těší a věřím, že budou naše město a klub úspěšně reprezentovat.

Nakonec naše příznivce zveme **23. 4. do haly v Tišnově** na poslední dvojzápas sezóny s basketáky z Tábora. Měl by to být vyrovnaný a velmi napínavý zápas. Těšíme se na bouřlivou domácí atmosféru.

TENIS PRO VŠECHNY 2022

Zdeněk Kunický

Sportovní klub Tenis Tišnov je zaměřený převážně na výchovu dětí a mládeže k výkonnostnímu a závodnímu tenisu. Z mnohaletých zkušeností však víme, že je velký zájem o odborné vedení tréninku, jak ze strany dospělých rekreačních hráčů, tak i úplných začátečníků, kteří se chtějí naučit alespoň tenisové základy. Projekt, který by to v Tišnově umožňoval, jsme velice úspěšně rozjeli v roce 2021. Díky spolupráci s městem Tišnov se v roce 2019 podařila vyřešit omezená kapacita dvorců, rozšířením tenisového areálu ze čtyř dvorců na stávajících šest.

Pro velký úspěch jsme opět ve spolupráci s MAS Bránou Vysočiny připravili projekt na letošní rok „TENIS PRO VŠECHNY 2022“. V tomto projektu chceme hru tenisu přiblížit všem zájemcům a pod vedením kvalifikovaných trenérů je naučit základy tenisu. Tenis je hra, se kterou se dá začít v každém věku. V projektu nejde o to vytvořit profesionální hráče, ale naopak tenis přiblížit úplným začátečníkům a těm, kteří se báli s tenisem vůbec někdy začít. Tréninky budou pod vedením kvalifikovaných trenérů ve skupinách (3–4 osob), ale bude také samozřejmě záležet na počtu přihlášených zájemců. Zábavnou formou se pokusíme z nových svěřenců udělat hráče, kteří se budou tenisem bavit i v budoucnu. Hráče, kteří si možná v našem projektu najdou někoho, s kým si budou moci zahrát proti sobě. Hráče, kteří si tenis rádi zahrají s rodinou na rekreaci nebo kdykoliv budou mít chuť si zasportovat a bavit se.

Sportovní vyžití bylo delší dobu utlumené vlivem epidemie COVID-19. Naším cílem však je vrátit veřejnost ke sportu a navíc v příjemném a čistém prostředí tenisového areálu. Projekt je pro širokou veřejnost, ale kapacita je omezená počtem trenérů i kurtů.

Tréninky budou probíhat od dubna do září 2022 vždy v pondělí a ve čtvrtek od 19.00 do 20.00 hodin, včetně letních prázdnin, kdy se budou časy měnit dle pořádaných turnajů v areálu nebo také dle možností svěřenců a trenérů. Ti, kteří se do projektu přihlásí, se poté budou registrovat na tréninky v informačním systému klubu nebo v hromadné skupině na WhatsApp (dle dohody) a my se dle toho pokusíme zajistit požadovaný počet trenérů i dvorců. Na první hodinu se můžete přihlásit e-mailem na info@tenis-tisnov.cz nebo telefonicky na 777 245 244 (Zdeněk Kunický). Podrobnosti o projektu, informace o ceně a nejčastější otázky naleznete na webu www.tenis-tisnov.cz.

Na nové svěřence se těší tým trenérů SK Tenis Tišnov.

KAM V TIŠNOVĚ za sportem

květen 2022

		Datum	Čas	Utkání nebo název akce	Místo	Organizuje
tenis	So	30.4.	9.00	SK Tenis Tišnov – Bajda Kroměříž, starší žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	So	30.4.	11.00, 14.00	SKT Tišnov B,C – Čebín, Bedřichov, starší žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	So	7.5.	9.00, 11.00	SKT Tišnov A,B – Slovácko, ČLTK Jihlava, dospělí	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	So	7.5.	14.15, 16.30	AFK Tišnov – Dubňany/Mutěnice, st. a ml. dorost	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	Ne	8.5.	9.00, 14.00	SKT Tiš.A,B,C – Jihlava, Znojmo B, Jihlava C, dorost	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	Ne	8.5.	16.30	AFK Tišnov – FK Zbraslav, muži	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
fotbal	St	11.5.	16.00, 17.45	AFK Tišnov – FC Ivančice, starší a mladší žáci	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	So	14.5.	9.00	SK Tenis Tišnov – ŽLTC Brno, dospělí	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	So	14.5.	9.00, 10.45	AFK Tišnov – Tatran Kohoutovice, st. a ml. žáci	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	So	14.5.	11.00	SK Tenis Tišnov B – TK Brno-Bosonohy, dospělí	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	Ne	15.5.	9.00, 10.30	SKT Tišnov A, B – Líšeň, Blansko, mladší žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	So	21. 5.	9.00	Jihomoravský přebor mladších žákyň (do pondělí)	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
fotbal	So	21.5.	9.00, 10.45	AFK Tišnov – FK Hodonín B, starší a mladší žáci	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
fotbal	So	21.5.	14.45, 17.00	AFK Tišnov – FC Soběšice, starší a mladší dorost	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
fotbal	Ne	22.5.	17.00	AFK Tišnov – FC Soběšice, muži	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
fotbal	Pá	27.5.	16.00	110 let fotbalu v Tišnově, exhibiční utkání	hřiště Ostrovec	AFK Tišnov
tenis	So	28.5.	9.00	SK Tenis Tišnov – SK Zlín B, starší žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	So	28.5.	11.00, 14.00	SKT Tišnov B,C – Start Brno, TK Třebíč, starší žactvo	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	Ne	29.5.	9.00	SK Tenis Tišnov – BLTC Brno, dorost	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov
tenis	Ne	29.5.	11.00, 14.00	SKT Tišnov B,C – HTK Třebíč B, Bystřice n. P., dorost	dvorce Ostrovec	SK Tenis Tišnov

Uveden pouze výběr z pořádaných akcí. Změna programu vyhrazena. Aktuálně sledujte webové stránky klubů a vývěsku u sportovní haly.

KAM V TIŠNOVĚ přehled akcí v Tišnově a okolí

Datum	Čas	Akce	Místo	Organizuje
1. 4. – 17. 6.		Maluj jako Josef Lada	Městská knihovna Tišnov	Městská knihovna
29. 4. – 1. 5.		Minerál Tišnov	Sokolovna Tišnov	T. J. Sokol Tišnov
2.–31. 5.		Rande naslepo s knihou	Městská knihovna Tišnov	Městská knihovna
3. 5.	18.00–20.00	Od strachu ke klidu a radosti – nové metody energetické psychologie	Tišnov, Janáčkova 333, 2. patro BALANCE INSTITUT	BALANCE INSTITUT, z. s.
3. 5.	19.30–21.00	Samara Joy – JazzFestBrno on the Road	Velký sál MěKS	MěKS Tišnov
4. 5.	10.00–11.00	Knižní klubík pro batolátka: Obejmi mě, prosím!	Městská knihovna Tišnov	Městská knihovna
8. 5.	7.00–17.00	Dálkový pochod župou Pernštejnskou	Sokolovna Tišnov, nádraží Doubravník, hrad Pernštejn	T. J. Sokol Tišnov
8. 5.	9.00–14.00	Pouť u sv. Stanislava	Osiky, sv. Stanislav	Řk. farnost Lomnice
11. 5.	10.00–11.00	Knižní klubík pro miminka: Černobílá leporela. Jsou opravdu tak skvělá?	Městská knihovna Tišnov	Městská knihovna
14. 5.	9.00–11.00	Férová snídaně	park na náměstí 28. října	Ekoporadna Tišnovsko
15. 5.	14.00–18.00	Oslava Dne lesních školek	hřiště na Dřínové ulici poblíž Hospůdky Pod Květnicí, Tišnov	Ekoporadna Tišnovsko
15. 5.	19.00–20.40	Fachman	sál Kina Svratka	MěKS Tišnov
16. 5.	15.00–17.00	Tišnovské babičky čtou dětem	Městská knihovna Tišnov	Městská knihovna
17. 5.	8.30–10.00	Síla slova. Posnídejte v knihovně s… Martinem Vasquezem!	Městská knihovna Tišnov	Městská knihovna
21. 5.	9.00–13.00	Přespolí běh Klucaninou	Sokolovna Tišnov, Klucanina	T. J. Sokol Tišnov
21. 5.	19.00–23.00	Muzejní noc v Podhoráckém muzeu	Podhorácké muzeum	Podhorácké muzeum
21. 5.	19.00–23.00	Tišnovská muzejní noc	GJJ + Muzeum města Tišnova	MěKS Tišnov
24. 5.	19.00–21.00	Monopól	Coffein	MěKS Tišnov
25. 5.	15.00–16.20	Písničky ze starých časů – Na vrcholku hitparád (1946–58)	Penzion, knihovna, Králova 1742, Tišnov	deTOX
28. 5.	9.30–13.00	Vycházka s přírodovědcem na Babí lom	Lelekovice	Podhorácké muzeum
29. 5.	14.00–16.00	Sokolská akademie	hřiště za sokolovnou	T. J. Sokol Tišnov

19. 2. – 15. 5. 2022	Tomáš Chadim – Jiné světy / Other Worlds	Galerie Josefa Jambora
24. 11. 2021 – 2. 10. 2022	Veronika Richterová – No-Mad Cabin	zahrada Galerie Josefa Jambora
15. 3. – 4. 9. 2022	Takový byl Tišnov – fotografie z 80. a 90. let 20. století	Podhorácké muzeum
8. 3. – 2. 10. 2022	Záhady? Muzejní kabinet kuriozit	Podhorácké muzeum
22. 4. – 2. 10. 2022	Veronika Richterová – Pocta PET lahvi	zahrada Galerie Josefa Jambora
18. 3. – 14. 5. 2022	Jana Mikysková: Ozvěny ztichlého dvora	Nakladatelství Sursum, Cáhlovská 162, Tišnov
2. 5. – 31. 8. 2022	Výstava fotografií	Městská knihovna Tišnov, oddělení pro dospělé
10. 5. – 30. 10. 2022	Vcházení do obrazů	Podhorácké muzeum
21. 5. – 2. 10. 2022	Monika Horčicová – Ruka	Komenského náměstí, park před radnicí
21. 5. – 2. 10. 2022	Václav Kyselka – Rozvíjení	Farská zahrada
28. 5. – 2. 10. 2022	Veronika Richterová – Pet Tropicana 2.0	Galerie Josefa Jambora

KAM v Tišnově zobrazuje pouze akce zadané a uveřejněné organizátory do data uzávěrky na portálu Kultura v Tišnově a okolí – www.kulturatisnov.cz.

Druh akce: výstava, divadlo, tanec, hudba, promítání, sport, přednáška, akce pro děti, ostatní

Organizuje: Muzeum města, Podhorácké muzeum, Základní umělecká škola, Městská knihovna, MAS Brána Vysočiny, Centrum sociálních služeb, MěKS, RC Studánka, T. J. Sokol Tišnov, Galerie J. Jambora, Inspiro, Ostatní

KAM V TIŠNOVĚ

program Kina Svratka

číslo 05
květen
2022

4. st **19.30** **CYRANO** PREMIÉRA
VB/USA | 124' | romantika/muzikál | 12+ | 140 Kč | tit.

5. čt **19.30** **DOCTOR STRANGE V MNOHOVESMÍRU ŠÍLENSTVÍ** PREMIÉRA
USA | 127' | fantasy/dobrodružný | 12+ | 140 Kč | tit.

7. so **17.00** **JEŽEK SONIC 2**
USA | 122' | komedie | 140/120 Kč | dab.

20.00 **VYŠEHRAD: FYLM**
ČR | 103' | komedie/sportovní | 15+ | 140 Kč

8. ne **17.00** **DOCTOR STRANGE V MNOHOVESMÍRU ŠÍLENSTVÍ**
USA | 127' | fantasy/dobrodružný | 12+ | 140 Kč | dab.

10. út **17.00** **TAJEMSTVÍ STARÉ BAMBITKY 2** KINO ZA POLOVIC
ČR | 100' | pohádka | 70 Kč

12. čt **19.30** **ŽENY A ŽIVOT** PREMIÉRA
ČR | 87' | romantika/komedie | 140/120 Kč

13. pá **19.30** **DOCTOR STRANGE V MNOHOVESMÍRU ŠÍLENSTVÍ**
USA | 127' | fantasy/dobrodružný | 12+ | 140 Kč | tit.

14. so **17.00** **UŠÁK CHICKY A ZLOKŘEČEK** PREMIÉRA
BEL/FR | 95' | anim./komedie | 140/120 Kč | dab.

19.30 **FILM ROKU** PREMIÉRA
ESP | 114' | komedie/drama | 15+ | 140 Kč | tit.

20. pá **19.30** **LÁSKA HORY PŘENÁŠÍ** PREMIÉRA
ČR/SR | 90' | komedie | 12+ | 140 Kč

21. so **17.00** **ŽENY A ŽIVOT**
ČR | 87' | romantika/komedie | 140/120 Kč

19.30 **PO ČEM MUŽI TOUŽÍ 2**
ČR | 95' | komedie | 140/120 Kč

22. ne **17.00** **DOCTOR STRANGE V MNOHOVESMÍRU ŠÍLENSTVÍ** 3D
USA | 127' | fantasy/dobrodružný | 12+ | 160 Kč | dab.

24. út **17.00** **BETLÉMSKÉ SVĚTLO** KINO ZA POLOVIC
ČR | 99' | komedie | 70 Kč

25. st **19.30** **MULHOLLAND DRIVE** FK
USA | 147' | mysteriózní | 15+ | 100 Kč | tit.

26. čt **19.30** **TŘI TYGŘI VE FILMU: JACKPOT** PREMIÉRA
ČR | 110' | komedie/akční | 12+ | 140 Kč

27. pá **19.30** **TOP GUN: MAVERICK** PREMIÉRA
USA | 131' | akční/drama | 12+ | 140 Kč | tit.

28. so **17.00** **UŠÁK CHICKY A ZLOKŘEČEK**
BEL/FR | 95' | anim./komedie | 140/120 Kč | dab.

19.30 **TŘI TYGŘI VE FILMU: JACKPOT**
ČR | 110' | komedie/akční | 12+ | 140 Kč

29. ne **17.00** **LÁSKA HORY PŘENÁŠÍ**
ČR/SR | 90' | komedie | 12+ | 140 Kč

VSTUPENKY lze zakoupit:
- **na pokladně kina** hodinu před začátkem představení
- **v TIC na nám. Míru 120**
  pondělí, pátek: 8.00–12.30, 13.00–18.00
  úterý, středa, čtvrtek: 8.00–12.30, 13.00–15.30
- **online na webu kina**

Web: **www.kinosvratka.cz**
Facebook: **KinoSvratka**
Pokladna telefon: **530 334 021**

VÝSTAVA OBRAZŮ
1. 4. – 31. 5. 2022
denně 14.00–22.00
kavárna Pohoda
Vrchlického 1915, Tišnov

Umělecká skupina kolem Pavla Sýkory z Tišnova vás srdečně zve na výstavu svých obrazů, převážně akvarelů, do příjemného prostředí kavárny Pohoda, kde si u šálku dobré kávy můžete prohlédnout naše malířské pokusy.

FOTOSOUTĚŽ NA TÉMA ČISTOTA
1. 4. – 14. 8. 2022
Inspiro, Riegrova 312, Tišnov

Vyhlašujeme fotosoutěž, do níž se může zapojit každý občan z Tišnovska. Více informací aktuálně na webu a FB Inspira.

VYSOČINA V OBRAZECH
30. 4. – 29. 5. 2022,
so–ne 13.00–17.00
Synagoga, Lomnice

Zveme vás na tradiční jarní výstavu obrazů, kterou pořádá tišnovská galerie V-ATELIER ve spolupráci s městysem Lomnice. Dvacítka současných malířů představí svůj pohled na krajinu Vysočiny v různých ročních obdobích, náladách a výtvarných stylech.

RANDE NASLEPO S KNIHOU
2.–31. 5. 2022
Městská knihovna Tišnov
oddělení pro dospělé

A je to tu! Vámi oblíbené Rande naslepo s knihou se opět vrací! Přijďte si vypůjčit svého knižního partnera. Kdo ví, třeba budete mít šťastnou ruku a seznámíte se s autorem, kterého jste ještě neznali… Připravili jsme pro vás desítky přitažlivých titulů – pro muže i ženy, detektivky i zamilované romány. A co když se něco nevyvede a schůzka nedopadne podle vašich představ? Pak nám svého knižního partnera jednoduše a bez výčitek vrátíte. Na některé z vás čeká překvapení: Knížku od nás obdržíte jako dárek a budete si ji moci nechat doma! Vstupné: zdarma

VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ
2. 5. – 31. 8. 2022
Městská knihovna Tišnov
oddělení pro dospělé

Eva Odehnalová a Jaroslav Buček opět vystavují v knihovně! Přijďte si prohlédnout jejich obrazy z přírody. Výstava potrvá do konce srpna. Vstupné: zdarma

KNIŽNÍ KLUBÍK PRO BATOLÁTKA
Obejmi mě, prosím!
4. 5. 2022, 10.00
Městská knihovna Tišnov
oddělení pro děti a mládež

Přijďte si s námi hrát s knížkou polského autora Przemysława Wechterowicze, kterou si oblíbily děti po celém světě! Ukážeme si, že prosté objetí dokáže zázraky… Po scénickém čtení se protáhneme a budeme opět tvořit. Akce je vhodná pro maminky s dětmi od 1 roku do 3 let. Kapacita je však omezena, registrace je proto nutná předem. Prosíme, přihlaste se přes odkaz, který najdete na webu knihovny: www.mktisnov.cz. Zároveň prosíme každého, kdo nebude moci přijít, aby nám dal vědět včas. Vstupné: zdarma

30. ROČNÍK TURISTICKÉHO POCHODU A CYKLOJÍZDY ŽUPOU PERNŠTEJNSKOU
8. 5. 2022
Sokolovna Tišnov, nádraží ČD Doubravník, hrad Pernštejn

Všechny srdečně zveme na procházku nebo projížďku jarní přírodou našeho krásného kraje. Jsou připraveny trasy pro zdatné i méně zdatné turisty s cílem na hradě Pernštejně. Kratší trasy budou startovat z nádraží ČD v Doubravníku, delší trasy a cyklotrasy od sokolovny v Tišnově. Více informací najdete na www stránkách T. J. Sokol Tišnov.

SVÁTEČNÍ ODPOLEDNE KE DNI MATEK
8. 5. 2022, 14.00–16.00
Park pod kostelem – Farská zahrada, Tišnov

Koalice Spolu srdečně zve na oslavu Dne matek ve znamení srdíček. Pro radost maminek a samozřejmě babiček je určeno přání dětí z KVJ. Potěšit se můžeme hudebním vystoupením kapely ZUŠ Tišnov Faltaband. Děti maminkám vyrobí jednoduché dárečky, ozdobí sebe i maminku připínacími plackami a třeba srdíčkem z lásky namalovaným na tvář. Občerstvení – perníčky od cukrářky a ovocné šťávy z pivovaru Vorkloster.

VCHÁZENÍ DO KRAJINOMALBY A KRAJINÁŘSKÉ FOTOGRAFIE (západ Moravy a přilehlé Čechy)
10. 5. – 30. 10. 2022
Podhorácké muzeum, Předklášteří

Výstava v Podhoráckém muzeu nabízí možnost pomyslně vejít do krajinomalby a dozvědět se více o místě, které umělec kdysi zachytil, ale v současnosti jeho námět z jiného úhlu pohledu zkoumají a komentují přírodovědci. Takto jsou interpretovány romantické akvarely malíře 19. století Františka Richtera, malby známých krajinářů Josefa Jambora, Aloise Kalvody nebo Aloise Lukáška a také obrazy zdejších rodáků Zdenky a Emanuela Ranných.

TŘI VEČERY PRO RODINU
10. 5., 17. 5., 24. 5. 2022
Muzeum města Tišnova,

Patří rodina do muzea? Které tradiční rodinné a výchovné vzorce je lépe zavřít do muzejních vitrín a ze kterých naopak může vyrůst rodina jako zdravý strom, který kvete a nese plody zdraví, poznání a hojnosti? Výchovná poradkyně Mgr. Zuzana Škyříková pro vás připravila tři tematické večery. Setkání jsou určena pro skupinu 10 až 15 osob. Je možné je absolvovat i izolovaně (přijít pouze na jedno z nich). Cena za vstup je 350 Kč. Více informací a přihlašování na www.lipovedrevo.cz.

KNIŽNÍ KLUBÍK PRO MIMINKA
Černobílá leporela.
Jsou opravdu tak skvělá?
11. 5. 2022, 10.00
Městská knihovna Tišnov
oddělení pro děti a mládež

Všude jich je do aleluja, ale jsou opravdu tak úžasná, jak se o nich říká? Ukážeme si černobílá leporela a kartičky, s nimiž si děti můžou hrát až do školkového věku. Akce je vhodná pro maminky s dětmi do 12 měsíců. Kapacita je však omezena, registrace je proto nutná předem. Prosíme, přihlaste se přes odkaz, který najdete na webu knihovny: www.mktisnov.cz. Zároveň prosíme každého, kdo nebude moci přijít, aby nám dal vědět včas. Vstupné: zdarma

OLDŘICH VÝLETA
– výstava fotografií
12. 5. – 30. 6. 2022
po–pá 8.00–17.00
vernisáž 12. 5. 2022 v 16.30
Galerie Na schodech, Tišnov

Olda Výleta, člen Klubu přátel fotografie Tišnov, zve na výstavu fotografií přírody a krajiny nejen z Vysočiny a z jiných koutů Evropy. Přijďte posoudit, zda se autor ve svém pohledu na krajinu a přírodu fotograficky posunul od poslední velké výstavy před deseti lety na zámku v Boskovicích.

RELAXACE A IMAGINACE
12. 5. 2022, 18.30–20.00
RC Studánka, Tišnov

Přijďte si odpočinout po náročném pracovním vytížení! Relaxační metody přinášejí pocity osvěžení, uklidnění a štěstí. Tyto pozitivní pocity neprožívá jenom mysl, ale celé tělo. Relaxace a imaginace probíhá v malém počtu účastníků pod vedením psycholožky Mgr. Hany Pelčákové Kubecové. Je nutné přihlásit se předem.

FÉROVÁ SNÍDANĚ
14. 5. 2022, od 9.00
park na nám. 28. října, Tišnov

Spolek Za sebevědomé Tišnovsko a Ekoporadna Tišnovsko vás zve na společnou snídani na podporu fair trade produktů i výrobků místních farmářů a pěstitelů. Přijďte se podělit o váš oblíbený koláč z domácích vajíček, chléb z mouky blízkého mlýna či pomazánku z první jarní zeleniny ze zahrádky. My vás na oplátku pozveme na výbornou fair trade kávu, čaj nebo kakao a zaručeně dobrou náladu.

TIŠNOVSKÉ BABIČKY ČTOU DĚTEM
16. 5. 2022, 15.00–17.00
Městská knihovna Tišnov
oddělení pro děti a mládež

Záhony v zahradě září barvami jako pestré koberce. Červené tulipány střídají žluté narcisy, modré chrpy a fialové krokusy. A ta vůně! Skřítek Rozekvítek si zrovna říkal, že se mu snad ani nevejde do nosu… Pojďte si s námi opět hrát, číst a tvořit s knížkou Skřítek Rozekvítek – Rok v přírodě. Akce je vhodná pro děti od 4 let. Přijďte, začínáme v 15 hodin! Akci pořádáme ve výpůjční době, proto se na ni nemusíte registrovat. Vstupné 25 Kč je pouze doporučené jako příspěvek na výtvarný materiál.

SÍLA SLOVA
Posnídejte v knihovně s…
Martinem Vasquezem!
17. 5. 2022, 8.30
Městská knihovna Tišnov
oddělení pro dospělé

Slovo má obrovskou sílu měnit postoje lidí a v dnešní době sociálních sítí to platí dvojnásob. Dopřejte si ranní šálek inspirace a sledujte v knihovně živý přenos přednášky Martina Vasqueze. Martin je člověk, který se slovem živí, pořádá veleúspěšné konference TEDx, a tak vám poradí, jak vyprávět silné příběhy, přesvědčovat a nedopouštět se manipulace, jak vložit do projevu emoce nebo jak si udržet pozornost publika. V knihovně pro vás bude připravena lehká snídaně. Vstupné: zdarma

JAK MLUVIT S DĚTMI O SEXUALITĚ
17. 5. 2022, 16.30–19.30
RC Studánka, Tišnov

Zveme vás na besedu s lektorkou sexuální výchovy, Evou Novákovou, určenou rodičům dětí ve věku od 0 do 9 let. Dozvíte se, kdy a jak začít s dětmi mluvit o sexualitě, o čem děti podle věku přemýšlí v souvislosti s tělem, potřebami, emocemi, jak vést rozhovor s dítětem i jak reagovat

na názory, které dítě získá od vrstevníků, z médií a z internetu. Na besedu je nutné přihlásit se předem.

BLEŠÍ TRHY
21. 5. 2022, 8.00–11.00
nám. Míru, Tišnov

Podpořte udržitelné hospodaření a snížení množství odpadu nákupem „z druhé ruky" na tradičních bleších trzích. Nepotřebné věci, které jsou funkční, ale už pro vás doma nemají využití či jsou nevhodnými dary, mohou jiného potěšit a být znovu využity. Věci můžete darovat spolku Za sebevědomé Tišnovsko (doneste ve čt 12. a 19. 5., 14–18 hod. do Ekoporadny) nebo je sami na trzích prodávat (domluva na tel. 549 439 851).

PŘESPOLNÍ BĚH KLUCANINOU
21. 5. 2022, od 8.30
Klucanina, Tišnov

Pravidelný sokolský závod Přespolní běh Klucaninou – Memoriál Jaroslava a Bořika Chromých. Trasa závodu dlouhá asi 7 km vede po cestách a pěšinách Klucaniny. Prezentace bude od 8.30 do 9.15. Start závodu je v 9.30 hodin. Více informací najdete na www stránkách T. J. Sokol Tišnov.

PRVNÍ POMOC U KOJENCŮ, BATOLAT A PŘEDŠKOLNÍCH DĚTÍ
28. 5. 2022, 9.00–13.00
RC Studánka, Tišnov

Naučte se zvládnout život ohrožující situace dětí. V kurzu se dozvíte postupy první pomoci zaměřené na řešení akutních stavů miminek a dětí v domácím i venkovním prostředí. Naučíte se, jak zvládnout dítě v bezvědomí, při dušení cizím

tělesem, resuscitaci a zastavení krvácení. Kurz je veden prakticky s možností si vše vyzkoušet. Je nutné přihlásit se předem.

SOKOLSKÁ AKADEMIE
29. 5. 2022, od 14.00
hřiště za sokolovnou, Tišnov

Slavnostní sokolská akademie ke 130. výročí založení T.J. Sokol Tišnov a 120. výročí založení župy Pernštejnské. Akademie se bude konat na hřišti za sokolovnou. Na programu bude přehlídka cvičení oddílů T. J. Sokol Tišnov a hostů z okolních jednot.

DEN DĚTÍ VE STUDÁNCE
31. 5. 2022, 9.00–12.00
RC Studánka, Tišnov

Přijďte se svými dětmi do RC Studánka oslavit Den dětí a užít si pohodové dopoledne. Můžete se těšit na divadelní představení, dětský fotokoutek, výtvarnou dílnu, skákací hrady a aktivity pro děti. Pro velké i malé návštěvníky bude připraveno občerstvení. Je nutné přihlásit se předem.

OTEVŘENÁ KREATIVNÍ LABORATOŘ
po, st, pá, 12.00–18.00
Městská knihovna Tišnov
oddělení pro děti a mládež

Přijďte si hrát a programovat. V knihovně na vás čekají Ozoboti, Bee-Boti, virtuální realita, mBot Ranger a také Otto – malý robůtek, se kterým si poradí úplně každý, bez ohledu na předchozí zkušenosti s elektronikou nebo programováním. Kdo bude chtít, může si vyzkoušet i řezací plotr nebo 3D tiskárnu (za asistence knihovnice). Kreativní laboratoř je vhodná pro děti od 3 let (v doprovodu rodičů). Je otevřená ve výpůjční době knihovny, proto se na ni nemusíte registrovat. Vstupné: zdarma

Městská knihovna Tišnov

TERMÍNY PŘEDNÁŠEK NA KVĚTEN
Městská knihovna Tišnov

Univerzita volného času
Morava v době Lucemburků
11. 5.

Trénování paměti
3. a 17. 5.

Kino Svratka

DOCTOR STRANGE V MNOHOVESMÍRU ŠÍLENSTVÍ

Vydejte se do neznáma s Doctorem Strangem, který za pomoci starých známých a nových spojenců vstupuje do šílených a nebezpečných paralelních světů mnohovesmíru, aby se utkal se záhadným soupeřem.

ŽENY A ŽIVOT
Někdy pomůže náhoda, někdy pár facek a někdy prostě jen stačí přestat řešit problémy. Česká komedie o začátcích, koncích a šancích...

FILM ROKU

Pokud si někdo myslel, že filmaři a filmové hvězdy jsou nesnesitelné primadony, nová španělská komedie mu dá za pravdu. Penélope Cruz a Antonio Banderas si v hravé a poťouchlé komedii dělají legraci sami ze sebe, ze svých kolegů i celého filmového světa...

TŘI TYGŘI: JACKPOT
První filmový počin Třech Tygrů bude žánrově specifická podívaná – nebude v něm samozřejmě chybět humor, který je pro partu z Divadla Mír charakteristický, ale také akční bojové scény, napětí nebo láska.

TOP GUN: MAVERICK

Tom Cruise se vrací do kokpitu stíhačky. Přes třicet let ve službě. Pochvaly. Vyznamenání. Jediný, kdo za posledních 40 let sestřelil tři nepřátelská letadla. Přesto ho nikdy nepovýšili? Proč? Protože je to Maverick.

KINO ZA POLOVIC
Tajemství staré bambitky 2
Betlémské světlo

TIŠNOVSKÁ MUZEJNÍ NOC
21. 5. 2022, 18.00–22.00 hodin

Muzeum se společně s Galerií J. Jambora zapojily do Brněnské muzejní noci.
Přijďte se podívat!

Galerie Josefa Jambora
Brněnská 475, Tišnov

– prohlídky výstavy Tomáše Chadima s autorem a kurátorkou
– prohlídky výstavy Veroniky Richterové Pocta PET lahvi o tvůrčí recyklaci v ČR
– výtvarná dílna pro děti
19.00 – vernisáž sochy Ruka sochařky Moniky Horčicové v parku před radnicí
19.30 – vernisáž sochy Rozvíjení Václava Kyselky ve Farské zahradě
20.00 – koncert ambientní hudby finského skladatele Sima Hakalista alias Shakali

Muzeum města Tišnova
Jungmannova 80, Tišnov

18.00 – vernisáž výstavy 50 let v Králově jeskyni
18.00–22.00 – program pro rodiny s dětmi:
Zachraňte Luxíka – dobrodružná výprava do nově objevené jeskyně v muzeu
Jeskyně jako první galerie – zkuste si jeskynní malby
Drobné občerstvení na místě

vitar
VÝROBNÍ ZÁVOD
TIŠNOV-ŽELEZNÉ
TRADIČNÍ ČESKÝ VÝROBCE
VITAMINOVÝCH DOPLŇKŮ
A NÁPOJŮ CAPRI-SUN
PRACUJTE V MÍSTĚ BYDLIŠTĚ
NEZTRÁCEJTE ČAS
DOJÍŽDĚNÍM
VITAMIN D3
1000 IU
multi 10
VITAMIN C
KOMPLEX
Capri-Sun
MULTI VITAMIN
Staňte se součástí našeho týmu
Více informací na www.vitar.cz/kariera
tel.: 577 644 709 | e-mail: personalni@vitar.cz

až 1 Gbps
od 250 Kč
tlapnet
RAKETOVÝ
INTERNET
www.tlapnet.cz

Sleva pro čtenáře TIŠNOVSKÝCH NOVIN
platná do 31.05.2022 | slevy nelze sčítat
10%
poznávací zájezdy
300 KČ
doprava k moři
5%
pobyt do Itálie/Španělska
10%
pobyt do Chorvatska
Poznávací zájezdy
Pobytové zájezdy
TRAVEL CLUB
ČSAD TIŠNOV
KUPÓN UPLATNÍTE
POUZE NA POBOČCE
Navštivte nás na pobočce
v Tišnově - u PENNY
Otevírací doba
Po - Čt: 8.00–17.00 hod
Pá: 8.00–15.00 hod
travelclubck.cz
549 411 110

doctor optic
Moravia
NEUVĚŘITELNÉ
KOMPLETNÍ
SLUNEČNÍ
BRÝLE
S VAŠIMI
DIOPTRIEMI
Pouze
1990 Kč
MĚŘENÍ ZRAKU ZDARMA A BEZ ČEKÁNÍ
Brněnská 185, TIŠNOV
tel.: 774 732 713, email: tisnov@droptik.cz
DrOptikMoraviaSro
dr.optik_moravia
www.doctoroptic.cz
Akce platí od 1. 3. 2022 do 31. 5. 2022 na vybrané obruby a čočky

KOMPLEXNÍ REALITY

Profesionální realitní servis od roku 1997.

TRADICE

JISTOTA

PROFESIONALITA

Prodej nízkoenergetického RD, novostavba, Heroltice, CP 859 m²

cena 11.665.000,-Kč

Prodej pozemku, k zemědělským účelům, Malhostovice, CP 2344 m²

820.400,- Kč

Pronájem zahrádky, Tišnov, CP 414 m², parkovat lze cca 100 m od pozemku

1.500,-Kč/měsíc

Prodej bytu 4+1 v OV se 2 lodžiemi, Brno - Bystrc, Kuršova, CP 93m²

7,900.000,- Kč

Pronájem garáže, s elektřinou a vodou, Tišnov, Olbrachtova, CP 18 m²

2.000,- Kč/měsíc

Pronájem luxusního bytu 2+kk, Tišnov, Moukova, CP 66 m²

19.500,- Kč /měsíc

Místní rodinná firma s tradicí od roku 1997

www.komplexnireality.cz

BEZSTAROSTNÝ PRODEJ ZA NEJVYŠŠÍ CENU

PRO NAŠE KLIENTY S HOTOVOSTÍ HLEDÁME BYTY V TIŠNOVĚ

Nabízíme

- určení tržní ceny nemovitosti ZDARMA
- pro prodávající veškeré služby ZDARMA

KONTAKTUJTE NAŠE MAKLÉŘE ZNALÉ TIŠNOVSKÉHO REGIONU.

Vaši makléři pro **Tišnov** *a* **okolí**

Rádi vám poskytneme profesionální realitní služby podložené **20**ti letými zkušenostmi.

Mgr. Milan Halouzka
M: 776 077 842
office@komplexnireality.cz

Bc. Jitka Mikulová
M: 775 163 208
makler@komplexnireality.cz

BcA. Aleš Cecava
M: 734 202 434
info@komplexnireality.cz

Jsme tišnovská realitní kancelář a podporujeme region:

ZUŠ TIŠNOV

Budova Komerční banky, I. patro
Komenského nám. 124, 666 01 Tišnov

T: 549 410 321 / M: 775 163 208
E: makler@komplexnireality.cz

www.komplexnireality.cz

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

15
05
2022

19.00 hod.

Kino Svratka
Tišnov

Vstupenky:
on-line nebo TIC Tišnov
sektor A - 440 Kč
sektor B - 390 Kč
sektor C - 340 Kč

FACHMAN

Divadelní spolek Frída

Martin Trnavský
v komediální One Man Show
ze života Sadr. okartonáře

www.mekstisnov.cz